

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

57 tomas

2014 m. balandžio 24 d.

Turinys

I Įstatymo galią turintys teisės aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 375/2014, kuriuo įsteigiamas Europos savanoriškos humanitarinės pagalbos korpusas (ES pagalbos savanorių iniciatyva) 1
- ★ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 1321/2007 ir (EB) Nr. 1330/2007 ⁽¹⁾ 18
- ★ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 377/2014, kuriuo nustatoma programa „Copernicus“ ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 911/2010 ⁽¹⁾ 44
- ★ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 378/2014, kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (EB) Nr. 1166/2008 nuostatos dėl finansinės programos 2014–2018 m. laikotarpiui ⁽¹⁾ 67

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 375/2014

2014 m. balandžio 3 d.

kuriuo įsteigiamas Europos savanoriškos humanitarinės pagalbos korpusas (ES pagalbos savanorių iniciatyva)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 214 straipsnio 5 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) solidarumas yra viena iš pagrindinių Sąjungos vertybių, ir yra galimybių toliau plėtoti priemones, kuriomis išreiškiamas Sąjungos piliečių solidarumas su trečiųjų šalių žmonėmis, kurie yra pažeidžiami dėl žmogaus sukeltų krizių ar stichinių nelaimių arba nuo jų nukentėjo. Be to, visa Sąjunga yra didžiausia humanitarinės pagalbos teikėja pasaulyje, ji teikia beveik 50 % visos pasaulio humanitarinės pagalbos;
- (2) savanoriška veikla yra konkreti ir matoma solidarumo išraiška, kai asmenys gali skirti savo žinias, gebėjimus ir laiką kitiems žmonėms, nesiekdami piniginės naudos;
- (3) reikia toliau plėtoti solidarumą su krizių ir nelaimių aukomis trečiojoje šalyse, taip pat apskritai didinti Sąjungos piliečių informuotumą apie humanitarinę pagalbą ir savanorišką veiklą ir užtikrinti jų didesnę matomumą;
- (4) Sąjungos humanitarinės pagalbos vizija, įskaitant bendrą tikslą, principus, gerą patirtį ir bendrą sistemą, siekiant teikti Sąjungos humanitarinę pagalbą, yra išdėstyta Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybių atstovų, Europos Parlamento ir Europos Komisijos bendrame pareiškime „Europos konsensusas dėl humanitarinės pagalbos“ ⁽²⁾. Europos konsensuse dėl humanitarinės pagalbos pabrėžiama, kad Sąjunga tvirtai įsipareigojusi laikytis poreikiais grindžiamo požiūrio, taip pat remti ir skatinti pagrindinius humanitarinius humaniškumo, neutralumo, nešališkumo ir nepriklausomumo principus. Europos savanoriškos humanitarinės pagalbos korpusui (toliau — ES pagalbos savanorių iniciatyva) vykdant veiksmus turėtų būti vadovaujama Europos konsensu dėl humanitarinės pagalbos;
- (5) Sąjungos humanitarinė pagalba teikiama tais atvejais, kai gali būti taikomos kitos priemonės, susijusios su vystymu bendradarbiavimu, krizių valdymu ir civiline sauga. Siekiant koordinuoti Sąjungos reagavimo į humanitarines krizes trečiojoje šalyse veiksmus, ES pagalbos savanorių iniciatyva turėtų būti įgyvendinama vadovaujantis

⁽¹⁾ 2014 m. vasario 25 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. kovo 18 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ OL C 25, 2008 1 30, p. 1.

suderinamumo ir papildomumo principais, ir turėtų būti vengiama sutapimo su atitinkama Sąjungos politika ir priemonėmis, ypač su Sąjungos humanitarinės pagalbos politika, vystomojo bendradarbiavimo politika ir Sąjungos civilinės saugos mechanizmo, įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1313/2013/ES ⁽¹⁾, Reagavimo į nelaimės koordinavimo centro, įsteigto tuo sprendimu, ir Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) bei ES delegacijų veikla;

- (6) ES pagalbos savanorių iniciatyva turėtų būti prisidedama prie veiksmų siekiant stiprinti Sąjungos gebėjimą teikti poreikiais grindžiamą humanitarinę pagalbą ir stiprinti pažeidžiamų ar nuo nelaimės nukentėjusių bendruomenių trečiosiose šalyse gebėjimus ir atsparumą. Be to, svarbu skatinti bendradarbiavimą su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis ir kitais humanitariniais partneriais bei vietos ir regioniniais subjektais. Siekiant remti centrinį ir bendrą koordinavimo vaidmenį, kurį atlieka Jungtinių Tautų Humanitarinių reikalų koordinavimo biuras (angl. UN-OCHA), tas bendradarbiavimas turėtų būti vykdomas atsižvelgiant į veiksmus, kurių ėmėsi Jungtinės Tautos;
- (7) per pastaruosius metus visame pasaulyje labai padaugėjo tiek stichinių, tiek žmogaus sukeltų humanitarinių krizių, jų mastas išaugo ir jos tapo sudėtingesnės, ir tikėtina, kad ši tendencija išliks, todėl humanitarinės pagalbos teikėjų vis labiau reikalaujama nedelsiant, veiksmingai, efektyviai ir suderintai reaguoti ir remti trečiųjų šalių vietos bendruomenes, kad jos būtų mažiau pažeidžiamos, ir didinti jų atsparumą nelaimėms;
- (8) savanoriai gali prisidėti stiprinant Sąjungos gebėjimą teikti poreikiais ir moraliniais principais grindžiamą humanitarinę pagalbą ir prisidėti prie humanitarinio sektoriaus veiksmingumo didinimo, kai yra tinkamai atrinkti, apmokyti ir parengti dislokavimui taip, kad būtų užtikrinta, jog jie turi reikiamų įgūdžių ir gebėjimų, kad kuo veiksmingiau padėtų žmonėms, kuriems reikia pagalbos, su sąlyga, kad jiems užtikrinta pakankama parama ir priežiūra toje vietoje, kur vykdoma savanoriška veikla;
- (9) Europoje ir visame pasaulyje yra savanoriškos veiklos programų, kuriomis daugiausia dėmesio skiriama dislokavimui trečiosiose šalyse. Tai dažnai nacionalinės programos, kurias vykdančios daugiausia dėmesio skiriama vystymosi projektams arba išimtinai tik jiems. Todėl ES pagalbos savanorių iniciatyva turėtų būti suteikiama pridėtinė vertė, sudarant galimybes savanoriams bendrai prisidėti prie humanitarinės pagalbos operacijų ir taip sustiprinti aktyvų Europos pilietiškumą. ES pagalbos savanorių iniciatyva taip pat gali būti sukurta pridėtinė vertė skatinant organizacijų, dalyvaujančių įgyvendinant veiksmus pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą, tarpvalstybinį bendradarbiavimą, taip gerinant tarptautinius santykius, kuriant teigiamą Sąjungos įvaizdį pasaulyje ir skatinant susidomėjimą visos Europos humanitariniais projektais;
- (10) ES pagalbos savanorių iniciatyva turėtų būti ekonomiškai efektyvi, turėtų papildyti esamas nacionalines ir tarptautines savanorystės sistemas jų nedubliuodama, ir dėmesys turėtų būti skiriamas konkrečių poreikių tenkinimui ir spragų šalinimui humanitarinėje srityje;
- (11) kaip pabrėžiama 2010 m. lapkričio 23 d. Komisijos komunikate „Savanoriška veikla reiškiamas Europos piliečių solidarumas. Pirmieji svarstymai apie Europos savanoriškos humanitarinės pagalbos korpusą“, kiek tai susiję su dabartine humanitarinės savanoriškos veiklos būkle, yra trūkumų, kuriuos galima panaikinti įgyvendinant ES pagalbos savanorių iniciatyvą, tinkamu laiku tinkamoje vietoje dislokuojant reikiamos kompetencijos savanorius. Tai būtų galima pasiekti visų pirma humanitarinės pagalbos savanorių nustatymo ir atrankos Europos standartais bei procedūromis, bendrai sutartais humanitarinės pagalbos savanorių mokymo ir rengimo dislokavimui lyginamaisiais standartais, potencialių savanorių, kurie nustatomi pagal šios srities poreikius, duomenų baze ir galimybėmis savanoriams prisidėti prie humanitarinių operacijų ne tik dislokavimu, bet taip pat administracine parama ir savanoriška veikla internetu;
- (12) tinkamas savanorių mokymas, taip pat jų saugumas ir sauga turėtų ir toliau būti patys svarbiausi klausimai, kuriais nuolat būtų keičiamasi informacija, taip pat su valstybėmis narėmis. ES pagalbos savanoriai neturėtų būti dislokuojami operacijoms, kurios vykdomos per tarptautinius ir netarptautinius ginkluotus konfliktus, vykdyti;
- (13) Sąjunga vykdo savo poreikiais grindžiamas humanitarinės pagalbos operacijas, bendradarbiaudama su įgyvendinančiomis organizacijomis. Tos organizacijos turėtų atlikti svarbų vaidmenį įgyvendinant ES pagalbos savanorių iniciatyvą, kad būtų užtikrinta šios srities subjektų atsakomybė ir įgyvendinta kuo daugiau galimų veiksmų pagal tą iniciatyvą. Sąjunga turėtų patikėti tokioms organizacijoms ES pagalbos savanorių nustatymą, atranką, parengimą ir dislokavimą, taip pat priežiūrą atliekant misiją ir po jos pagal Komisijos nustatytus standartus ir procedūras. Kai tikslinga, Komisija turėtų galėti pasitelkti sėkmingai apmokytus ir dislokavimui parengtus savanorius pagalbinei veiklai vietos biuruose vykdyti;

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924).

- (14) 2011 m. spalio 25 d. Komisijos komunikate „Atnaujinta 2011–2014 m. ES įmonių socialinės atsakomybės strategija“ nustatyta, kad privačios bendrovės gali atlikti svarbų vaidmenį ir prisidėti prie Sąjungos humanitarinių operacijų, visų pirma per darbuotojų savanorišką veiklą;
- (15) ES pagalbos savanorių iniciatyva turėtų padėti įvairaus amžiaus europiečiams pademonstruoti aktyvų Europos pilietiškumą. Taigi, iniciatyva turėtų būti prisidedama prie savanoriškos veiklos skatinimo visoje Sąjungoje ir prie dalyvaujančių savanorių asmeninio tobulėjimo ir įvairių kultūrų supratimo, taip gerinant jų gebėjimus ir galimybes įsidarbinti pasaulio ekonomikos sąlygomis;
- (16) atsižvelgiant į Sąjungos lygių galimybių ir nediskriminavimo principus galima teigti, kad visų visuomenės sluoksnių ir amžiaus Sąjungos piliečiai ir ilgalaikiai Sąjungos gyventojai turėtų galėti dalyvauti kaip aktyvūs piliečiai. Atsižvelgiant į konkrečius uždavinius, susijusius su humanitarinėmis aplinkybėmis, ES pagalbos savanoriai turėtų būti bent 18 metų ir galėtų atspindėti didelę kompetencijos ir kartų įvairovę, be kita ko, tarp jų turėtų būti ekspertų ir kvalifikuotų pensininkų;
- (17) aiškus teisinis statusas yra būtina išankstinė savanorių dislokacijos šalyse už Sąjungos ribų sąlyga. Savanorių dislokacijos sąlygos turėtų būti apibrėžtos sutartyje, įskaitant savanorių apsaugos ir saugos standartus, siunčiančiųjų ir priimančiųjų organizacijų atsakomybę, draudimą, pragyvenimo, apgyvendinimo ir kitų susijusių išlaidų padengimą. Savanoriai dislokuojami trečiojoje šalyse, su sąlyga, kad esama atitinkamų saugos ir saugumo susitarimų;
- (18) jeigu taikytina, vykdant veiksmus pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą turėtų būti atsižvelgiama į rekomendacijas, pateiktas Europos savanoriškos veiklos politikos darbotvarkėje, ir Europos ir tarptautinės savanoriškos veiklos organizacijų bei Jungtinių Tautų savanorių programos veiksmus;
- (19) ES pagalbos savanorių iniciatyva turėtų būti remiami poreikiais grindžiami veiksmai, kuriais siekiama sustiprinti humanitarinės pagalbos priimančiųjų organizacijų trečiojoje šalyse gebėjimus, kad būtų padidintas pasirengimas humanitarinėms krizėms ir reagavimas į jas vietos lygiu ir užtikrintas veiksmingas ir tvarus ES pagalbos savanorių darbo poveikis vietoje vykdant nelaimių rizikos valdymą, pasirengimo ir reagavimo veiksmus, ugdomąją vadovavimą, mokymą apie savanorių valdymą bei kitą atitinkamą veiklą;
- (20) jeigu taikytina, ES pagalbos savanorių iniciatyva turėtų būti siekiama prisidėti prie lyčių aspekto Sąjungos humanitarinės pagalbos politikoje stiprinimo ir skatinti tinkamą humanitarinį reagavimą į konkrečius įvairaus amžiaus moterų ir vyrų poreikius. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendradarbiavimui su moterų grupėmis ir tinklais, kad moterys būtų skatinamos dalyvauti ir imtis vadovaujančio vaidmens humanitarinės pagalbos srityje ir kad būtų pasinaudota jų gebėjimais ir patirtimi siekiant prisidėti prie atkūrimo, taikos kūrimo, nelaimių rizikos mažinimo ir nuo nelaimės nukentėjusių bendruomenių atsparumo didinimo veiksmų;
- (21) šiuo reglamentu visu finansinio laikotarpio metu nustatomas finansinis paketas, kuris yra svarbiausia orientacinė suma, kuria kasmetinės biudžeto procedūros metu vadovaujasi Europos Parlamentas ir Taryba, kaip apibrėžta 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžeto tvarkos, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo ⁽¹⁾ 17 punkte;
- (22) Finansinės pagalbos skyrimas turėtų būti vykdomas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ⁽²⁾. Dėl veiksmų pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą specifinio pobūdžio tikslinga numatyti, kad finansinė pagalba gali būti skiriama fiziniams asmenims ir pagal viešąją ar privatinę teisę veikiančioms juridiniams asmenims. Taip pat svarbu užtikrinti, kad būtų laikomasi to reglamento taisyklių, visų pirma jame nustatytų ekonomiškumo, efektyvumo ir veiksmingumo principų;

⁽¹⁾ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

⁽²⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

- (23) įgyvendinimo gerinimas ir išlaidų kokybė turėtų būti pagrindiniai ES pagalbos savanorių iniciatyvos tikslų siekimo principai užtikrinant geriausią finansinių išteklių panaudojimą;
- (24) Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti proporcingomis priemonėmis saugomi per visą išlaidų ciklą, įskaitant pažeidimų prevenciją, nustatymą ir tyrimą, prarastų, neteisingai išmokėtų ar netinkamai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, kai tinka, sankcijas. Reikėtų imtis tinkamų priemonių siekiant užkirsti kelią pažeidimams bei sukčiavimui ir imtis būtinų veiksmų prarastoms, neteisingai išmokėtoms arba netinkamai panaudotoms lėšoms susigrąžinti pagal Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ⁽¹⁾, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ⁽²⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ⁽³⁾;
- (25) trečiosios šalys, visų pirma stojančiosios šalys, šalys kandidatės, potencialios kandidatės, šalys partnerės pagal Europos kaimynystės politiką ir Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) šalys turėtų galėti dalyvauti bendradarbiavimo susitarimų pagrindu;
- (26) bendradarbiaujančių šalių dalyvaujantys savanoriai ir veiksmus pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą įgyvendinančios organizacijos taip pat turėtų laikytis Europos konsensuso dėl humanitarinės pagalbos nustatytų principų ir skatinti pagarbą jiems, pabrėždami humanitarinės erdvės apsaugą;
- (27) siekiant užtikrinti nuolatinę grįžtamąją informaciją ir pažangą, taip pat lankstesnį ir efektyvesnį aktų priėmimo procesą, pagal Sutarties 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl nuostatų dėl ES pagalbos savanorių atrankos, valdymo ir dislokavimo standartų, veiklos rodiklių ir teminių prioritetų pakeitimo ir procentinių dydžių patikslinimo numatant finansinį paketą šiam reglamentui įgyvendinti. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (28) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽⁴⁾. Nagrinėjimo procedūra turėtų būti taikoma tvirtinant ES pagalbos savanorių atrankos, valdymo ir dislokavimo procedūras, patvirtinimo mechanizmą, mokymo programą ir metinę ES pagalbos savanorių iniciatyvos darbo programą;
- (29) šiame reglamente atsižvelgiama į pagrindines teises ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje;
- (30) tvarkant asmens duomenis pagal šį reglamentą, nevirsijama to, kas yra būtina ir proporcinga, siekiant užtikrinti sklandų ES pagalbos savanorių iniciatyvos vykdymą. Bet koks Komisijos vykdomas asmens duomenų tvarkymas bus reglamentuojamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 45/2001 ⁽⁵⁾. Bet koks Sąjungoje teisėtai įsisteigusių veiksmus pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą įgyvendinančių organizacijų vykdomas asmens duomenų tvarkymas bus reglamentuojamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁽²⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁽³⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁽⁴⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁽⁵⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

⁽⁶⁾ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

- (31) buvo pasikonsultuota su Europos duomenų apsaugos pareigūnu pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalį, ir jis pateikė nuomonę 2012 m. lapkričio 23 d. ⁽¹⁾;
- (32) tikslinga suderinti šio reglamento taikymo trukmę su Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013 ⁽²⁾ taikymo trukme. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo 2014 m. sausio 1 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

ĮVADINĖS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu įsteigiamas Europos savanoriškos humanitarinės pagalbos korpusas (toliau — ES pagalbos savanorių iniciatyva) — sistema, kuria Europos savanoriai galėtų bendrai prisidėti siekdami remti ir papildyti humanitarinę pagalbą trečiosiose šalyse.

Šiuo reglamentu nustatomos ES pagalbos savanorių iniciatyvos veiklos taisyklės ir tvarka, taip pat finansinės pagalbos teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Taikymo sritis

Šis reglamentas taikomas:

- 1) ES pagalbos savanorių atrankai, mokymui ir dislokavimui siekiant remti ir papildyti humanitarinę pagalbą trečiosiose šalyse;
- 2) veiksmams, kuriais remiamas ir skatinamas ES pagalbos savanorių dislokavimas siekiant remti ir papildyti humanitarinę pagalbą trečiosiose šalyse ir kuriais rengiamasi šiam dislokavimui;
- 3) veiksmams Sąjungoje ir už jos ribų, kurių tikslas — stiprinti priimančių organizacijų gebėjimus humanitarinės pagalbos srityje trečiosiose šalyse.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) savanoris — asmuo, kuris laisva valia ir nesiekdamas piniginės naudos pasirenka užsiimti veikla, kuri naudinga bendruomenei ir plačiajai visuomenei;
- b) savanoris kandidatas — asmuo, atitinkantis reikalavimus pagal 11 straipsnio 3 dalį prašyti leidimo dalyvauti veiksmuose pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą;
- c) ES pagalbos savanoris — savanoris kandidatas, atrinktas, apmokytas pagal konkrečius standartus, procedūras ir orientacinius kriterijus, įvertintas kaip tinkamas ir užregistruotas galimam dislokavimui siekiant remti ir papildyti humanitarinę pagalbą trečiosiose šalyse;

⁽¹⁾ OL C 100, 2013 4 6, p. 14.

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa (OL L 347, 2013 12 20, p. 884).

- d) humanitarinė pagalba — veikla ir operacijos trečiojoje šalyje, skirtos skubiai pagalbai pagal poreikius suteikti, siekiant išsaugoti gyvybę, užkirsti kelią žmonių kančioms ir jas palengvinti ir išlaikyti žmogaus orumą žmogaus sukeltų krizių arba stichinių nelaimių atveju. Ji apima pagalbos, paramos ir apsaugos operacijas humanitarinių krizių atveju arba padarinius iš karto po jų, paramos priemonės, siekiant užtikrinti galimybę šia pagalba naudotis žmonėms, kuriems jos reikia, ir palengvinti laisvą pagalbos judėjimą, taip pat veiksmus, kuriais siekiama stiprinti pasirengimą nelaimėms ir nelaimių rizikos mažinimą ir prisidėti stiprinant atsparumą ir gebėjimą įveikti krizes ir po jų atsigausti;
- e) trečioji šalis — šalis už Sąjungos ribų, kur vyksta humanitarinės pagalbos veikla ir operacijos, nurodytos d punkte.

4 straipsnis

Tikslas

ES pagalbos savanorių iniciatyvos tikslas — prisidėti siekiant stiprinti Sąjungos gebėjimą teikti poreikiais grindžiamą humanitarinę pagalbą, kuria siekiama išsaugoti gyvybę, užkirsti kelią žmonių kančioms ir jas palengvinti, išlaikyti žmogaus orumą, stiprinti pažeidžiamų ar nuo nelaimės nukentėjusių bendruomenių trečiojoje šalyje gebėjimus ir atsparumą, ypač užtikrinant pasirengimą nelaimėms, mažinant nelaimių riziką ir didinant pagalbos, atkūrimo ir vystymosi susiejimą. To tikslo siekiama pasinaudojant bendro ES pagalbos savanorių indėlio, kuriuo atspindimos Sąjungos vertybės ir išreiškiamas solidarumas su žmonėmis, kuriems reikia pagalbos, taip pat pastebimai propaguojama Europos pilietiškumo idėja, pridėtinė vertė.

5 straipsnis

Bendrieji principai

1. Veiksmai pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą vykdomi laikantis humanitarinės pagalbos principų — humaniškumo, neutralumo, nešališkumo ir nepriklausomumo — ir Europos konsensuso dėl humanitarinės pagalbos.
2. Veiksmai pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą atitinka vietos bendruomenių humanitarinius poreikius ir priimančiųjų organizacijų reikalavimus ir jais siekiama prisidėti didinant humanitarinės pagalbos sektoriaus veiksmingumą.
3. Pirmenybė teikiama savanorių kandidatų ir ES pagalbos savanorių saugai ir saugumui.
4. ES pagalbos savanorių iniciatyva skatinami poreikiais grindžiami bendri projektai ir dalyvaujančių savanorių iš įvairių šalių ir pagal tą iniciatyvą veiksmus įgyvendinančių organizacijų, nurodytų 10 straipsnyje, tarpvalstybinė partnerystė.

6 straipsnis

Sąjungos veiksmų suderinamumas ir papildomumas

1. Įgyvendinant šį reglamentą užtikrinamas suderinamumas su kitomis Sąjungos išorės veiksmų priemonėmis ir sritimis ir kita atitinkama Sąjungos politika, ypač humanitarinės pagalbos politika, vystomojo bendradarbiavimo politika ir Sąjungos civilinės saugos mechanizmu, bei jų papildomumas, taip pat vengiama dubliavimosi ir sutapimo ir pripažįstama, kad humanitarinė pagalba reglamentuojama šio reglamento 5 straipsnio 1 dalyje nurodytais humanitarinės pagalbos principais. Ypatingas dėmesys skiriamas sklandžiam perėjimui tarp pagalbos, atkūrimo ir vystymosi užtikrinti.
2. Komisija ir valstybės narės bendradarbiauja siekdamos efektyvumo ir veiksmingumo ir užtikrina atitinkamų nacionalinių savanoriškos veiklos sistemų ir veiksmų pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą nuoseklumą ir suderinamumą. Tie veiksmai vykdomi remiantis atitinkamais geros praktikos pavyzdžiais ir esamomis programomis, ir prirėkus naudojantis sukurtais Europos tinklais.
3. Sąjunga skatina bendradarbiauti su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis ir kitais humanitariniais partneriais ir vietos bei regioniniais subjektais įgyvendinant veiksmus pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą.

Siekiant skatinti suderintą tarptautinį atsaką į humanitarines krizes, pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą vykdomi veiksmai atitinka veiksmus, kurių imasi Jungtinės Tautos, kad būtų remiamas centrinis ir bendras JT OCHA koordinavimo vaidmuo.

7 straipsnis

Veiklos tikslai

1. ES pagalbos savanorių iniciatyva siekiama šių veiklos tikslų:

a) Prisdėti siekiant didinti ir gerinti Sąjungos gebėjimą teikti humanitarinę pagalbą.

Pažanga siekiant šio veiklos tikslo vertinama remiantis tokiais rodikliais, kaip:

- dislokuotų arba pasirengusių dislokacijai ES pagalbos savanorių, turinčių reikiamą kvalifikaciją, skaičius ir ES pagalbos savanorių, kurie įgyvendino savo dislokavimo sutartis, skaičius,
- žmonių, kuriuos pasiekė humanitarinė pagalba įgyvendinant ES pagalbos savanorių iniciatyvą, skaičius ir pasiektas išlaidų vidurkis asmeniui,
- dislokuotų ES pagalbos savanorių, siunčiančiųjų bei priimančiųjų organizacijų lūkesčių, susijusių su ES pagalbos savanorių vietoje teikiama humanitarine pagalba, patenkinimo lygis.

b) Gerinti humanitarinės pagalbos savanorių įgūdžius, žinias ir kompetencijas bei jų įsipareigojimo nuostatas ir sąlygas.

Pažanga siekiant šio veiklos tikslo vertinama remiantis tokiais rodikliais, kaip:

- apmokytų savanorių kandidatų ir savanorių, kurie remiantis po mokymų atliktu vertinimu yra sėkmingai pasirengę, skaičius,
- patvirtintų siunčiančiųjų organizacijų, taikančių savanorių kandidatų ir ES pagalbos savanorių valdymo standartus bei procedūras, skaičius,
- apmokytų ir dislokuotų savanorių, siunčiančiųjų bei priimančiųjų organizacijų lūkesčių, susijusių su mokymo kokybe, savanorių žinių bei kompetencijos lygiu, savanorių kandidatų ir ES pagalbos savanorių valdymo standartų atitikimu bei procedūrų vykdymu ir tinkamumu, patenkinimo lygis.

c) Stiprinti priimančiųjų organizacijų gebėjimus ir skatinti savanorišką veiklą trečiojoje šalyje.

Pažanga siekiant šio veiklos tikslo vertinama remiantis tokiais rodikliais, kaip:

- gebėjimų stiprinimo veiksnių trečiojoje šalyje skaičius ir rūšis,
- trečiųjų šalių darbuotojų ir savanorių, dalyvaujančių gebėjimų stiprinimo veiksniuose, skaičius,
- priimančiųjų organizacijų darbuotojų ir trečiųjų šalių savanorių, dalyvaujančių gebėjimų stiprinimo veikloje, lūkesčių, susijusių su vykdomų veiksnių kokybe ir veiksmingumu, patenkinimo lygis.

d) Informuoti apie Sąjungos humanitarinės pagalbos principus, dėl kurių susitarta Europos konsensuse dėl humanitarinės pagalbos.

Pažanga siekiant šio veiklos tikslo vertinama remiantis tokiais rodikliais, kaip:

- informavimo, ryšių palaikymo ir informuotumo didinimo veiksnių skaičius, rūšis ir išlaidos.

e) Didinti savanoriškos veiklos valstybėse narėse suderinamumą ir nuoseklumą, siekiant pagerinti Sąjungos piliečių galimybes dalyvauti humanitarinės pagalbos veikloje ir operacijose.

Pažanga siekiant šio veiklos tikslo vertinama remiantis tokiais rodikliais, kaip:

- patvirtintų siunčiančiųjų organizacijų skaičius,
- techninės pagalbos, teikiamos siunčiančiosioms organizacijoms, veiksnių skaičius ir rūšis,
- savanorių kandidatų ir ES pagalbos savanorių valdymo standartų ir procedūrų sklaida ir perėmimas pagal kitas savanoriškos veiklos sistemas.

2. 1 dalies a–e punktuose nurodyti rodikliai pririnkti taikomi stebint, vertinant ir peržiūrint veiklos rezultatus. Jie yra orientaciniai ir gali būti iš dalies keičiami deleguotaisiais aktais pagal 24 straipsnį, siekiant atsižvelgti į pažangos vertinimo patirtį.

II SKYRIUS

VEIKSMAI PAGAL ES PAGALBOS SAVANORIŲ INICIATYVĄ

8 straipsnis

Veiksmai pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą

ES pagalbos savanorių iniciatyva siekiama 4 ir 7 straipsniuose nurodytų tikslų šių rūšių veiksmais:

- kuriant ir palaikant standartus ir procedūras, susijusius su savanoriais kandidatais ir ES pagalbos savanoriais,
- kuriant ir prižiūrint patvirtinimo mechanizmą, skirtą siunčiančiosioms ir priimančiosioms organizacijoms,
- nustatant ir atrenkant savanorius kandidatus,
- nustatant mokymo programą ir remiant mokymo ir praktikos galimybes,
- sukuriant, prižiūrint ir atnaujinant ES pagalbos savanorių duomenų bazę,
- dislokuojant ES pagalbos savanorius siekiant remti ir papildyti humanitarinę pagalbą trečiojoje šalyje,
- stiprinant priimančiųjų organizacijų gebėjimus,
- įsteigiant ir valdant ES pagalbos savanorių iniciatyvos tinklą,
- palaikant ryšius ir didinant informuotumą,
- vykdamt pagalbinę veiklą, kuri padeda užtikrinti ES pagalbos savanorių iniciatyvos atskaitomybę, skaidrumą ir veiksmingumą.

9 straipsnis

Su savanoriais kandidatais ir ES pagalbos savanoriais susiję standartai ir procedūros

1. Remdamasi atitinkama esama praktika, Komisija nustato standartus ir procedūras, kurie apima būtinas sąlygas, susitarimus ir reikalavimus, kuriuos turi taikyti siunčiančiosios ir priimančiosios organizacijos nustatant, atrenkant, rengiant, valdant ir dislokuojant savanorius kandidatus ir ES pagalbos savanorius humanitarinės pagalbos operacijoms trečiojoje šalyje remti.
2. Komisijai pagal 24 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi šie standartai:
  - kompetencijos sistema, kuri taikoma siekiant nustatyti, atrinkti ir parengti savanorius kaip jaunesnius ar vyresnius specialistus,
  - nuostatos, kuriomis užtikrinamos lygios galimybės ir nediskriminavimas per nustatymo ir atrankos procesą,
  - nuostatos, kuriomis užtikrinama, kad siunčiančiosios ir priimančiosios organizacijos laikytųsi atitinkamos nacionalinės ir Sąjungos ir priimančiosios šalies teisės,

- siunčiančiųjų ir priimančiųjų organizacijų partnerystę reglamentuojantys standartai,
  - ES pagalbos savanorių igytų igūdžių ir kompetencijos pripažinimo nuostatos pagal esamas atitinkamas Sąjungos iniciatyvas.
3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma:
- procedūros, kurių reikia laikytis siekiant nustatyti ir atrinkti savanorius kandidatus ir suteikti jiems būtiną parengimą iki dislokavimo, įskaitant, jeigu reikia, praktikos galimybes,
  - ES pagalbos savanorių dislokavimo ir valdymo trečiojoje šalyje nuostatos, įskaitant, be kita ko, priežiūrą vietoje, nuolatinę paramą suteikiant ugdomąjį vadovavimą, mokymą ir papildomą mokymą, reikiamas darbo sąlygas ir paramą po dislokavimo,
  - savanorių draudimo ir gyvenimo sąlygų užtikrinimas, įskaitant pragyvenimo, apgyvendinimo, kelionės ir kitų atitinkamų išlaidų padengimą,
  - procedūros, kurių reikia laikytis prieš, per dislokavimą ir po jo, kad būtų užtikrinta pareiga rūpintis ir tinkamos saugos ir saugumo priemonės, įskaitant medicininės evakuacijos protokolą bei saugumo planus, kurie apimtų evakuaciją iš trečiųjų šalių ekstremaliosios situacijos atveju, taip pat būtinas ryšius su nacionalinėmis valdžios institucijomis palaikymo procedūros,
  - atskirų ES pagalbos savanorių veiklos stebėsenos ir vertinimo procedūros.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 26 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

10 straipsnis

Patvirtinimo mechanizmas siunčiančiosioms ir priimančiosioms organizacijoms

1. Komisija sukuria patvirtinimo mechanizmą priimdama įgyvendinimo aktus, dalyvaujant, jeigu reikia, partneriams humanitarinės pagalbos srityje, užtikrindama, kad siunčiančiosios organizacijos laikytųsi 9 straipsnyje nurodytų standartų bei procedūrų, taip pat sukuriama diferencijuotas patvirtinimo mechanizmas, skirtas priimančiosioms organizacijoms.

Komisija įgyvendinimo aktais, remdamasi esamais atitinkamais patvirtinimo mechanizmais ir procedūromis, nustato procedūrą, susijusią su patvirtinimo mechanizmų veikimu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 26 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Rengdama patvirtinimo mechanizmą, Komisija siekia sąveikos su Komisijos partnerystės priemonėmis humanitarinės pagalbos srityje ir esamais humanitariniais standartais, siekdama administracinio supaprastinimo. Patvirtinimo mechanizmas yra integracinis ir taikomas nediskriminuojant nė vienos standartus atitinkančios organizacijos.

3. Siunčiančiosios organizacijos atitinka patvirtinimo reikalavimus, jeigu:

- a) jos laikosi 9 straipsnyje nurodytų standartų ir procedūrų;
- b) jos veikia humanitarinės pagalbos srityje, kaip apibrėžta 3 straipsnio d punkte, ir
- c) priklauso bet kuriai iš šių kategorijų:
  - i) nevyriausybiniams, pelno nesiekiančioms organizacijoms, kurios įsteigtos pagal valstybės narės teisę ir kurių būstinė yra Sąjungoje;
  - ii) civilinio pobūdžio viešosios teisės subjektams, kuriuos reglamentuoja valstybės narės teisė;
  - iii) nevyriausybiniams, pelno nesiekiančioms organizacijoms, įsteigtoms 23 straipsnyje nurodytose šalyse pagal tame straipsnyje nustatytas sąlygas ir minimus susitarimus;
  - iv) viešosios teisės subjektams, įsteigtiems 23 straipsnyje nurodytose šalyse, pagal tame straipsnyje nustatytas sąlygas ir minimus susitarimus;
  - v) Tarptautinei nacionalinių Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio draugijų federacijai.

4. Trečiųjų šalių organizacijos laikomos atitinkančiomis priimančiųjų organizacijų reikalavimus, jeigu:
    - a) jos laikosi 9 straipsnyje nurodytų standartų ir procedūrų;
    - b) jos veikia humanitarinės pagalbos srityje, kaip nustatyta 3 straipsnio d punkte;
    - c) jos priklauso bet kuriai iš šių kategorijų:
      - i) nevyriausybinėms, pelno nesiekiančioms organizacijoms, veikiančioms arba įsteigtoms trečiojoje šalyje pagal toje šalyje galiojančius įstatymus;
      - ii) civilinio pobūdžio viešosios teisės subjektams, kuriuos reglamentuoja trečiosios šalies teisė;
      - iii) tarptautinėms agentūroms ir organizacijoms.
  5. Nedarant poveikio 3 ir 4 dalyse nurodytiems reikalavimams, siunčiančiosios ir priimančiosios organizacijos gali įgyvendinti veiksmus pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą kartu su privačiomis pelno siekiančiomis organizacijomis.
  6. Remiantis ankstesniu poreikių vertinimu dar nepatvirtintos siunčiančiosios organizacijos gali pasinaudoti technine pagalba, kuria siekiama stiprinti jų gebėjimą dalyvauti ES pagalbos savanorių iniciatyvoje ir užtikrinti atitiktį 9 straipsnyje nurodytiems standartams ir procedūroms.
- Siekiančios patvirtinimo priimančiosios organizacijos taip pat gali pasinaudoti pirmoje pastraipoje nurodyta pagalba vykdydamos 15 straipsnyje nurodytus veiksmus.
7. Komisija tinkamu laiku po patvirtinimo skelbia patvirtintų siunčiančiųjų ir priimančiųjų organizacijų sąrašą.

11 straipsnis

Savanorių kandidatų nustatymas ir atranka

1. Remdamosi iš anksto siunčiančiųjų arba priimančiųjų organizacijų arba kitų susijusių subjektų įvertintais poreikiais trečiojoje šalyje, patvirtintos siunčiančiosios organizacijos nustato ir atranka savanorius kandidatus mokymui.
2. Savanorių kandidatų nustatymas ir atranka turi atitikti 9 straipsnyje nurodytus standartus ir procedūras ir juos vykdamas turi būti laikomasi nediskriminavimo ir lygių galimybių principų.
3. Toliau išvardinti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus asmenys gali teikti prašymą kaip savanoriai kandidatai:
  - a) Sąjungos piliečiai;
  - b) trečiųjų šalių piliečiai, kurie yra ilgalaikiai Sąjungos valstybės narės gyventojai; ir
  - c) piliečiai iš šalių, nurodytų 23 straipsnio 1 dalyje, laikantis tame straipsnyje nurodytų sąlygų.

12 straipsnis

Mokymo programa ir parama mokymui ir praktikai

1. Remiantis esamomis programomis ir procedūromis ir, jeigu reikia, dalyvaujant specializuotoms institucijoms, Komisija sukuria mokymo programą, pagal kurią savanoriai kandidatai ruošiami dislokavimui, kad remtų ir papildytų humanitarinę pagalbą.
2. Savanoriai kandidatai, nustatyti ir atrinkti pagal 11 straipsnį, turi teisę dalyvauti mokymo programoje, kurią įgyvendina kvalifikuotos organizacijos. Individualų mokymo pobūdį ir turinį, reikalingus kiekvienam savanoriui kandidatui, nustato atitinkama patvirtinta siunčiančioji organizacija, konsultuodamasi su patvirtinta priimančiąja organizacija, remiantis poreikiais ir atsižvelgiant į savanorio kandidato ankstesnę patirtį ir į planuojamą dislokavimą.
3. Gali būti reikalaujama, kad, dalyvaudami mokyme ir visų pirma rengdamiesi dislokavimui, savanoriai kandidatai atliktų praktiką patvirtintose siunčiančiosiose organizacijose, jei įmanoma, ne savo kilmės šalyje.

4. Nedarant poveikio 3 daliai, savanoriai kandidatai, kurie nepasinaudojo praktikos galimybe, prirėkus gali dalyvauti papildomame prie konkrečių poreikių ir tam tikrų dislokavimo aplinkybių pritaikytame pasirengime iki dislokavimo. Šis pasirengimas ir praktika turi atitikti 9 straipsnyje nurodytus pasirengimo standartus ir procedūras.
5. Į mokymo programą turi būti įtrauktas savanorių kandidatų pasirengimo būti dislokuotiems siekiant remti ir papildyti humanitarinę pagalbą trečiosiose šalyse ir patenkinti vietos poreikius vertinimas. Tas vertinimas atliekamas bendradarbiaujant su siunčiančiosiomis organizacijomis.
6. Komisija įgyvendinimo aktais patvirtina mokymo programos sąlygas ir savanorių kandidatų pasirengimo būti dislokuotiems vertinimo tvarkos procedūrą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 26 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

13 straipsnis

ES pagalbos savanorių duomenų bazė

1. Savanoriai kandidatai, kurie, remiantis 12 straipsnio 5 dalyje nurodytu vertinimu, yra sėkmingai pasirengę, laikomi ES pagalbos savanoriais ir atitinka dislokavimo reikalavimus. Jie įtraukiami į ES pagalbos savanorių duomenų bazę.
2. Komisija sukuria, prižiūri ir atnaujina ES pagalbos savanorių duomenų bazę, įskaitant ES pagalbos savanorių galimybę ir tinkamumą būti dislokuotiems, ir reguliuoja prieigą prie jos ir naudojimąsi ja. Asmens duomenys, surinkti šioje duomenų bazėje arba jos tikslais, tvarkomi atitinkamais atvejais laikantis Direktyvos 95/46/EB ir Reglamento (EB) Nr. 45/2001.

14 straipsnis

ES pagalbos savanorių dislokavimas trečiosiose šalyse

1. Į duomenų bazę įtrauktus ES pagalbos savanorius humanitarinei pagalbai, kaip apibrėžta 3 straipsnio d punkte, remti ir papildyti gali dislokuoti:
  - a) patvirtintos siunčiančiosios organizacijos priimančiosioms organizacijoms trečiosiose šalyse arba
  - b) atitinkamais atvejais Komisija jos humanitarinės pagalbos biurams pagalbinei veiklai vykdyti.
2. Vykdamas dislokavimą tenkinami tikrieji poreikiai, kuriuos vietos lygmeniu nurodo priimančiosios organizacijos.
3. Dislokuodamos, kaip nurodyta 1 dalies a punkte, patvirtintos siunčiančiosios organizacijos užtikrina, kad būtų laikomasi 9 straipsnyje nurodytų standartų ir procedūrų. ES pagalbos savanoriai nedislokuojami operacijoms, kurios vykdomos per tarptautinius ir netarptautinius ginkluotus konfliktus, vykdyti.
4. Patvirtintos siunčiančiosios organizacijos, laikydamosi 23 straipsnio, informuoja atitinkamas valstybių narių ir kitų dalyvaujančių šalių nacionalines institucijas prieš tai, kai vienas iš jų piliečių dislokuojamas kaip ES pagalbos savanoris pagal 9 straipsnyje nurodytus standartus ir procedūras.
5. Konkrečios ES pagalbos savanorių dislokavimo sąlygos ir jų vaidmuo, įskaitant teises ir prievoles, dislokavimo trukmę ir vietą ir ES pagalbos savanorio užduotis, nustatomi, glaudžiai konsultuojantis su priimančiosiomis organizacijomis, sutartyje, kurią sudaro siunčiančiosios organizacijos ir ES pagalbos savanoriai.
6. Dislokuodama, kaip nurodyta 1 dalies b punkte, Komisija pasirašo su ES pagalbos savanoriais savanorio dislokavimo sutartį, nustatydamas konkrečias dislokavimo nuostatas ir sąlygas. Savanorio dislokavimo sutartimis savanoriams nesuteikiamos teisės ir pareigos pagal Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygas, nustatytus Tarybos reglamente (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ 1968 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68, nustatantis Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas bei Komisijos pareigūnams laikinai taikomas specialias priemones (OLL 56, 1968 3 4, p. 1).

7. Kiekvienas ES pagalbos savanoris turi priimančiosios organizacijos jam paskirtą vadovą, kuris prižiūri ES pagalbos savanorį jo dislokavimo laikotarpiu ir teikia jam paramą.

15 straipsnis

Priimančiųjų organizacijų gebėjimų stiprinimas humanitarinės pagalbos srityje

Remdamasi ankstesniu trečiųjų šalių poreikių vertinimu, kurį atliko siunčiančiosios ir priimančiosios organizacijos arba kiti atitinkami subjektai, Komisija remia veiksmus, kuriais siekiama stiprinti priimančiųjų organizacijų gebėjimus humanitarinės pagalbos srityje, siekiant padidinti pasirengimą humanitarinėms krizėms ir galimybes reaguoti į jas ir užtikrinti veiksmingą ir tvarų ES pagalbos savanorių veiklos vietoje poveikį, įskaitant:

- a) nelaimių rizikos valdymą, pasirengimą ir reagavimą, ugdomąjį vadovavimą, savanorių valdymo ir kitų svarbių sričių mokymą, skirtą priimančiųjų organizacijų darbuotojams ir savanoriams;
- b) keitimąsi geriausia praktika, techninę pagalbą, porines programas ir personalo bei savanorių mainus, tinklų kūrimą ir kitus susijusius veiksmus.

16 straipsnis

ES pagalbos savanorių iniciatyvos tinklas

1. Komisija įsteigia ir valdo ES pagalbos savanorių iniciatyvos tinklą, kurį sudaro:
  - a) savanoriai kandidatai ir ES pagalbos savanoriai, dalyvaujantys ar dalyvavę iniciatyvoje;
  - b) siunčiančiosios ir priimančiosios organizacijos;
  - c) valstybių narių ir Europos Parlamento atstovai.
2. ES pagalbos savanorių iniciatyvos tinklas visų pirma:
  - a) sudaro palankesnes sąlygas sąveikai ir veikia kaip platforma, kuria naudojantis keičiamasi žiniomis, konsultuojamasi ir skleidžiama informacija, keičiamasi geros praktikos pavyzdžiais, taip pat ji naudojama 21 straipsnio 3 dalyje nurodyto poreikių vertinimo tikslais;
  - b) sudaro palankesnes sąlygas partnerystės stiprinimui ir bendrų dislokavimo projektų kūrimui, taip pat gebėjimų stiprinimo veiklai, kurioje dalyvauja siunčiančiosios organizacijos iš visos Sąjungos ir trečiųjų šalių priimančiosios organizacijos;
  - c) suteikia pagrindą, kuriuo remiantis gali būti plėtojami veiksmai pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą siekiant užtikrinti nuolatinį tobulinimą ir veiksmingą stebėseną bei vertinimą;
  - d) suteikia galimybių imtis savanoriškos veiklos internetu įgyvendinant su ES pagalbos savanorių iniciatyva susijusius projektus.

17 straipsnis

Komunikacija ir informuotumo didinimas

1. Komisija remia visuomenės informavimo, komunikacijos ir informuotumo didinimo veiksmus, siekdama paremti matomą ES pagalbos savanorių iniciatyvą ir paskatinti savanorišką veiklą humanitarinės pagalbos srityje Sąjungoje ir jos valstybėse narėse, taip pat trečiojoje šalyse, kurioms naudingi veiksmai pagal tą iniciatyvą.
2. Komisija rengia komunikacijos planą ES pagalbos savanorių iniciatyvos tikslų, veiksnių ir matomų rezultatų klausimu, kuriame apibrėžiama komunikacijos ir informacijos sklaidos veikla visuomenės, ypač būsimų potencialių savanorių kandidatų ir veiksnių pagal tą iniciatyvą naudos gavėjų atžvilgiu. Tą komunikacijos planą įgyvendina Komisija ir naudos gavėjai, visų pirma siunčiančiosios ir priimančiosios organizacijos, taip pat ES pagalbos savanoriai.

III SKYRIUS

PROGRAMAVIMAS IR LĖŠŲ SKYRIMAS

18 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai

1. 8 straipsnyje nurodyti veiksmai atitinka finansinės pagalbos skyrimo reikalavimus, įskaitant ir jų įgyvendinimui reikiamas priemones, taip pat būtinas priemones, kuriomis siekiama stiprinti ES pagalbos savanorių iniciatyvos ir kitų susijusių sistemų koordinavimą nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis remiantis taikoma gera praktika.
2. 1 dalyje nurodyta finansinė pagalba taip pat gali apimti išlaidas, susijusias su pasirengimo, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiksmais, kurie būtini ES pagalbos savanorių iniciatyvai valdyti ir jos tikslams pasiekti.
3. 2 dalyje nurodytos išlaidos visų pirma gali būti susijusios su tyrimais, ekspertų susitikimais, informavimo ir komunikacijos veiksmais, nurodytais 17 straipsnyje, įskaitant kitų subjektų informavimą apie Sąjungos politikos prioritetus, tiek, kiek jie yra susiję su ES pagalbos savanorių iniciatyvos tikslais, gali apimti išlaidas, susijusias su IT tinklais, skirtais daugiausia informacijai tvarkyti ir keistis ja (įskaitant jų sąsają su dabartinėmis arba būsimomis sistemomis, kurių tikslas — skatinti sektorių keitimąsi duomenimis ir susijusia įranga), taip pat visas kitas techninės ir administracinės pagalbos išlaidas, kurias patyrė Komisija.

19 straipsnis

Finansinės naudos gavėjai

Finansinė pagalba pagal šį reglamentą gali būti skiriama fiziniams asmenims ir juridiniams asmenims, kurių veikla reglamentuojama privatinės arba viešosios teisės, kurie po to laikomi finansinės naudos gavėjais, kaip apibrėžta Reglamente (EB, Euratomas) Nr. 966/2012.

20 straipsnis

Finansinis paketas

1. Šiam reglamentui įgyvendinti 2014 m. sausio 1 d. — 2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu skiriamas finansinis paketas yra 147 936 000 EUR galiojančiomis kainomis. Metinius asignavimus tvirtina Europos Parlamentas ir Taryba daugiametės finansinės programos ribose. Prireikus į biudžetą po 2020 m. galima įtraukti mokėjimų asignavimus panašioms išlaidoms padengti, kad būtų galima administruoti mokėjimus už veiksmus, nebaigtus 2020 m. gruodžio 31 d.
2. 1 dalyje nurodytas finansinis paketas 2014–2020 m. paskirstomas pagal priede nustatytus veiklos tikslus, teminius prioritetus ir procentines dalis.
3. Komisijai pagal 24 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami prioritetai ir kiekvienas iš priede nurodytų dydžių pakoreguojamas daugiau kaip 10 ir ne daugiau kaip 20 procentinių punktų. Toks koregavimas atliekamas tik gavus Komisijos priede išdėstytų teminių prioritetų ir procentinių dalių persvarstymo, atsižvelgiant į 27 straipsnio 4 dalies b punkte nurodyto tarpinio vertinimo išvadas, rezultatus ir tokiu atveju deleguotasis aktas priimamas ne vėliau kaip 2018 m. birželio 30 d.
4. Tais atvejais, kai esant būtinybei persvarstyti reagavimo į nelaimės veiksams skirtus biudžeto išteklius, yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais kiekvienas iš priede nustatytų dydžių pakoreguojamas daugiau kaip 10 ir ne daugiau kaip 20 procentinių punktų, neviršijant turimų biudžeto asignavimų ir laikantis 25 straipsnyje numatytos tvarkos.

21 straipsnis

Finansinės intervencijos būdai ir įgyvendinimo tvarka

1. Komisija įgyvendina Sąjungos finansinę pagalbą laikydamasi Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012.
2. Finansinė pagalba pagal šį reglamentą gali būti teikiama bet kokia Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 numatyta forma.

3. Siekdama įgyvendinti šį reglamentą, Komisija įgyvendinimo aktais priima ES pagalbos savanorių iniciatyvos metinę darbo programą. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 26 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Metinėje darbo programoje nurodomi siekiami tikslai, laukiami rezultatai, įgyvendinimo būdas ir visų susijusių išlaidų suma. Metinėje darbo programoje taip pat aprašomi finansuoti veiksmai, nurodoma kiekvienam veiksmui skirtų lėšų suma, prireikus atsižvelgiant į įvertintus poreikius, ir orientacinis įgyvendinimo tvarkaraštis. Kiek tai susiję su dotacijomis, metinėje darbo programoje nurodomi prioritetai, esminiai vertinimo kriterijai ir didžiausia bendro finansavimo norma. Metinėje darbo programoje taip pat nustatomas trečiųjų šalių dalyvavimas 23 straipsnyje nurodytomis sąlygomis.

22 straipsnis

Finansinių Sąjungos interesų apsauga

1. Komisija tinkamomis priemonėmis užtikrina, kad, vykdant pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą finansuojamus veiksmus, finansiniai Sąjungos interesai būtų saugomi taikant prevencines kovas su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veika priemonės, atliekant veiksmingas patikras ir, jei nustatoma pažeidimų, susigrąžinant nepagrįstai sumokėtas sumas ir prireikus skiriant veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas.
2. Komisija arba jos atstovai ir Audito Rūmai turi įgaliojimus atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, kurie yra gavę Sąjungos lėšų pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą, dokumentų auditą ir auditą vietoje.
3. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) pagal Reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 nustatytas procedūras gali atlikti ekonominės veiklos vykdytojų, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusių su tokiu finansavimu, patikras vietoje ir inspektavimus, kad nustatytų, ar nebuvo sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veikos, kenkiančios finansiniams Sąjungos interesams, susijusiems su dotacijos susitarimu, dotacijos sprendimu ar sutartimi, finansuojamais pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą.
4. Nedarant poveikio 1 ir 2 dalims, bendradarbiavimo susitarimuose su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis, dotacijų susitarimuose, dotacijų sprendimuose ir sutartyse, sudaromose įgyvendinant šį reglamentą, Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiama teisė atlikti tokį auditą, patikras vietoje ir inspektavimus, tinkamai laikantis visų atitinkamų procedūrinių garantijų.

IV SKYRIUS

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS ŠALIMIS

23 straipsnis

Bendradarbiavimas su kitomis šalimis

1. ES pagalbos savanorių iniciatyvoje gali dalyvauti:
  - a) stojančiųjų šalių, šalių kandidačių, potencialių kandidačių ir šalių partnerių pagal Europos kaimynystės politiką piliečiai ir siunčiančiosios organizacijos, vadovaujantis tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendraisiais principais ir bendrosiomis nuostatomis bei sąlygomis, nustatytais atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose ar panašiuose susitarimuose;
  - b) Europos laisvosios prekybos asociacijos šalių piliečiai ir siunčiančiosios organizacijos pagal EEE susitarime nustatytas sąlygas;
  - c) kitų Europos šalių piliečiai ir siunčiančiosios organizacijos, jeigu su šiomis šalimis sudaryti dvišaliai susitarimai.
2. Dalyvaujantys savanoriai ir veiksmus pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą įgyvendinančios organizacijos iš bendradarbiaujančių šalių taip pat laikosi 4 straipsnyje išdėstytų bendrųjų principų.
3. Bendradarbiavimas su dalyvaujančiomis šalimis, minimas 1 dalyje, atitinkamai atvejais grindžiamas papildomais dalyvaujančių šalių asignavimais, kurie suteikiami laikantis procedūrų, dėl kurių su tomis šalimis bus susitarta.

V SKYRIUS

ĮGALIOJIMŲ DELEGAVIMAS IR ĮGYVENDINIMO NUOSTATOS

24 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 7 straipsnio 2 dalyje, 9 straipsnio 2 dalyje ir 20 straipsnio 3 dalyje nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami septynerių metų laikotarpiui nuo 2014 m. balandžio 25 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti deleguotuosius igaliojimus, nurodytus 7 straipsnio 2 dalyje, 9 straipsnio 2 dalyje ir 20 straipsnio 3 dalyje. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 7 straipsnio 2 dalį, 9 straipsnio 2 dalį ir 20 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

25 straipsnis

Skubos procedūra

1. Išimtinėmis ir tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis pagal šį straipsnį priimti deleguotieji aktai įsigalioja nedelsiant ir taikomi, jei nepareiškiami 2 dalyje nurodytų prieštaravimų. Pranešime Europos Parlamentui ir Tarybai apie deleguotąjį aktą nurodomos skubos procedūros taikymo priežastys.
2. Europos Parlamentas arba Taryba, laikydamiesi 24 straipsnio 5 dalyje nurodytos procedūros, gali pareikšti prieštaravimų dėl deleguotojo akto. Tokiu atveju Komisija, gavusi pranešimą apie Europos Parlamento arba Tarybos sprendimą pareikšti prieštaravimų, nedelsdama panaikina aktą.

26 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1257/96 ⁽¹⁾ 17 straipsnio 1 dalį. Tas komitetas — tai komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Jei daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

VI SKYRIUS

STEBĖSENA IR VERTINIMAS

27 straipsnis

Stebėseną ir vertinimą

1. Finansuojami veiksmai pagal ES pagalbos savanorių iniciatyvą reguliariai stebimi, siekiant sekti jų įgyvendinimą, taip pat reguliariai atliekamas nepriklausomas išorės vertinimas, siekiant nustatyti jų efektyvumą, veiksmingumą ir poveikį, atsižvelgiant į ES pagalbos savanorių iniciatyvos tikslus. Stebėseną ir vertinimą apima 4 dalyje nurodytas ataskaitas ir kitą veiklą, susijusią su konkrečiais šio reglamento aspektais, kuri gali būti pradėta vykdyti bet kuriuo reglamento įgyvendinimo metu.

⁽¹⁾ 1996 m. birželio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1257/96 dėl humanitarinės pagalbos (OL L 163, 1996 7 2, p. 1).

2. Siunčiančiosios organizacijos, dislokuojančios ES pagalbos savanorius už Sąjungos ribų, yra atsakingos už jų veiklos stebėseną ir reguliariai teikia Komisijai stebėsenos ataskaitas, užtikrinamos visas su asmens duomenų apsauga susijusias atskirų savanorių teises.
3. Vykdam vertinimą taikomi galiojantys vertinimo standartai, įskaitant Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos Paramos vystymuisi komiteto parengtus standartus, siekiant įvertinti ilgalaikį ES pagalbos savanorių iniciatyvos poveikį humanitarinei pagalbai. Vertinimo etapu Komisija užtikrina, kad būtų nuolat konsultuojamasi su visomis susijusiomis suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant savanorius, siunčiančiąsias bei priimančiąsias organizacijas, vietos gyventojus ir bendruomenes, kuriems teikiama pagalba, humanitarines organizacijas ir darbuotojus vietoje. Vertinimo rezultatai panaudojami rengiant programas ir skirstant išteklius.
4. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia:
  - a) metines ataskaitas, kuriose nagrinėjama įgyvendinant šį reglamentą padaryta pažanga, įskaitant rezultatus ir, kiek įmanoma, pagrindines išdavas;
  - b) ne vėliau kaip 2017 m. gruodžio 31 d. — tarpinę vertinimo ataskaitą apie gautus rezultatus ir kokybinius bei kiekybinius šio reglamento įgyvendinimo aspektus, įskaitant ES pagalbos savanorių iniciatyvos poveikį humanitariniame sektoriuje ir programos išlaidų efektyvumą, per pirmuosius trejus įgyvendinimo metus;
  - c) ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 31 d. — komunikatą dėl šio reglamento tolesnio įgyvendinimo, kuris būtų grindžiamas šios dalies b punkte nurodyta tarpine vertinimo ataskaita;
  - d) ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d. — septynerių metų finansinio įgyvendinimo laikotarpio *ex post* vertinimo ataskaitą.
5. Ne vėliau kaip 2019 m. rugsėjo 1 d. Komisija persvarsto šiame reglamente nustatytas priemones ir, jeigu reikia, parengusi šio straipsnio 4 dalies b punkte nurodytą tarpinę vertinimo ataskaitą, prie to persvarstymo prideda pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto šiam reglamentui iš dalies keisti.
6. Komisija taip pat reguliariai informuoja EIVT apie ES pagalbos savanorių iniciatyvos veiklą pagal atitinkamus darbo susitarimus.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2014 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. balandžio 3 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

D. KOURKOULAS

PRIEDAS

VEIKLOS TIKSLAI, TEMINIAI PRIORITETAI IR PROCENTINIAI DYDŽIAI NUMATANT FINANSINĮ PAKETĄ ŠIAM REGLAMENTUI ĮGYVENDINTI

1 teminis prioritetas

Dislokuoti ES pagalbos savanorius siekiant remti ir papildyti humanitarinę pagalbą.

Šis teminis prioritetas skirtas veiklos tikslui pagal 7 straipsnio 1 dalies a punktą „Prisidėti siekiant didinti ir gerinti Sąjungos gebėjimą teikti humanitarinę pagalbą“:

- atsparumo didinimas ir nelaimių rizikos valdymas pažeidžiamose, nestabiliuose arba nuo nelaimės nukentėjusiose šalyse bei užmirštų krizių atvejais, įskaitant ES pagalbos savanorių vykdomą gebėjimų stiprinimą ir veiksmus tolesniais nelaimių valdymo ciklo etapais: nelaimių prevencija, pasirengimas joms, nelaimių rizikos mažinimas ir atsigaivimas po stichinių ir žmogaus sukeltų nelaimių: 31 % +/- 10 procentinių punktų,
- parama, skiriama reagavimo į nelaimės operacijoms, įskaitant ES pagalbos savanorių vykdomą gebėjimų stiprinimą ir veiklą logistikos bei transporto, koordinavimo, projektų valdymo, finansų ir administravimo, komunikacijos ir propagavimo srityse: 10 % +/- 8 procentiniai punktai.

2 teminis prioritetas

ES pagalbos savanorių ir įgyvendinančių organizacijų gebėjimų stiprinimas: 55 % +/- 10 procentinių punktų;

Šis teminis prioritetas skirtas veiklos tikslui pagal 7 straipsnio 1 dalies b punktą „Humanitarinės pagalbos savanorių įgūdžių žinių ir kompetencijos bei jų išipareigojimo nuostatų ir sąlygų gerinimas“, 7 straipsnio 1 dalies c punktą „Priimančiųjų organizacijų gebėjimų stiprinimas ir savanoriškos veiklos trečiosiose šalyse skatinimas“ ir 7 straipsnio 1 dalies e punktą „Savanoriškos veiklos valstybėse narėse suderinamumo ir nuoseklumo didinimas, siekiant pagerinti Sąjungos piliečių galimybes dalyvauti humanitarinės pagalbos veikloje ir operacijose“:

- savanorių kandidatų mokymas ir praktika,
- priimančiųjų organizacijų gebėjimų stiprinimas humanitarinės pagalbos srityje, įskaitant paramą gaunant patvirtinimą,
- siunčiančiųjų organizacijų patvirtinimas ir (arba) joms teikiama techninė pagalba.

3 teminis prioritetas

Paramos priemonės: 4 % +/- 2 procentiniai punktai.

Šis teminis prioritetas skirtas veiklos tikslui pagal 7 straipsnio 1 dalies d punktą (Komunikacija apie Sąjungos humanitarinės pagalbos principus, kaip susitarta Europos konsensuse dėl humanitarinės pagalbos).

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 376/2014**2014 m. balandžio 3 d.****dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 1321/2007 ir (EB) Nr. 1330/2007****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) reikėtų užtikrinti aukštą bendrą Sąjungos civilinės aviacijos saugos lygį ir dėti visas pastangas, kad sumažėtų avarijų bei incidentų ir taip būtų užtikrintas visuomenės pasitikėjimas oro transportu;
- (2) per pastarąjį dešimtmetį civilinės aviacijos avarijų, kuriose žuvo žmonės, skaičius iš esmės nepakito. Vis dėlto, manoma, kad dėl oro eismo intensyvėjimo ir didėjančio orlaivių techninio sudėtingumo avarijų skaičius per artimiausius dešimtmečius gali padidėti;
- (3) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 996/2010 ⁽³⁾ siekiama užkirsti kelią avarijoms, sudarant palankesnes sąlygas sparčiai, veiksmingai ir kokybiškai atlikti saugos tyrimus. Taikant šį reglamentą neturėtų būti trukdoma avarijų ir incidentų tyrimo procesui, kurį, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 996/2010, vykdo nacionalinės saugos tyrimų institucijos. Avarijos arba pavojingo incidento atveju pranešimui apie įvykį taip pat taikomas Reglamentas (ES) Nr. 996/2010;
- (4) galiojančiais Sąjungos teisėkūros procedūra priimamais aktais, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 216/2008 ⁽⁴⁾ ir jo įgyvendinimo reglamentais, tam tikroms organizacijoms nustatomi reikalavimai jų saugos valdymo sistemose įdiegti pranešimų apie įvykius sistemas. Atitiktis Reglamentui (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo reglamentams neturėtų būti pagrindas nereikalauti organizacijų atitikties šiam reglamentui. Panašiai atitiktis šiam reglamentui neturėtų būti pagrindas nereikalauti organizacijų atitikties Reglamentui (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo reglamentams. Tačiau tai neturėtų būti pagrindu sukurti dvi lygiagrečias pranešimų sistemas, o Reglamentas (EB) Nr. 216/2008, jo įgyvendinimo reglamentai ir šis reglamentas turėtų būti laikomi vienas kitą papildantys;
- (5) patirtis rodo, kad dažnai prieš įvykstant avarijai yra su sauga susijusių incidentų ir trūkumų, perspėjančių apie saugos pavojų egzistavimą. Todėl su sauga susijusi informacija yra svarbus šaltinis nustatant esamus ar potencialius su sauga susijusius pavojus. Be to, nors gebėjimas pasinaudoti per avarijas įgyta patirtimi yra ypač svarbus, išimtinai reagavimu grindžiamos sistemos pasirodė esančios ribotomis toliau užtikrinant patobulinimus. Todėl reagavimu grindžiamos sistemos turėtų būti papildytos aktyviais veiksmais grindžiamomis sistemomis, kuriose

⁽¹⁾ OL C 198, 2013 7 10, p. 73.

⁽²⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. kovo 14 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 dėl civilinės aviacijos avarių ir incidentų tyrimo ir prevencijos, kuriuo panaikinama Direktyva 94/56/EB (OL L 295, 2010 11 12, p. 35).

⁽⁴⁾ 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantį Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB (OL L 79, 2008 3 19, p. 1).

naudojama kitų rūšių saugos informacija siekiant atlikti veiksmingus aviacijos saugumo patobulinimus. Sąjunga, jos valstybės narės, Europos aviacijos saugos agentūra (toliau – Agentūra) ir organizacijos turėtų prisidėti prie aviacijos saugumo didinimo įdiegiant aktyviais veiksmais ir įrodymais grindžiamas saugos sistemas, kuriose daugiausia dėmesio būtų skiriama avarijų prevencijai, grindžiamai visos svarbios saugos informacijos, įskaitant informaciją apie civilinės aviacijos įvykius, analize;

- (6) siekiant gerinti aviacijos saugą reikėtų, kad svarbi informacija apie civilinės aviacijos saugą būtų pranešama, renkama, saugoma, apsaugoma, ja būtų keičiamasi, ji būtų platinama ir analizuojama, ir kad remiantis surinkta informacija būtų imamasi tinkamų saugos veikslių. Ši aktyviais veiksmais ir įrodymais grindžiamą metodą turėtų taikyti atitinkamos valstybių narių aviacijos saugos valdžios institucijos, organizacijos, įgyvendindamos savo saugos valdymo sistemą, taip pat Agentūra;
- (7) pranešimų apie įvykius reikalavimų nustatymas organizacijoms turėtų būti proporcingas atitinkamos organizacijos dydžiui ir jos veiklos mastui. Todėl turėtų būti suteikta galimybė, visų pirma mažesnėms organizacijoms, nuspręsti organizacijos darbuotojų funkcijas, susijusias su įvykių tvarkymu, sujungti ar prijungti vienas prie kitų, dalytis pranešimų apie įvykius užduotimis su kitomis to paties pobūdžio organizacijomis arba duomenų apie įvykius rinkimo, vertinimo, tvarkymo, analizės ir saugojimo paslaugų teikimą perduoti valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų patvirtintiems specializuotiems subjektams. Tokie subjektai turėtų laikytis šiame reglamente nustatytų apsaugos ir konfidencialumo principų. Perduodanti organizacija turėtų taikyti tinkamą pavestų užduočių vykdymo kontrolę ir ji turėtų būti galiausiai atskaitinga ir atsakinga už šiame reglamente nustatytą reikalavimų vykdymą;
- (8) būtina užtikrinti, kad šioje srityje dirbantys aviacijos specialistai praneštų apie įvykius, dėl kurių kyla didelė aviacijos saugos rizika. Savanoriškos pranešimų sistemos turėtų papildyti privalomas pranešimų sistemas, ir abiejų rūšių sistemomis turėtų būti sudarytos sąlygos asmenims pranešti duomenis apie įvykius, susijusius su aviacijos sauga. Organizacijose, Agentūroje ir valstybių narių kompetentingose valdžios institucijose turėtų būti sukurtos privalomos ir savanoriškos pranešimų sistemos. Surinkta informacija turėtų būti perduodama valdžios institucijai, kompetentingai atlikti tinkamą stebėseną, kad būtų padidinta aviacijos sauga. Organizacijos turėtų analizuoti įvykius, kurie galėtų daryti poveikį saugai, kad būtų nustatyti saugos pavojai ir imtasi atitinkamų taisomųjų ar prevencinių veikslių. Organizacijos pirminius savo analizės rezultatus turėtų nusiųsti valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms arba Agentūrai, o galutinius rezultatus jos taip pat turėtų nusiųsti tuo atveju, jei tie rezultatai rodo esamą arba galimą aviacijos saugos riziką. Valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos ir Agentūra turėtų įdiegti panašią procedūrą, skirtą tai informacijai apie įvykius, kuri buvo joms tiesiogiai pateikta, ir turėtų atitinkamai stebėti organizacijos atliekamą vertinimą ir taisomuosius ar prevencinius veiksmus, kurių imtasi;
- (9) įvairių kategorijų darbuotojai, dirbantys civilinės aviacijos srityje ar kitaip su ja susiję, stebi avarijų prevencijai svarbius įvykius. Todėl jie turėtų būti aprūpinti priemonėmis, kurios jiems leistų pranešti apie tokius įvykius, ir turėtų būti užtikrinta jų apsauga. Siekiant skatinti darbuotojus pranešti apie įvykius ir leisti jiems geriau įvertinti teigiamą pranešimų apie įvykius poveikį aviacijos saugai, reikėtų juos nuolat informuoti apie veiksmus, kurių buvo imtasi taikant pranešimų apie įvykius sistemas;
- (10) su sudėtingais variklio varomais orlaiviais susiję pavojai ir rizika labai skiriasi nuo pavojų ir rizikos, susijusių su kitokių tipų orlaiviais. Todėl, nors šis reglamentas turėtų būti taikomas visam aviacijos sektoriui, jame nustatyti įpareigojimai turėtų būti proporcingi veiklos sričiai ir skirtingų tipų orlaivių sudėtingumui. Todėl surinktai informacijai apie įvykius, susijusius su orlaiviais, kurie nėra varomi sudėtingu varikliu, turėtų būti taikomi supaprastinti pranešimo įpareigojimai, kurie geriau pritaikyti tai aviacijos šakai;
- (11) siekiant surinkti papildomos informacijos, kuri gali padėti didinti aviacijos saugą, kartu su šiame reglamente reikalaujamomis sistemomis, reikėtų skatinti diegti kitas priemones informacijai apie saugą rinkti. Jei organizacijose jau egzistuoja ir gerai veikia saugos informacijos rinkimo sistemos, turėtų būti leista tas sistemas toliau taikyti greta sistemų, kurios turi būti įdiegtos taikant šį reglamentą;
- (12) saugos tyrimų valdžios institucijoms ir visiems subjektams, kuriems patikėtas civilinės aviacijos saugos reguliavimas Sąjungoje, turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su visais surinktais duomenimis apie įvykius bei jų valstybių narių saugomais pranešimais apie įvykius, kad jie galėtų nuspręsti, kuriems incidentams reikia saugos tyrimo, taip pat galėtų parengti išvadas aviacijos saugos didinimo tikslais ir vykdyti savo pareigas priežiūros srityje;
- (13) labai svarbu turėti geros kokybės ir išsamius duomenis, nes netiksliais duomenimis pagrįsta analizė ir tendencijos gali lemti klaidingus rezultatus ir paskatinti nukreipti pastangas netinkamų veikslių linkme. Be to, dėl tokių netikslų duomenų gali būti prarastas pasitikėjimas informacija, gaunama naudojantis pranešimų apie įvykius

sistemomis. Siekiant užtikrinti pranešimų apie įvykius kokybę ir sudaryti palankesnes sąlygas jų išsamumo užtikrinimui, juose turėtų būti pateikiama tam tikra būtiniausia informacija, kuri gali skirtis, atsižvelgiant į įvykio kategoriją. Be to, reikėtų įdiegti procedūras, kuriomis būtų tikrinama informacijos kokybė ir išvengiama pranešimo apie įvykį ir surinktų pirminių duomenų apie įvykį neatitikties. Padedant Komisijai, reikėtų taip pat parengti tinkamą rekomendacinę medžiagą, visų pirma siekiant užtikrinti duomenų kokybę ir sudaryti palankesnes sąlygas jų išsamumo užtikrinimui, taip pat nuoseklų ir vienodą duomenų integravimą duomenų bazėse. Be to, reikėtų rengti seminarus būtina paramai suteikti; juos turėtų rengti, visų pirma, Komisija;

- (14) Komisija turėtų parengti bendrą Europos rizikos klasifikacijos sistemą, skirtą nustatyti, kokių skubių veiksmų būtina imtis, nagrinėjant didelės rizikos atskirus su sauga susijusius įvykius. Ta sistema taip pat turėtų sudaryti sąlygas nustatyti pagrindines rizikos sritis remiantis apibendrinta informacija. Tokia sistema turėtų padėti atitinkamiems subjektams vertinti įvykius ir nustatyti, kur tiksliausia nukreipti jų pastangas. Bendra Europos rizikos klasifikacijos sistema turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos integruotam ir darniam požiūriui į rizikos valdymą visoje Europos aviacijos sistemoje ir taip sudaryti sąlygas organizacijoms, valstybėms narėms, Komisijai ir Agentūrai darniai sutelkti dėmesį į saugos gerinimo pastangas;
- (15) be to, remiantis apibendrinta informacija iš europinės perspektyvos, bendra Europos rizikos klasifikacijos sistema turėtų padėti tiek nustatyti pagrindines rizikos sritis Sąjungoje, tiek remti veiklą, vykdomą pagal Europos aviacijos saugos programą ir Europos aviacijos saugos planą. Komisija turėtų deramai remti pastangas užtikrinti nuoseklų ir vienodą rizikos klasifikaciją visose valstybėse narėse;
- (16) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas keistis informacija, pranešimai apie įvykius turėtų būti saugomi duomenų bazėse, kurios turėtų būti suderinamos su Europos pranešimo apie aviacijos incidentus sistemų koordinavimo centro (Eccairs) programine įranga (įranga, kurią naudoja visos valstybės narės ir kuri naudojama Europos centrinėje saugykloje pranešimams apie įvykius saugoti) ir atitiktų ADREP taksonomiją (Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) taksonomija, taip pat naudojama Eccairs programinėje įrangoje). Agentūra ir Komisija turėtų teikti techninę paramą sistemų sąveikumui užtikrinti;
- (17) organizacijos turėtų vienoje duomenų bazėje arba keliose duomenų bazėse saugoti pranešimus apie įvykius, parengtus pagal privalomas ir, kai taikytina, pagal savanoriškas pranešimų sistemas. Reikėtų numatyti, kad duomenų bazės sudėtingumas būtų proporcingas atitinkamos organizacijos dydžiui ir (arba) jos svarbai atsižvelgiant į šio reglamento tikslus; duomenų bazę turėtų sudaryti bent duomenų rinkmena, kurioje yra bendri privalomi duomenų laukeliai ir, kai taikytina, specialūs privalomi duomenų laukeliai;
- (18) kai įvykis susijęs su valstybėje narėje registruotu arba valstybėje narėje įsisteigusios organizacijos naudojamu orlaiviu, apie tokį įvykį turėtų būti pranešama, net jei jis įvyko ne tos valstybės narės teritorijoje;
- (19) informacija apie įvykius turėtų būti keičiamasi Sąjungoje, siekiant padidinti galimybę nustatyti esamus arba galimus pavojus. Toks keitimasis informacija taip pat turėtų sudaryti galimybę valstybėms narėms susipažinti su visa informacija apie įvykius, įvykusius jų teritorijoje arba jų oro erdvėje, bet pranešus kitai valstybei narei. Tai taip pat turėtų sudaryti galimybę Agentūrai gauti tikslią informaciją apie įvykius ir susipažinti su visais Sąjungoje surinktais pranešimais apie įvykius, kad prireikus būtų galima imtis taisomųjų veiksmų, kuriais būtų pašalinta Sąjungoje nustatyta rizika. Toks keitimasis informacija turėtų sudaryti sąlygas valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms gauti tikslią informaciją apie jų oro erdvėje įvykusius įvykius, ir prireikus imtis taisomųjų veiksmų, kuriais būtų pašalinta jų teritorijoje nustatyta rizika;
- (20) informacijos apie įvykius keitimosi tikslas turėtų būti aviacijos avarijų ir incidentų prevencija. Jis neturėtų būti naudojamas kaltei ar atsakomybei nustatyti arba saugos veiksmingumui lyginti;
- (21) veiksmingiausias būdas užtikrinti valstybių narių, Komisijos ir Agentūros keitimąsi dideliais saugos informacijos kiekiais yra Europos centrinė saugykla, su sąlyga, kad valstybės narės, Komisija ir Agentūra galėtų visapusiškai ja naudotis;
- (22) visa su sauga susijusi informacija, gauta iš Sąjungoje surinktų pranešimų apie įvykius, turėtų būti laiku perkeliama į Europos centrinę saugyklą. Tai turėtų apimti informaciją apie incidentus ir informaciją apie avarijas ir pavojingus incidentus, tiriamus pagal Reglamentą (ES) Nr. 996/2010;
- (23) šis reglamentas turėtų būti taikomas informacijai apie įvykius, saugomai organizacijų, valstybių narių ir Agentūros duomenų bazėse;

- (24) civilinės aviacijos saugą Sąjungoje reguliuojantys subjektai, įskaitant Agentūrą, ir valdžios institucijos, atsakingos už avarių bei incidentų Sąjungoje tyrimą, turėtų turėti galimybę susipažinti su visa su sauga susijusia informacija, laikoma Europos centrinėje saugykloje;
- (25) suinteresuotosios šalys turėtų turėti galimybę paprašyti susipažinti su tam tikra informacija, laikoma Europos centrinėje saugykloje, laikantis tokios informacijos konfidencialumą ir susijusių asmenų anonimiškumą reglamentuojančių taisyklių;
- (26) daugiausia žinių apie suinteresuotąsias šalis, įsisteigusias tam tikroje valstybėje narėje, turi nacionalinė ryšių palaikymo institucija, todėl būtent kiekviena nacionalinė ryšių palaikymo institucija turėtų nagrinėti jos valstybės narės teritorijoje įsisteigusių suinteresuotųjų šalių prašymus. Prašymus, pateiktus suinteresuotųjų šalių iš trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų, turėtų nagrinėti Komisija;
- (27) pranešimuose apie įvykius pateikta informacija turėtų būti analizuojama ir turėtų būti nustatoma saugos rizika. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti nustatyti ir laiku įgyvendinami tinkami veiksmai, jei jų reikia, aviacijos saugai gerinti. Informacija apie analizę ir tolesnę veiklą, susijusią su įvykiais, turėtų būti išplatinta organizacijoms, valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms bei Agentūrai, nes grįžamosios informacijos apie praneštus įvykius teikimas yra paskata asmenims pranešti apie įvykius. Kai taikytina ir įmanoma, informacija apie analizę ir tolesnę veiklą, susijusią su įvykiais, turėtų būti taip pat teikiama asmenims, kurie apie įvykius pranešė tiesiogiai valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms arba Agentūrai. Tokia grįžtamoji informacija turėtų būti teikiama laikantis pagal šį reglamentą nustatytą konfidencialumo ir pranešėjo bei pranešime apie įvykį minimų asmenų apsaugos taisyklių;
- (28) šiuo reglamentu turėtų būti padedama valstybėms narėms, Agentūrai ir organizacijoms valdyti aviacijos saugos riziką. Organizacijų saugos valdymo sistemos papildomos valstybių narių ir Agentūros saugos valdymo sistemomis. Nors organizacijos valdo saugos riziką, susijusią su jų konkrečia veikla, valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos ir Agentūra valdo atitinkamai valstybių narių ir visos Sąjungos aviacijos sistemų saugos riziką, sprendamos bendras aviacijos saugos rizikos problemas atitinkamoje valstybėje narėje arba Sąjungos lygiu. Agentūros ir valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų atsakomybė neturėtų atleisti organizacijų nuo jų tiesioginės atsakomybės už saugos, kuri būdinga jų tiekiamiems produktams ir teikiamoms paslaugoms, valdymą. Tuo tikslu organizacijos turėtų rinkti ir analizuoti informaciją apie įvykius, kad nustatytų ir sušvelnintų su savo veikla susijusius pavojus. Jos taip pat turėtų įvertinti susijusią saugos riziką ir paskirstyti išteklius, siekdamas imtis skubių ir tinkamų saugos rizikos švelninimo priemonių. Visą procesą turėtų prižiūrėti atitinkama kompetentinga valdžios institucija, kuri prireikus turėtų pareikalauti imtis papildomų veiksmų tinkamam saugos trūkumų pašalinimui užtikrinti. Kita vertus, valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos ir Agentūra turėtų papildyti organizacijų saugos valdymo sistemas atitinkamai valstybių narių ir Europos lygiais;
- (29) nustatydamos veiksmus, įtrauktinus į jų valstybinę saugos programą ir valstybinį saugos planą, ir siekdamas užtikrinti, kad tie veiksmai būtų grindžiami įrodymais, valstybės narės turėtų naudoti informaciją, surinktą iš gautų pranešimų apie įvykius, ir šių įvykių analizę. Valstybines saugos programas ir valstybinius saugos planus Europos lygiu papildo Europos aviacijos saugos programa ir Europos aviacijos saugos planas;
- (30) kadangi aviacijos saugos gerinimo tikslo valstybės narės negali deramai pasiekti, nes valstybių narių atskirai naudojamos pranešimų sistemos nėra tokios veiksmingos kaip koordinuojamas tinklas, kuriame keičiantis informacija galima nustatyti galimas saugos problemas ir pagrindines rizikos sritis Sąjungos lygiu, nacionaliniu lygiu atliekamą analizę turėtų papildyti analizė ir tolesnė veikla Sąjungos lygiu, kad būtų užtikrinta geresnė aviacijos avarių ir incidentų prevencija. Šią užduotį Sąjungos lygiu turėtų vykdyti Aviacijos saugos analitikų tinklas, derindamas veiksmus su Agentūra ir Komisija. Tam tinklui turėtų būti suteikta galimybė bendru sutarimu nuspręsti į savo posėdžius pakviesti stebėtojus, įskaitant pramonės darbuotojus arba jų atstovus;
- (31) Aviacijos saugos analitikų tinklo veikla turėtų būti naudinga visų pirma rengiant Europos aviacijos saugos programą ir Europos aviacijos saugos planą, siekiant nustatyti Sąjungos lygiu įgyvendintinus veiksmus, laikantis įrodymais grindžiamo požiūrio;
- (32) plačiau visuomenei turėtų būti teikiama bendro pobūdžio apibendrinta informacija apie aviacijos saugos lygį valstybėse narėse ir Sąjungoje. Ta informacija visų pirma turėtų apimti informaciją apie tendencijas ir analizę, gautą šį reglamentą įgyvendinant valstybėse narėse, taip pat apibendrintą informaciją apie Europos centrinėje saugykloje sukauptos medžiagos turinį, ir gali būti pateikiama skelbiant saugos veiksmingumo rodiklius;

- (33) civilinės aviacijos saugos sistema yra sukurta remiantis grįžtamąja informacija ir patirtimi, įgyta per avarijas ir incidentus. Pranešimai apie įvykius ir informacijos apie įvykius naudojimas saugai gerinti yra grindžiami pranešėjo ir už tokios informacijos surinkimą bei vertinimą atsakingo subjekto tarpusavio pasitikėjimo santykiais. Tam būtina griežtai taikyti konfidencialumo taisykles. Apsaugant saugos informaciją nuo netinkamo naudojimo ir suteikiant ribotą prieigą prie Europos centrinės saugyklos tik suinteresuotosioms šalims, dalyvaujančioms civilinės aviacijos saugos gerinimo veikloje, turėtų būti siekiama užtikrinti galimybę nuolat gauti saugos informaciją, kad būtų galima laiku imtis tinkamų prevencinių veiksnių ir gerinti aviacijos saugą. Atsižvelgiant į tai, neskelbtina saugos informacija turėtų būti deramai apsaugoma, o jos surinkimas turėtų būti užtikrinamas garantuojant jos konfidencialumą, šaltinio apsaugą ir civilinės aviacijos srityje dirbančio personalo pasitikėjimą pranešimų apie įvykius sistemose. Reikėtų nustatyti tinkamas priemones, užtikrinančias informacijos, surinktos naudojantis pranešimų apie įvykius sistemomis, konfidencialumą, o prieiga prie Europos centrinės saugyklos turėtų būti apribota. Nacionalinėse taisyklėse dėl informacijos laisvės reikėtų atsižvelgti į būtiną tokios informacijos konfidencialumą. Surinkta informacija turėtų būti tinkamai apsaugota nuo neteisėto panaudojimo ar atskleidimo. Ją reikėtų naudoti griežtai tik aviacijos saugos palaikymo arba gerinimo tikslais, o ne kaltei ar atsakomybei nustatyti;
- (34) siekiant užtikrinti darbuotojų arba pagal rangos sutartis dirbančių darbuotojų pasitikėjimą organizacijos pranešimų apie įvykius sistema, pranešimuose apie įvykius esanti informacija turėtų būti tinkamai apsaugota ir naudojama tik aviacijos saugos palaikymo arba gerinimo tikslais. Organizacijų pagal šį reglamentą priimtos vidaus teisingumo kultūros taisyklės turėtų ypač padėti siekti šio tikslo. Be to, asmens duomenų arba informacijos, pagal kurią galima nustatyti pranešėjo arba kitų pranešime apie įvykį minimų asmenų tapatybę, perdavimo apribojimas aiškiai atskiriant pranešimus nagrinėjančius skyrius nuo kitų organizacijos skyrių, gali būti veiksmingu būdu padėti siekti šio tikslo;
- (35) pranešėjas arba pranešime apie įvykį minimas asmuo turėtų būti deramai apsaugotas. Todėl iš pranešimų apie įvykius turėtų būti pašalinti tapatybės duomenys, o su pranešėjo ir pranešime apie įvykį minimų asmenų tapatybe susiję duomenys neturėtų būti talpinami duomenų bazėse;
- (36) be to, civilinės aviacijos sistema turėtų būti skatinama saugos kultūra, sudarant palankesnes sąlygas savanoriškai pranešti apie įvykius, taip siekiant labiau įtvirtinti teisingumo kultūros principą. Teisingumo kultūra yra viena iš svarbiausių platesnės reikšmės sąvokos „saugos kultūra“, kuri yra patikimos saugos valdymo sistemos pagrindas, sudėtinė dalis. Saugos kultūros principais grindžiama aplinka neturėtų užkirsti kelio veiksniams, būtinų siekiant palaikyti ar didinti aviacijos saugos lygį, patvirtinimui;
- (37) teisingumo kultūra turėtų skatinti asmenis pranešti su sauga susijusią informaciją. Tačiau ji neturėtų atitraukti asmenų nuo jų įprastinių pareigų. Todėl darbuotojams ir pagal rangos sutartis dirbantiems darbuotojams neturėtų būti taikomos jokios nuobaudos, remiantis pagal šį reglamentą pateikta informacija, išskyrus tyčinio nusižengimo atvejais arba kai yra aiškus, sunkus ir rimtas akivaizdžios rizikos nepaisymas ir ypač sunkus profesinės pareigos imtis tokių atsargumo priemonių, kurių akivaizdžiai reikia tomis aplinkybėmis, nevykdymas, dėl ko padaroma iš anksto numatyta žala asmeniui arba turtui, arba smarkiai sumažėja aviacijos saugos lygis;
- (38) siekiant skatinti pranešti apie įvykius, būtų tikslinga apsaugoti ne tik pranešėjus, bet ir atitinkamuose pranešimuose apie įvykius minimus asmenis. Tačiau tokia apsauga neturėtų trukdyti tokiems asmenims vykdyti pranešimo įpareigojimo pagal šį reglamentą. Ypač tokiais atvejais, kai asmuo yra minimas pranešime apie įvykį ir pats yra įpareigotas pranešti apie tą įvykį, tačiau tyčia apie tai nepraneša, tuomet tas asmuo turėtų prarasti savo apsaugą ir jam turėtų būti taikomos sankcijos pagal šį reglamentą;
- (39) nedarant poveikio nacionalinei baudžiamajai teisei ir tinkamam teisingumo vykdymui, svarbu aiškiai atskirti pranešėjo ir kitų pranešimuose apie įvykius minimų asmenų apsaugos lygį nuo nuobaudų ar teismo persekiojimo;
- (40) siekiant didinti asmenų pasitikėjimą sistema, pranešimų apie įvykius nagrinėjimas turėtų būti organizuotas taip, kad būtų tinkamai apsaugotas pranešėjo ir kitų pranešimuose apie įvykius minimų asmenų tapatybės konfidencialumas, puoselėjant teisingumo kultūrą. Tuo turėtų būti siekiama, jei tik galima, sudaryti sąlygas sukurti nepriklausomą pranešimų apie įvykius nagrinėjimo sistemą;

- (41) įvykių vertinimo, tvarkymo ar analizės veikloje dalyvaujantis organizacijų, valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų ir Agentūros personalas atlieka svarbų vaidmenį nustatant saugos pavojus ir saugos trūkumus. Patirtis rodo, kad kai įvykiai nagrinėjami padėtį vertinant iš laiko perspektyvos po avarijos, atlikus analizę nustatoma rizika ir trūkumai, kurie kitu atveju negalėjo būti nustatyti. Todėl yra tikimybė, kad įvykių vertinimo, tvarkymo ar analizės veikloje dalyvaujantys asmenys gali bijoti galimų pasekmių, susijusių su persekiojimu teisminėse institucijose. Nedarant poveikio nacionalinei baudžiamajai teisei ir tinkamam teisingumo vykdymui, valstybės narės neturėtų pradėti procesų prieš asmenis, kurie valstybių narių kompetentingose valdžios institucijose yra susiję su įvykių vertinimu, tvarkymu ar analize, dėl jų priimtų sprendimų, einant savo pareigas, kurie vėliau, padėtį vertinant iš laiko perspektyvos, pasirodė esą klaidingi arba neveiksmingi, bet jų priėmimo metu, remiantis tuo metu turėta informacija, buvo proporcingi ir tinkami;
- (42) darbuotojams ir pagal rangos sutartį dirbantiems darbuotojams turėtų būti suteikta galimybė pranešti apie jų apsaugos užtikrinimo principų, nustatytų šiuo reglamentu, pažeidimus ir jiems už tai neturėtų būti taikomos sankcijos. Valstybės narės turėtų apibrėžti pasekmes, kurias patirs pranešėjo ir kitų pranešimuose apie įvykius minimų asmenų apsaugos principus pažeidę asmenys, ir atitinkamais atvejais patvirtinti teisių gynimo priemonės arba taikyti sankcijas;
- (43) baimė patiems būti inkriminuotiems ir sulaukti galimų pasekmių, susijusių su persekiojimu teisminėse institucijose, gali atgrasyti asmenis nuo pranešimo apie įvykius. Šio reglamento tikslus galima pasiekti be nederamo kišimosi į valstybių narių teisingumo sistemas. Todėl tikslinga numatyti, kad dėl neapgalvotų ar netyčia padarytų teisės pažeidimų, apie kuriuos valstybių narių valdžios institucijos sužino tik iš pagal šį reglamentą pateiktų pranešimų, neturėtų būti vykdomi drausminiai, administraciniai ar teisminiai procesai, išskyrus tuos atvejus, kai tai numatyta taikytinoje nacionalinėje baudžiamojoje teisėje. Tačiau trečiųjų šalių teisėms pradėti civilinį procesą šis draudimas neturėtų būti taikomas ir joms turėtų būti taikoma tik nacionalinė teisė;
- (44) tačiau plėtojant teisingumo kultūrą, valstybės narės turėtų išsaugoti galimybę taikyti draudimą naudoti pranešimus apie įvykius kaip įrodymus prieš pranešėjus ne tik administraciniame ir drausminiame procesuose, bet ir civiliniame ar baudžiamajame procese;
- (45) be to, saugos institucijų ir teisminių institucijų bendradarbiavimas turėtų būti sustiprintas ir išformintas išankstiniais jų susitarimais, kuriuose reikėtų išlaikyti įvairių susijusių viešųjų interesų pusiausvyrą ir kuriuose, visų pirma, reikėtų nustatyti, pavyzdžiui, prieigos prie nacionalinėse duomenų bazėse laikomų pranešimų apie įvykius bei jų naudojimo sąlygas;
- (46) siekiant remti šiuo reglamentu Agentūrai suteiktą didesnę atsakomybę, Agentūrai turėtų būti suteikta pakankamai išteklių, kad ji galėtų vykdyti jai priskirtas papildomas užduotis;
- (47) siekiant papildyti ar iš dalies pakeisti šį reglamentą, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (48) taikydama šį reglamentą Komisija turėtų konsultuotis su Agentūra ir šiame reglamente nurodytu Aviacijos saugos analitikų tinklu;
- (49) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁾;
- (50) taikant šį reglamentą turėtų būti laikomasi visų duomenų tvarkymo ir asmenų apsaugos taisyklių, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 95/46/EB ⁽²⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 45/2001 ⁽³⁾. Taikant šį reglamentą, išskyrus kai tai susiję su Europos centrinėje saugykloje laikomų duomenų

(1) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

(2) 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

(3) 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

ir informacijos, apsaugotų griežtesnėmis šiuo reglamentu nustatytais taisyklėmis, sklaida, turėtų būti laikomasi visų galimybę susipažinti su duomenimis reglamentuojančių taisyklių, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1049/2001 ⁽¹⁾;

- (51) sankcijos visų pirma turėtų būti taikomos asmeniui arba subjektui, kuris, nesilaikydamas šio reglamento, netinkamai naudoja pagal šį reglamentą apsaugotą informaciją, taiko pranešėjui arba kitiems pranešimuose apie įvykius minimiems asmenims nuobaudą, išskyrus atvejus, kai taikomos šiame reglamente nustatytos išimtys, nesudaro tinkamų sąlygų duomenims apie įvykius rinkti, neanalizuoja surinktos informacijos, nesiima veiksmų nustatytiems esamiems ar galimiems saugos trūkumams šalinti, arba nesidalija surinkta informacija taikant šį reglamentą;
- (52) kadangi šio reglamento tikslas, t. y. nustatyti bendras pranešimų apie civilinės aviacijos įvykius taisykles, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo Sąjungos masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (53) todėl Reglamentas (ES) Nr. 996/2010 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (54) todėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ⁽²⁾, Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1321/2007 ⁽³⁾ ir Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1330/2007 ⁽⁴⁾ turėtų būti panaikinti;
- (55) pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalį buvo pasikonsultuota su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kuris 2013 m. balandžio 10 d. pateikė nuomonę ⁽⁵⁾,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Tikslai

1. Šiuo reglamentu siekiama gerinti civilinės aviacijos saugą Sąjungoje, užtikrinant, kad atitinkama su civilinės aviacijos sauga susijusi informacija būtų pranešama, renkama, saugoma, apsaugoma, ja būtų keičiamasi, ji būtų platinama ir analizuojama.

Šiuo reglamentu užtikrinama:

- a) kad atitinkamais atvejais, remiantis surinktos informacijos analize, būtų laiku imamasi su sauga susijusių veiksmų;
- b) galimybė nuolat gauti saugos informaciją nustatant informacijos konfidencialumo ir tinkamo naudojimo, taip pat suderintos ir sustiprintos pranešėjų ir pranešimuose apie įvykius minimų asmenų apsaugos taisykles ir
- c) kad aviacijos saugos rizika būtų vertinama ir nagrinėjama Sąjungos bei nacionaliniu lygmenimis.
2. Vienintelis pranešimų apie įvykius tikslas yra avarijų ir incidentų prevencija, o ne kaltės ar atsakomybės nustatymas.

⁽¹⁾ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

⁽²⁾ 2003 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB dėl civilinės aviacijos įvykių pranešimų (OL L 167, 2003 7 4, p. 23).

⁽³⁾ 2007 m. lapkričio 12 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1321/2007, nustatantis įgyvendinimo taisykles, pagal kurias centrinėje saugykloje integruojama civilinės aviacijos įvykių informacija, kuria keičiamasi pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/42/EB (OL L 294, 2007 11 13, p. 3).

⁽⁴⁾ 2007 m. rugsėjo 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1330/2007, nustatantis informacijos apie civilinės aviacijos įvykius, nurodytus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/42/EB 7 straipsnio 2 dalyje, suinteresuotosioms šalims skleidimo taisyklių taikymą (OL L 295, 2007 11 14, p. 7).

⁽⁵⁾ OL C 358, 2013 12 7, p. 19.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamos šios terminų apibrėžtys:

- 1) pranešėjas – fizinis asmuo, kuris praneša apie įvykį arba kitą su sauga susijusią informaciją pagal šį reglamentą;
- 2) orlaivis – bet kokia mašina, kuri atmosferoje gali laikytis dėl sąveikos su oru, bet ne dėl oro atoveikio nuo žemės paviršiaus;
- 3) incidentas – incidentas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 996/2010;
- 4) pavojingas incidentas – pavojingas incidentas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 996/2010;
- 5) avarija – avarija, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 996/2010;
- 6) informacija, iš kurios pašalinti tapatybės duomenys – informacija, pateikta pranešimuose apie įvykius, iš kurios pašalinti visi asmens duomenys, pavyzdžiui, fizinių asmenų vardai ir pavardės arba adresai;
- 7) įvykis – bet koks su sauga susijęs įvykis, kuris kelia pavojų arba kuris, nesiėmus taisomųjų veiksmų arba į jį nereaguojant, galėtų kelti pavojų orlaiviui, jame esantiems asmenims arba bet kuriam kitam asmeniui ir kuris apima, visų pirma, avariją ir pavojingą incidentą;
- 8) organizacija – organizacija, tiekianti aviacijos produktus, ir (arba) organizacija, kuri įdarbina asmenis, kurie privalo pranešti apie įvykius pagal 4 straipsnio 6 dalį, su jais sudaro rangos sutartis arba naudojami jų paslaugomis;
- 9) anonimizavimas – visų su pranešėju ir su pranešimuose apie įvykius minimais asmenimis susijusių asmens duomenų ir bet kokių duomenų, įskaitant su įvykiu susijusios (-ių) organizacijos (-ų) pavadinimą (-us), dėl kurių gali būti atskleista pranešėjo ar trečiosios šalies tapatybė arba dėl kurių tą informaciją galima numanyti iš pranešimo apie įvykį, pašalinimas iš pateiktų pranešimų apie įvykius;
- 10) pavojus – padėtis ar objektas, kurie gali sukelti asmens mirtį ar sužalojimą, žalą įrangai ar struktūrai, medžiagų praradimą arba sumažinti gebėjimą atlikti nustatytą funkciją;
- 11) saugos tyrimų valdžios institucija – nuolatinė nacionalinė civilinės aviacijos saugos tyrimų valdžios institucija, vykdanči arba prižiūrinči saugos tyrimus, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 996/2010 4 straipsnyje;
- 12) teisingumo kultūra – kultūra, kurios laikantis toje srityje dirbantys naudotojai ar kiti asmenys nėra baudžiami už savo veiksmus, neveikimą ar priimtus sprendimus, atitinkančius jų patirtį ir pasirengimą, tačiau laikantis šios kultūros didelis aplaidumas, tyčiniai pažeidimai ir kenkėjiški veiksmai netoleruojami;
- 13) ryšių palaikymo institucija:
  - a) kai Sąjungoje įsisteigusi suinteresuotoji šalis paprašo informacijos – kompetentinga valdžios institucija, kurią kiekviena valstybė narė paskiria pagal 6 straipsnio 3 dalį;
  - b) kai prašymą dėl informacijos pateikia ne Sąjungoje įsisteigusi suinteresuotoji šalis – Komisija;
- 14) suinteresuotoji šalis – fizinis ar juridinis asmuo arba oficiali įstaiga, turinti juridinio asmens statusą arba jo neturinti, kurie, turėdami galimybę susipažinti su informacija apie įvykius, kuria keičiasi valstybės narės, gali prisidėti prie aviacijos saugos gerinimo ir priklausau kuriai nors iš II priede nustatytų suinteresuotųjų šalių kategorijų;
- 15) valstybinė saugos programa – integruoti teisės aktai ir veiksmai, kuriais siekiama valstybėje narėje valdyti civilinės aviacijos saugą;
- 16) Europos aviacijos saugos planas – saugos problemų vertinimas Europos lygiu ir susijęs Europos lygio veiksmų planas;
- 17) Europos aviacijos saugos programa – Sąjungos lygiu integruotas reglamentų rinkinys kartu su veikla ir procesais, kuriais Europos lygiu bendrai valdoma civilinės aviacijos sauga;
- 18) saugos valdymo sistema – sistemiškas aviacijos saugos valdymo metodas, kuris apima būtinas organizacines struktūras, atskaitomybę, politiką ir procedūras, taip pat visas valdymo sistemas, kurios, taikomos atskirai arba integruotai su kitomis organizacijos valdymo sistemomis, yra naudojamos saugai valdyti.

3 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiame reglamente nustatomos taisyklės dėl:
  - a) pranešimo apie įvykius, kurie kelia pavojų arba kurie, nesiėmus taisomųjų veiksmų arba į juos nereaguojant, keltų pavojų orlaiviui, jame esantiems asmenims, bet kuriam kitam asmeniui, įrangai ar įrenginiui, turintiems įtakos orlaivio naudojimui, taip pat kitos su sauga susijusios informacijos perdavimo;
  - b) įvykių, apie kuriuos pranešta, ir kitos su sauga susijusios informacijos analizės ir tolesnės veiklos;
  - c) aviacijos sektoriaus specialistų apsaugos;
  - d) tinkamo surinktos su sauga susijusios informacijos naudojimo;
  - e) informacijos integravimo į Europos centrinę saugyklą ir
  - f) anonimizuotos informacijos perdavimo suinteresuotosioms šalims, siekiant suteikti joms informacijos, kurios joms reikia aviacijos saugai gerinti.
2. Šis reglamentas taikomas su civiliniais orlaiviais susijusiems įvykiams ir kitai su sauga susijusiai informacijai, išskyrus Reglamento (EB) Nr. 216/2008 II priede nurodytus orlaivius. Valstybės narės gali nuspręsti šį reglamentą taikyti ir su to reglamento II priede nurodytais orlaiviais susijusiems įvykiams bei kitai su sauga susijusiai informacijai.

4 straipsnis

Privalomas pranešimų teikimas

1. Apie įvykius, dėl kurių gali kilti didelė aviacijos saugos rizika ir kurie priskiriami toliau išvardytoms kategorijoms, naudodamiesi privalomomis pranešimų apie įvykius sistemomis pagal šį straipsnį praneša 6 dalyje nurodyti asmenys:
  - a) įvykiai, susiję su orlaivio naudojimu, pavyzdžiui:
    - i) su susidūrimu susiję įvykiai;
    - ii) su pakilimu ir nusileidimu susiję įvykiai;
    - iii) su degalais susiję įvykiai;
    - iv) įvykiai skrydžio metu;
    - v) su ryšiais susiję įvykiai;
    - vi) su asmens sužalojimu, ekstremaliosiomis ir kitomis kritinėmis situacijomis susiję įvykiai;
    - vii) su įgulos negalėjimu veikti ir kiti su įgula susiję įvykiai;
    - viii) su meteorologinėmis sąlygomis ar saugumu susiję įvykiai;
  - b) įvykiai, susiję su techninėmis sąlygomis, orlaivio technine priežiūra ir remontu, pavyzdžiui:
    - i) konstrukciniai defektai;
    - ii) sistemos sutrikimai;
    - iii) techninės priežiūros ir remonto problemos;
    - iv) su varomąja jėga (įskaitant variklius, oro sraigtus ir rotorių sistemas) ir pagalbinais galios įrenginiais susijusios problemos;
  - c) įvykiai, susiję su oro navigacijos paslaugomis ir įranga, pavyzdžiui:
    - i) susidūrimai, vos neįvykę susidūrimai ar su susidūrimų galimybe susiję įvykiai;
    - ii) su oro eismo valdymu ir oro navigacijos paslaugomis (ATM/ANS) susiję specifiniai įvykiai;
    - iii) su ATM/ANS veikimu susiję įvykiai;

- d) įvykiai, susiję su aerodromais ir antžeminėmis paslaugomis, pavyzdžiui:
- i) su aerodromo veikla ir įranga susiję įvykiai;
  - ii) su keleivių aptarnavimu, багаžo, pašto ir krovinių tvarkymu susiję įvykiai;
  - iii) su antžeminėmis orlaiviui teikiamomis paslaugomis ir susijusiomis paslaugomis susiję įvykiai.
2. Kiekviena valstybėje narėje įsisteigusi organizacija įdiegia privalomą pranešimų sistemą, kuria sudaromos palankesnės sąlygos rinkti duomenis apie 1 dalyje nurodytus įvykius.
3. Kiekviena valstybė narė įdiegia privalomą pranešimų sistemą, kuria sudaromos palankesnės sąlygos rinkti duomenis apie įvykius, įskaitant organizacijų pagal 2 dalį surinktus duomenis apie įvykius.
4. Europos aviacijos saugos agentūra (toliau – Agentūra) įdiegia privalomą pranešimų sistemą, kuria sudaromos palankesnės sąlygos rinkti duomenis apie įvykius, įskaitant Agentūros sertifikuotų arba patvirtintų organizacijų pagal 2 dalį surinktus duomenis apie įvykius.
5. Komisija įgyvendinimo aktais patvirtina įvykių klasifikacijos sąrašą, kuriuo remiamasi pranešant apie įvykius pagal 1 dalį. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 19 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Komisija į tuos įgyvendinimo aktus įtraukia atskirą įvykių klasifikacijos sąrašą, taikomą orlaiviams, kurie nėra sudėtingi varikliu varomi orlaiviai. Sąrašas yra pirmoje pastraipoje nurodytas supaprastintos redakcijos sąrašas ir jis atitinkamai atvejais patikslinamas atsižvelgiant į to aviacijos sektoriaus ypatumus.

6. Toliau nurodyti fiziniai asmenys praneša apie 1 dalyje nurodytus įvykius naudodamiesi organizacijos, kuri pranešėją įdarbina, samdo pagal sutartį ar naudojami jo paslaugomis, pagal 2 dalį įdiegta sistema arba, jei tai nepavyksta, jų organizacijos įsisteigimo valstybės narės arba valstybės, kurioje išduota, patvirtinta arba pakeista piloto licencija, pagal 3 dalį įdiegta sistema arba Agentūros pagal 4 dalį įdiegta sistema:
- a) Sąjungoje registruoto orlaivio arba ne Sąjungoje registruoto orlaivio, kurio naudotojo vykdomos naudojimo veiklos priežiūrą atlieka valstybė narė arba kurio naudotojas registruotas Sąjungoje, vadas arba, tais atvejais, kai vadas negali pranešti apie įvykį, bet kuris pagal pavaldumo tvarką kitas įgulos narys;
  - b) asmuo, kuris, prižiūrint valstybei narei arba Agentūrai, dalyvauja projektuojant, gaminant orlaivį arba bet kurią jo įrangą ar dalį, vykdant nuolatinę jo skrydžių patikimumo stebėseną, atliekant jo techninę priežiūrą ar jį modifikuojant;
  - c) asmuo, kuris, prižiūrint valstybei narei arba Agentūrai, pasirašo orlaivio arba bet kurios jo įrangos ar dalies tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą arba išleidimo naudoti pažymėjimą;
  - d) asmuo, kuris vykdo funkciją, dėl kurios jam valstybė narė turi suteikti oro eismo paslaugų teikėjo darbuotojo, kuriam patikėtos su oro navigacijos paslaugomis susijusios pareigos, arba skrydžių informacijos paslaugų pareigūno įgaliojimus;
  - e) asmuo, kuris vykdo funkciją, susijusią su oro uosto, kuriam taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 ⁽¹⁾, saugos valdymu;
  - f) asmuo, kuris vykdo funkciją, susijusią su oro navigacijos įrangos, kurios priežiūrą užtikrina valstybė narė, įrengimu, modifikavimu, technine priežiūra, remontu, kapitaliniu remontu, tikrinimu skrendant ar patikromis;
  - g) asmuo, kuris vykdo funkciją, susijusią su antžeminėmis orlaiviui teikiamomis paslaugomis, įskaitant degalų pripylimą, krovinių važtaraščio parengimą, pakrovimą, ledo šalinimą ir vilkimą oro uoste pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008.
7. 6 dalyje nurodyti asmenys apie įvykį praneša per 72 valandas nuo tada, kai sužino apie jį, nebent tai neįmanoma dėl išskirtinių aplinkybių.

8. Po pranešimo apie įvykį visos valstybėje narėje įsisteigusios organizacijos, kurioms netaikoma 9 dalis, kuo greičiau ir bet kokių atveju ne vėliau kaip per 72 valandas nuo tada, kai sužino apie įvykį, praneša 6 straipsnio 3 dalyje nurodytai tos valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai pagal šio straipsnio 2 dalį surinktus duomenis apie įvykius.

⁽¹⁾ 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, 2008 10 31, p. 3).

9. Po pranešimo apie įvykį kiekviena valstybėje narėje įsisteigusi ir Agentūros sertifikuota arba patvirtinta organizacija kuo greičiau ir bet koku atveju ne vėliau kaip per 72 valandas nuo tada, kai sužino apie įvykį, praneša Agentūrai pagal 2 dalį surinktus duomenis apie įvykius.

5 straipsnis

Savanoriškas pranešimų teikimas

1. Kiekviena valstybėje narėje įsisteigusi organizacija įdiegia savanorišką pranešimų sistemą, kuria sudaromos palankesnės sąlygos rinkti:

- a) informaciją apie įvykius, apie kuriuos gali būti nepranešama per privalomą pranešimų sistemą;
- b) kitą su sauga susijusią informaciją, kuri, pranešėjo vertinimu, susijusi su esamu arba galimu aviacijos saugos pavojumi.

2. Kiekviena valstybė narė įdiegia savanorišką pranešimų sistemą, kuria sudaromos palankesnės sąlygos rinkti:

- a) informaciją apie įvykius, apie kuriuos gali būti nepranešama per privalomą pranešimų sistemą;
- b) kitą su sauga susijusią informaciją, kuri, pranešėjo vertinimu, susijusi su esamu arba galimu aviacijos saugos pavojumi.

Ta sistema taip pat apima informacijos, kurią pagal 6 dalį perduoda organizacijos, rinkimą, bet juo neapsiriboja.

3. Agentūra įdiegia savanorišką pranešimų sistemą, kuria sudaromos palankesnės sąlygos rinkti:

- a) informaciją apie įvykius, apie kuriuos gali būti nepranešama per privalomą pranešimų sistemą;
- b) kitą su sauga susijusią informaciją, kuri, pranešėjo vertinimu, susijusi su esamu arba galimu aviacijos saugos pavojumi.

Ta sistema taip pat apima informacijos, kurią pagal 5 dalį perduoda Agentūros sertifikuotos arba patvirtintos organizacijos, rinkimą, bet juo neapsiriboja.

4. Savanoriškomis pranešimų sistemomis sudaromos palankesnės sąlygos šiems duomenims apie įvykius ir kitai su sauga susijusiai informacijai rinkti:

- a) informacijai, kurios pagal 4 straipsnio 1 dalį neprivaloma pranešti;
- b) informacijai, kurią perduoda 4 straipsnio 6 dalyje nenurodyti asmenys.

5. Kiekviena valstybėje narėje įsisteigusi ir Agentūros sertifikuota arba patvirtinta organizacija laiku praneša Agentūrai duomenis apie įvykius ir kitą su sauga susijusią informaciją, kurie buvo surinkti pagal 1 dalį ir kurie gali būti susiję su esama arba galima aviacijos saugos rizika.

6. Kiekviena valstybėje narėje įsisteigusi organizacija, kurios Agentūra nėra sertifikavusi arba patvirtinusi, laiku praneša tos valstybės narės pagal 6 straipsnio 3 dalį paskirtai kompetentingai valdžios institucijai duomenis apie įvykius ir kitą su sauga susijusią informaciją, kurie buvo surinkti pagal šio straipsnio 1 dalį ir kurie gali būti susiję su esama arba galima aviacijos saugos rizika. Valstybės narės gali reikalauti, kad bet kuri jų teritorijoje įsisteigusi organizacija pateiktų pagal šio straipsnio 1 dalį surinktus duomenis apie visus įvykius.

7. Valstybės narės, Agentūra ir organizacijos gali įdiegti kitas saugos informacijos rinkimo ir tvarkymo sistemas, skirtas rinkti duomenis apie įvykius, apie kuriuos gali būti nepranešta per pranešimų sistemas, nurodytas 4 straipsnyje ir šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse. Tos sistemos gali apimti pranešimų teikimą kitiems subjektams, nei nurodytieji 6 straipsnio 3 dalyje, ir jose gali aktyviai dalyvauti:

- a) aviacijos sektoriaus atstovai;
- b) aviacijos sektoriaus darbuotojų profesinių organizacijų atstovai.

8. Iš savanoriškai ir privalomai teikiamų pranešimų gauta informacija gali būti integruota į vieną bendrą sistemą.

6 straipsnis

Informacijos rinkimas ir saugojimas

1. Kiekviena valstybėje narėje įsisteigusi organizacija paskiria vieną ar daugiau asmenų nepriklausomai rinkti, vertinti, tvarkyti, analizuoti ir saugoti duomenis apie įvykius, apie kuriuos pranešama pagal 4 ir 5 straipsnius.

Pranešimai tvarkomi taip, kad būtų užkirstas kelias informacijos panaudojimui kitais nei saugos tikslais, ir juos tvarkant tinkamai apsaugomas pranešėjo ir pranešimuose apie įvykius minimų asmenų konfidencialumas siekiant puoselėti teisingumo kultūrą.

2. Susitarusios su kompetentinga valdžios institucija mažos organizacijos gali įdiegti supaprastintą mechanizmą duomenims apie įvykius rinkti, vertinti, tvarkyti, analizuoti ir saugoti. Tomis užduotimis jos gali dalytis su tokio paties pobūdžio organizacijomis, tuo pačiu metu laikydamosi pagal šį reglamentą nustatytą konfidencialumo ir apsaugos taisyklių.

3. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną ar daugiau kompetentingų valdžios institucijų, kurioms paveda įdiegti mechanizmą, skirtą nepriklausomai rinkti, vertinti, tvarkyti, analizuoti ir saugoti duomenis apie įvykius, pateiktus pagal 4 ir 5 straipsnius.

Pranešimai tvarkomi taip, kad būtų užkirstas kelias informacijos panaudojimui kitais nei saugos tikslais, ir juos tvarkant tinkamai apsaugomas pranešėjo ir pranešimuose apie įvykius minimų asmenų tapatybės konfidencialumas siekiant puoselėti teisingumo kultūrą.

Valdžios institucijos, kurios gali būti paskirtos pagal pirmą pastraipą, bendrai arba atskirai yra šios:

- a) nacionalinė civilinės aviacijos valdžios institucija; ir (arba)
- b) saugos tyrimų valdžios institucija; ir (arba)
- c) kita Sąjungoje įsikūrusi nepriklausoma įstaiga ar subjektas, kuriam pavedama tokia funkcija.

Jei valstybė narė paskiria daugiau kaip vieną įstaigą ar subjektą, vieną iš jų ji paskiria veikti kaip ryšių palaikymo institucija, kuri perduoda 8 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją.

4. Agentūra paskiria vieną ar daugiau asmenų, kuriems paveda įdiegti mechanizmą, skirtą nepriklausomai rinkti, vertinti, apdoroti, analizuoti ir saugoti duomenis apie įvykius, pateiktus pagal 4 ir 5 straipsnius.

Pranešimai tvarkomi taip, kad būtų užkirstas kelias informacijos panaudojimui kitais nei saugos tikslais, ir juos tvarkant tinkamai apsaugomas pranešėjo ir pranešimuose apie įvykius minimų asmenų tapatybės konfidencialumas siekiant puoselėti teisingumo kultūrą.

5. Pranešimus apie įvykius, parengtus remiantis pagal 4 ir 5 straipsnius surinktais duomenimis apie įvykius, organizacijos saugo vienoje ar keliose duomenų bazėse.

6. Pranešimus apie įvykius, parengtus remiantis pagal 4 ir 5 straipsnius surinktais duomenimis apie įvykius, 3 dalyje nurodytos kompetentingos valdžios institucijos saugo nacionalinėje duomenų bazėje.

7. Nacionalinėje duomenų bazėje taip pat saugoma saugos tyrimų valdžios institucijų surinkta arba paskelbta atitinkama informacija apie avarijas ir pavojingus incidentus.

8. Pranešimus apie įvykius, parengtus remiantis pagal 4 ir 5 straipsnius surinktais duomenimis apie įvykius, Agentūra saugo duomenų bazėje.

9. Saugos tyrimų institucijoms suteikiama galimybė susipažinti su visa 6 dalyje nurodytoje atitinkamoje jų nacionalinėje duomenų bazėje sukaupta informacija, kad jos galėtų vykdyti savo pareigas, nurodytas Reglamento (ES) Nr. 996/2010 5 straipsnio 4 dalyje.

10. Valstybių narių civilinės aviacijos institucijoms suteikiama galimybė susipažinti su visa 6 dalyje nurodytoje atitinkamoje jų nacionalinėje duomenų bazėje sukaupta informacija, kad jos galėtų vykdyti savo su sauga susijusias pareigas.

7 straipsnis

Pranešimų apie įvykius kokybė ir turinys

1. 6 straipsnyje nurodytuose pranešimuose apie įvykius pateikiama bent I priede išvardyta informacija.
2. 6 straipsnio 5, 6 ir 8 dalyse nurodytuose pranešimuose apie įvykius nurodoma atitinkamo įvykio, apie kurį pranešama, saugos rizikos klasifikacijos kategorija. Tą klasifikaciją peržiūri ir prireikus iš dalies pakeičia ir patvirtina valstybės narės kompetentinga valdžios institucija arba Agentūra pagal šio straipsnio 5 dalyje nurodytą bendrą Europos rizikos klasifikacijos sistemą.
3. Siekdamos pagerinti duomenų nuoseklumą, visų pirma iš pradžių surinktos informacijos ir duomenų bazėje saugomo pranešimo tarpusavio nuoseklumą, organizacijos, valstybės narės ir Agentūra nustato duomenų kokybės tikrinimo procesus.
4. 6 straipsnio 5, 6 ir 8 dalyse nurodytose duomenų bazėse naudojami formatai, kurie yra:
  - a) standartizuoti, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos keistis informacija, ir
  - b) suderinami su Eccairs programine įranga ir ADREP taksonomija.
5. Komisija per Aviacijos saugos analitikų tinklą, nurodytą 14 straipsnio 2 dalyje, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir Agentūra, parengia bendrą Europos rizikos klasifikacijos sistemą, kad organizacijos, valstybės narės ir Agentūra galėtų klasifikuoti įvykius pagal saugos riziką. To siekdama Komisija atsižvelgia į poreikį šią sistemą suderinti su esamomis rizikos klasifikacijos sistemomis.

Tą sistemą Komisija parengia ne vėliau kaip 2017 m. gegužės 15 d.

6. Komisijai suteikiami igaliojimai pagal 18 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriais apibrėžiama bendra Europos rizikos klasifikacijos sistema.
7. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato bendros Europos rizikos klasifikacijos sistemos įgyvendinimo tvarką. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 19 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
8. Komisija ir Agentūra padeda valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms vykdyti jų užduotį integruoti duomenis, įskaitant, pavyzdžiui:
  - a) integruoti 1 dalyje nurodytą būtinausią informaciją;
  - b) atlikti 2 dalyje nurodytą įvykių rizikos klasifikaciją ir
  - c) nustatyti 3 dalyje nurodytus duomenų kokybės tikrinimo procesus.

Komisija ir Agentūra teikia tą pagalbą tokiu būdu, kad būtų prisidėta prie duomenų įvesties proceso suderinimo visose valstybėse narėse, visų pirma 6 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse išvardytose įstaigose ar subjektuose dirbantiems darbuotojams:

- a) teikiant rekomendacinę medžiagą;
- b) vedant seminarus ir
- c) organizuojant atitinkamą mokymą.

8 straipsnis

Europos centrinė saugykla

1. Komisija administruoja Europos centrinę saugyklą, kad joje būtų saugomi visi Sąjungoje surinkti pranešimai apie įvykius.
2. Kiekviena valstybė, susitarusi su Komisija, atnaujiną Europos centrinės saugyklos duomenis, perkeldama į ją visą su sauga susijusią informaciją, saugomą 6 straipsnio 6 dalyje nurodytose nacionalinėse duomenų bazėse.

3. Agentūra suderina su Komisija techninius protokolus, pagal kuriuos į Europos centrinę saugyklą perkeliama visi pranešimai apie įvykius, kuriuos Agentūra surenka pagal Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisykles, visų pirma kalbant apie informaciją, saugomą Vidinėje pranešimų apie įvykius sistemoje, taip pat pagal 4 straipsnio 9 dalį ir 5 straipsnio 5 dalį surinkta informacija.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato Europos centrinės saugyklos administravimo taisykles, kaip nurodyta 1 ir 2 dalyse. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 19 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

9 straipsnis

Keitimasis informacija

1. Valstybės narės ir Agentūra keičiasi informacija, sudarydamos galimybę kitų valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms, Agentūrai ir Komisijai per Europos centrinę saugyklą susipažinti su visa su sauga susijusia informacija, saugoma jų atitinkamose pranešimų duomenų bazėse.

Pranešimai apie įvykius perkeliama į Europos centrinę saugyklą ne vėliau kaip per 30 dienų po jų įvedimo į nacionalinę duomenų bazę.

Pranešimai apie įvykius prireikus atnaujinami juos papildant kita su sauga susijusia informacija.

2. Valstybės narės toliau išvardytą su avarijomis ir pavojingais incidentais susijusią informaciją taip pat perkelia į Europos centrinę saugyklą:

a) tyrimo metu – preliminarią faktinę informaciją apie avarijas ir pavojingus incidentus;

b) tyrimą baigus:

i) galutinę tyrimo ataskaitą ir

ii) kai yra parengta, galutinės tyrimo ataskaitos santrauką anglų kalba.

3. Valstybė narė arba Agentūra nedelsdamos perduoda visą su sauga susijusią informaciją atitinkamai valstybės narės institucijai ar Agentūrai, jei jos, rinkdamos duomenis apie įvykius arba saugodamos pranešimus apie įvykius ar atlikdamos analizę pagal 13 straipsnio 6 dalį, nustato saugos aspektų, kurie, jos manymu:

a) gali sudominti kitas valstybes nares arba Agentūrą arba

b) gali pareikalauti, kad kitos valstybės narės arba Agentūra imtųsi saugos veiksmų.

10 straipsnis

Europos centrinėje saugykloje saugomos informacijos sklaida

1. Visi subjektai, kuriems pavesta reguliuoti civilinės aviacijos saugą, arba saugos tyrimų institucija Sąjungoje turi galimybę saugiai internetu susipažinti su visa informacija apie įvykius, laikoma Europos centrinėje saugykloje.

Informacija naudojama laikantis 15 ir 16 straipsniuose nustatytų taisyklių.

2. II priede nurodytos suinteresuotosios šalys gali paprašyti suteikti galimybę susipažinti su tam tikra informacija, laikoma Europos centrinėje saugykloje.

Sąjungoje įsisteigusios suinteresuotosios šalys prašymus suteikti informacijos siunčia valstybės narės, kurioje jos yra įsisteigusios, ryšių palaikymo institucijai.

Suinteresuotosios šalys, kurios yra įsisteigusios ne Sąjungoje, prašymus siunčia Komisijai.

Gavusi prašymą pagal šią dalį, Komisija apie jį praneša atitinkamos valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai.

3. Atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 996/2010 15 straipsnio 2 dalį, Europos centrinėje saugykloje laikoma informacija apie tebevykstančius saugumo tyrimus, vykdomus pagal tą reglamentą, suinteresuotosioms šalims pagal šį straipsnį neatskleidžiama.

4. Saugumo sumetimais galimybė tiesiogiai susipažinti su Europos centrinės saugyklos saugoma informacija suinteresuotosioms šalims nesuteikiama.

11 straipsnis

Prašymų ir sprendimų tvarkymas

1. Prašymai gauti Europos centrinėje saugykloje laikomą informaciją pateikiami naudojant ryšių palaikymo institucijos patvirtintas formas. Į tas formas įtraukiami bent III priede nurodyti punktai.

2. Gavusi prašymą ryšių palaikymo institucija patikrina, ar:

a) jį pateikė suinteresuotoji šalis;

b) ji įgaliota tą prašymą nagrinėti.

Nustačiusi, kad nagrinėti prašymą yra kompetentinga kita valstybė narė arba Komisija, ryšių palaikymo institucija atitinkamai perduoda jį tai valstybei narei arba Komisijai.

3. Gavusi prašymą ryšių palaikymo institucija kiekvienu konkrečiu atveju įvertina, ar tas prašymas pagrįstas ir praktiškai įvykdomas.

Ryšių palaikymo institucija suinteresuotosioms šalims informaciją gali suteikti popierine forma arba naudodamasi saugiomis elektroninio ryšio priemonėmis.

4. Jei prašymas tenkinamas, ryšių palaikymo institucija nustato pateiktinos informacijos aprėptį ir išsamumą. Suteikiama tik tiek informacijos, kiek pagal prašymą tikrai būtina suteikti, nedarant poveikio 15 ir 16 straipsniams.

Informacija, nesusijusi su suinteresuotosios šalies nuosava įranga, naudojimo veikla ar veiklos sritimi, suteikiama tik apibendrinta arba anonimizuota forma. Neapibendrinta informacija gali būti suteikta suinteresuotajai šaliai tik tuo atveju, jei pastaroji raštu pateikia išsamų pagrindimą. Ta informacija naudojama laikantis 15 ir 16 straipsniuose nustatytų taisyklių.

5. Ryšių palaikymo institucija suinteresuotosioms šalims, išvardytoms II priedo b punkte, suteikia tik su jų nuosava įranga, naudojimo veikla ar veiklos sritimi susijusią informaciją.

6. Gavusi suinteresuotosios šalies, nurodytos II priedo a punkte, prašymą, ryšių palaikymo institucija gali priimti bendro pobūdžio sprendimą tai suinteresuotajai šaliai informaciją teikti reguliariai, jei:

a) prašoma informacija yra susijusi su suinteresuotosios šalies nuosava įranga, naudojimo veikla ar veiklos sritimi;

b) bendro pobūdžio sprendimu nesuteikiama galimybė susipažinti su visu duomenų bazės turiniu;

c) bendro pobūdžio sprendimas taikomas tik galimybei susipažinti su anonimizuota informacija.

7. Pagal šį straipsnį gauta informacija suinteresuotoji šalis naudojami laikydamosi šių sąlygų:

a) suinteresuotoji šalis naudoja informaciją tik prašymo formoje nurodytu tikslu, kuris turėtų atitikti šio reglamento 1 straipsnyje nustatytą tikslą, ir

b) suinteresuotoji šalis negali atskleisti gautos informacijos be raštiško informacijos teikėjo leidimo ir imasi būtinų priemonių gautos informacijos tinkamam konfidencialumui užtikrinti.

8. Sprendimas skleisti informaciją pagal šį straipsnį taikomas tik tai jos daliai, kuri tikrai būtina jos naudotojui.

12 straipsnis

Prašymų registravimas ir keitimasis informacija

1. Ryšių palaikymo institucija registruoja kiekvieną gautą prašymą ir pagal tą prašymą atliktus veiksmus.

Ryšių palaikymo institucija laiku pateikia Komisijai informaciją apie gautą prašymą ir (arba) apie tai, kokių veiksmų imtasi.

2. Visoms ryšių palaikymo institucijoms Komisija teikia atnaujintą ryšių palaikymo institucijų ir jos pačios gautų prašymų ir veiksmų, kurių jos ėmėsi, sąrašą.

13 straipsnis

Įvykių analizė ir tolesnė veikla nacionaliniu lygiu

1. Kiekviena valstybėje narėje įsisteigusi organizacija parengia pagal 4 straipsnio 2 dalį ir 5 straipsnio 1 dalį surinktos informacijos apie įvykius analizės procesą, kad nustatytų saugos pavojus, susijusius su nustatytais įvykiais arba įvykių grupėmis.

Remdamasi tos analizės rezultatais kiekviena organizacija nustato atitinkamus taisomuosius ar prevencinius veiksmus, jei tokių reikia, aviacijos saugai didinti.

2. Jei, atlikus 1 dalyje nurodytą analizę, valstybėje narėje įsisteigusi organizacija nustato, jog reikia imtis taisomųjų ar prevencinių veiksmų esamiems arba galimiems aviacijos saugos trūkumams pašalinti, ji:

- a) laiku įgyvendina tą veiksmą ir
- b) nustato veiksmo įgyvendinimo ir efektyvumo stebėsenos procesą.

3. Kiekviena valstybėje narėje įsisteigusi organizacija reguliariai informuoja savo darbuotojus ir pagal sutartis dirbančius asmenis apie įvykių, dėl kurių vykdomi prevenciniai arba taisomieji veiksmai, analizę ir su jais susijusią tolesnę veiklą.

4. Jei valstybėje narėje įsisteigusi organizacija, kuriai netaikoma 5 dalis, atlikusi įvykių arba įvykių grupės, apie kuriuos pranešta pagal 4 straipsnio 8 dalį ir 5 straipsnio 6 dalį, analizę, nustato esamą ar galimą aviacijos saugos riziką, ji per 30 dienų po to, kai pranešėjas pranešė apie įvykį, tos valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai:

- a) pateikia pagal 1 dalį atliktos, jei buvo atlikta, analizės pirminius rezultatus ir
- b) informuoja ją apie veiksmus, kurių turi būti imtasi pagal 2 dalį.

Galutinius atliktos analizės rezultatus organizacija prirėikus praneša iškart vos juos gavus, ir iš esmės ne vėliau kaip per tris mėnesius po to, kai buvo pranešta apie įvykį.

Valstybės narės kompetentinga valdžios institucija gali paprašyti organizacijų perduoti jai savo pirminius arba galutinius bet kurio įvykio, apie kurį jai buvo pranešta, bet dėl kurio negauta jokios informacijos apie tolesnę su juo susijusią veiklą arba gauti tik preliminarūs rezultatai, analizės rezultatus.

5. Jei valstybėje narėje įsisteigusi ir Agentūros sertifikuota arba patvirtinta organizacija, atlikusi įvykių arba įvykių grupės, apie kuriuos pranešta pagal 4 straipsnio 9 dalį ir 5 straipsnio 5 dalį, analizę, nustato esamą ar galimą aviacijos saugos riziką, ji per 30 dienų po to, kai pranešėjas pranešė apie įvykį, pateikia Agentūrai:

- a) pirminius pagal 1 dalį atliktos analizės, jei tokia atlikta, rezultatus ir
- b) informuoja ją apie visus veiksmus, kurių turi būti imtasi pagal 2 dalį.

Galutinius atliktos analizės rezultatus Agentūros sertifikuota arba patvirtinta organizacija prirėikus praneša iškart vos juos gavus, ir iš esmės ne vėliau kaip per tris mėnesius po to, kai buvo pranešta apie įvykį.

Agentūra gali paprašyti organizacijų perduoti jai savo pirminius arba galutinius bet kurio įvykio, apie kurį jai buvo pranešta, bet dėl kurio negauta jokios informacijos apie tolesnę su juo susijusią veiklą arba gauti tik preliminarūs rezultatai, analizės rezultatus.

6. Kiekviena valstybė narė ir Agentūra parengia informacijos apie įvykius, apie kuriuos joms tiesiogiai pranešama pagal 4 straipsnio 6 dalį ir 5 straipsnio 2 bei 3 dalis, analizės procesą, kad nustatytų saugos pavojus, susijusius tais įvykiais. Remdamosi tos analizės rezultatais jos nusprendžia, kokių atitinkamų taisomųjų ar prevencinių veiksmų reikia imtis aviacijos saugai didinti.

7. Jei, atlikus 6 dalyje nurodytą analizę, valstybė narė arba Agentūra nustato, jog reikia imtis taisomųjų ar prevencinių veiksmų esamiems arba galimiems aviacijos saugos trūkumams pašalinti, ji:

a) laiku įgyvendina atitinkamą veiksmą ir

b) nustato to veiksmo įgyvendinimo ir efektyvumo stebėsenos procesą.

8. Kiekvienu atveju, kai pagal 4 arba 5 dalį vykdoma įvykių ar įvykių grupės stebėseną, kiekviena valstybė narė ir Agentūra turi galimybę susipažinti su atliktos analizės rezultatais ir atitinkamai stebi organizacijų, už kurias ji atsako, vykdomus veiksmus.

Jei valstybė narė arba Agentūra padaro išvadą, kad veiksmų, apie kuriuos pranešta, įgyvendinimas ir veiksmingumas yra nepakankami, kad būtų pašalinti esami arba galimi saugos trūkumai, ji užtikrina, kad atitinkama organizacija imtųsi atitinkamų papildomų veiksmų ir juos įgyvendintų.

9. Jei turima, informacija, susijusi su atskirų įvykių arba įvykių grupės analize ir tolesne veikla, gauta pagal šį straipsnį, laiku – ne vėliau kaip per du mėnesius nuo jos išsaugojimo nacionalinėje duomenų bazėje – išsaugoma Europos centrinėje saugykloje pagal 8 straipsnio 2 ir 3 dalis.

10. Pranešimų apie įvykius analize grindžiama informacija valstybės narės naudojasi siekdamas nustatyti taisomuosius veiksmus, kurių gali prireikti imtis pagal valstybinę saugos programą.

11. Siekiant informuoti visuomenę apie civilinės aviacijos saugos lygį, kiekviena valstybė narė bent kartą per metus skelbia saugos apžvalgą. Saugos apžvalgoje:

a) pateikiama apibendrinta ir anonimizuota informacija apie įvykius ir kita su sauga susijusi informacija, kuri pateikta naudojantis jos nacionalinėmis privalomomis ir savanoriškomis pranešimų sistemomis;

b) nustatomos tendencijos;

c) identifikuojami veiksmi, kurių ji ėmėsi.

12. Valstybės narės taip pat gali skelbti anonimizuotus pranešimus apie įvykius ir rizikos analizės rezultatus.

14 straipsnis

Įvykių analizė ir tolesnė veikla Sąjungos lygiu

1. Komisija, Agentūra ir valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos bendradarbiaudamos nuolat dalyvauja keičiantis Europos centrinėje saugykloje laikoma informacija ir ją analizuojant.

Nedarant poveikio šiame reglamente nustatytiems konfidencialumo reikalavimams, atitinkamais atvejais dalyvauti toje veikloje gali būti kviečiami stebėtojai.

2. Komisija, Agentūra ir valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos bendradarbiauja per Aviacijos saugos analitikų tinklą.

Aviacijos saugos analitikų tinklas padeda stiprinti aviacijos saugą Sąjungoje, visų pirma atlikdamas saugos analizę, kuria remiama Europos aviacijos saugos programa ir Europos aviacijos saugos planas.

3. Agentūra remia Aviacijos saugos analitikų tinklo veiklą, pavyzdžiui, teikdama pagalbą rengiant ir organizuojant tinklo posėdžius.

4. Agentūra įtraukia informaciją apie 1 dalyje nurodytos informacijos analizės rezultatus į metinę saugos apžvalgą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 216/2008 15 straipsnio 4 dalyje.

15 straipsnis

Informacijos konfidencialumas ir tinkamas naudojimas

1. Valstybės narės ir organizacijos pagal savo nacionalinę teisę, taip pat Agentūra imasi būtinų priemonių pagal 4, 5 ir 10 straipsnius gautų duomenų apie įvykius tinkamam konfidencialumui užtikrinti.

Kiekviena valstybė narė, kiekviena valstybėje narėje įsisteigusi organizacija arba Agentūra tvarko asmens duomenis tik tokiu mastu, kiek tai būtina taikant šį reglamentą, nepažeisdama nacionalinių teisės aktų, kuriais įgyvendinama Direktyva 95/46/EB.

2. Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. 996/2010 su saugos informacijos apsauga susijusių 12, 14 ir 15 straipsnių nuostatomis, informacija, gauta iš pranešimų apie įvykius, naudojama tik tuo tikslu, kuriuo ji buvo surinkta.

Valstybės narės, Agentūra ir organizacijos nepateikia ar nenaudoja informacijos apie įvykius:

a) kaltei ar atsakomybei nustatyti arba

b) kitu tikslu nei aviacijos saugos palaikymas ar gerinimas.

3. Vykdydamos 14 straipsnyje nurodytus įpareigojimus, susijusius su Europos centrinėje saugykloje laikoma informacija, Komisija, Agentūra ir valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos:

a) užtikrina tos informacijos konfidencialumą ir

b) ta informacija naudojasi tik tokia apimtimi, kiek tikrai būtina su sauga susijusiems savo įpareigojimams vykdyti, nenustatydamos kaltės ar atsakomybės. Tuo atžvilgiu informacija visų pirma naudojama rizikos valdymui ir saugos tendencijų analizei, kuria remiantis gali būti parengtos saugos rekomendacijos arba imtasi veiksmų, kuriais siekiama pašalinti esamus ar galimus saugos trūkumus.

4. Valstybės narės užtikrina, kad 6 straipsnio 3 dalyje nurodytos jų kompetentingos valdžios institucijos ir jų teisingumo vykdymo kompetentingos valdžios institucijos tarpusavyje bendradarbiautų pagal išankstinius administracinius susitarimus. Tais išankstiniais administraciniais susitarimais siekiama užtikrinti, kad būtų tinkamai suderintas poreikis tinkamai vykdyti teisingumą ir būtina galimybė nuolat gauti saugos informaciją.

16 straipsnis

Informacijos šaltinio apsauga

1. Šiame straipsnyje „asmens duomenys“ apima, visų pirma, fizinių asmenų vardus, pavardes arba adresus.

2. Kiekviena valstybėje narėje įsisteigusi organizacija užtikrina, kad visi asmens duomenys būtų suteikiami tos organizacijos darbuotojams, kurie nėra pagal 6 straipsnio 1 dalį paskirti asmenys, tik tuo atveju, jei jie tikrai būtini įvykiams tirti siekiant sustiprinti aviacijos saugą.

Prireikus organizacijos viduje platinama informacija, iš kurios pašalinti tapatybės duomenys.

3. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad jokie asmens duomenys niekada nebūtų įrašomi į 6 straipsnio 6 dalyje nurodytą nacionalinę duomenų bazę. Tokia informacija, iš kurios pašalinti tapatybės duomenys, leidžiama naudotis visoms atitinkamoms šalims, pavyzdžiui, tam, kad jos galėtų vykdyti savo įpareigojimus, susijusius su aviacijos saugos gerinimu.

4. Agentūra užtikrina, kad jokie asmens duomenys niekada nebūtų įrašomi į 6 straipsnio 8 dalyje nurodytą Agentūros duomenų bazę. Tokia informacija, iš kurios pašalinti tapatybės duomenys, leidžiama naudoti visoms atitinkamoms šalims, pavyzdžiui, tam, kad jos galėtų vykdyti savo įpareigojimus, susijusius su aviacijos saugos gerinimu.

5. Valstybėms narėms ir Agentūrai nekludoma imtis veiksmų, kurių reikia aviacijos saugai palaikyti arba gerinti.

6. Nedarant poveikio taikytinai nacionalinei baudžiamajai teisei, valstybės narės nepradeda procesinių veiksmų dėl neapgalvotų ar netyčia padarytų teisės pažeidimų, apie kuriuos jos sužinojo tik todėl, kad joms apie tokius pažeidimus buvo pranešta pagal 4 ir 5 straipsnius.

Pirma pastraipa netaikoma 10 dalyje nurodytais atvejais. Valstybės narės gali toliau taikyti ar patvirtinti priemones, skirtas pranešėjų arba pranešimuose apie įvykius minimų asmenų apsaugai sustiprinti. Valstybės narės gali visų pirma taikyti šią taisyklę be 10 dalyje nurodytų išimčių.

7. Jei pagal nacionalinę teisę pradedami drausminiai ar administraciniai procesai, pranešimuose apie įvykius pateikta informacija nenaudojama prieš:

a) pranešėjus arba

b) pranešimuose apie įvykius minimus asmenis.

Pirma pastraipa netaikoma 10 dalyje nurodytais atvejais.

Valstybės narės gali toliau taikyti ar patvirtinti priemones, skirtas pranešėjų arba pranešimuose apie įvykius minimų asmenų apsaugai sustiprinti. Valstybės narės gali visų pirma taikyti tą apsaugą ir civiliniams ar baudžiamiesiems procesams.

8. Valstybės narės gali priimti ar toliau taikyti teisės nuostatas, kuriomis užtikrinamas didesnis nei šiame reglamente nustatytas pranešėjų arba pranešimuose apie įvykius minimų asmenų apsaugos lygis.

9. Pagal 4 ir 5 straipsnius apie įvykius pranešusių ar pranešimuose apie įvykius minimų darbuotojų ir pagal sutartis dirbančių asmenų darbdavys ar organizacija, kuriai teikiamos paslaugos, negali bausti jokiais priemonėmis remdamasis pranešėjo pateikta informacija, išskyrus atvejus, kai taikoma 10 dalis.

10. Šio straipsnio 6, 7 ir 9 dalyse numatyta apsauga netaikoma šiais atvejais:

a) tyčinio nusižengimo atvejais;

b) tais atvejais, kai yra aiškus, sunkus ir rimtas akivaizdžios rizikos nepaisymas ir ypač sunkus profesinės pareigos imtis tokių atsargumo priemonių, kurių akivaizdžiai reikia tomis aplinkybėmis, nevykdymas, dėl ko padaroma iš anksto numatyta žala asmeniui arba turtui arba smarkiai sumažėja aviacijos saugos lygis.

11. Kiekviena valstybėje narėje įsisteigusi organizacija, pasikonsultavusi su savo personalo atstovais, priima vidaus taisykles, kuriomis nustatoma, kaip toje organizacijoje užtikrinami ir įgyvendinami teisingumo kultūros principai, visų pirma 9 dalyje nurodytas principas.

Pagal 12 dalį paskirta įstaiga gali prašyti peržiūrėti organizacijų, įsisteigusių tos įstaigos valstybėje narėje, vidaus taisykles prieš tas taisykles įgyvendinant.

12. Kiekviena valstybė narė paskiria įstaigą, atsakingą už 6, 9 ir 11 dalių įgyvendinimą.

Darbuotojai ir pagal sutartis dirbantys asmenys tai įstaigai gali pranešti apie įtariamus šiuo straipsniu nustatytų taisyklių pažeidimus. Už pranešimą apie įtariamus pažeidimus darbuotojams ir pagal sutartis dirbantiems asmenims netaikomos sankcijos. Darbuotojai ir pagal sutartis dirbantys asmenys apie tokius įtariamus pažeidimus gali informuoti Komisiją.

Prireikus paskirtoji įstaiga konsultuoja savo valstybės narės atitinkamas valdžios institucijas dėl teisių gynimo priemonių arba sankcijų taikant 21 straipsnį.

13. Kiekviena valstybė narė 2019 m. gegužės 15 d. ir po to kas penkerius metus Komisijai pateikia ataskaitą apie šio straipsnio taikymą, visų pirma apie įstaigas, paskirtos pagal 12 dalį, veiklą. Ataskaitoje nepateikiami jokie asmens duomenys.

17 straipsnis

Priedų atnaujinimas

Komisijai pagal 18 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant:

- a) atnaujinti I priede nustatytą privalomų duomenų laukelių pranešimuose apie įvykius sąrašą, kai, atsižvelgiant į taikant šį reglamentą įgytą patirtį, paaiškėja, kad būtini pakeitimai aviacijos saugai pagerinti;
- b) atnaujinti III priede nustatytą Europos centrinės saugyklos informacijos prašymo formą, kad būtų atsižvelgta į įgytą patirtį ir naujus pokyčius;
- c) suderinti visus priedus su Eccairs programine įranga ir ADREP taksonomija, taip pat su Sąjungos priimtais teisės aktais bei tarptautiniais susitarimais.

Siekdama atnaujinti privalomų laukelių sąrašą, Agentūra ir 14 straipsnio 2 dalyje nurodytas Aviacijos saugos analitikų tinklas pateikia Komisijai atitinkamą (-as) nuomonę (-es).

18 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 7 straipsnio 6 dalyje ir 17 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo datos. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 7 straipsnio 6 dalyje ir 17 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jam nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 7 straipsnio 6 dalį ir 17 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

19 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 65 straipsnį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis. Jeigu komitetas nepateikia nuomonės, Komisija nepriima įgyvendinimo akto projekto ir taikoma Reglamente (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

20 straipsnis

Galimybė susipažinti su dokumentais ir asmens duomenų apsauga

1. Išskyrus 10 ir 11 straipsnius, kuriais nustatomos griežtesnės taisyklės dėl galimybės susipažinti su Europos centrinėje saugykloje laikomais duomenimis ir informacija, šis reglamentas taikomas nedarant poveikio Reglamentui (EB) Nr. 1049/2001.
2. Šis reglamentas taikomas nedarant poveikio nacionaliniams teisės aktams, kuriais įgyvendinama Direktyva 95/46/EB, ir laikantis Reglamento (EB) Nr. 45/2001.

21 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikytinų pažeidus šį reglamentą, taisykles. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Valstybės narės praneša Komisijai apie tas nuostatas ir visus paskesnius jų pakeitimus.

22 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 996/2010 pakeitimas

Reglamento (ES) Nr. 996/2010 19 straipsnis išbraukiamas.

Tačiau tas straipsnis toliau taikomas iki dienos, kurią šis reglamentas pradedamas taikyti pagal 24 straipsnio 3 dalį.

23 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 2003/42/EB, Reglamentas (EB) Nr. 1321/2007 ir Reglamentas (EB) Nr. 1330/2007 panaikinami. Jie toliau taikomi iki dienos, kurią šis reglamentas pradedamas taikyti pagal 24 straipsnio 3 dalį.

24 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Komisija ne vėliau kaip 2020 m. lapkričio 16 d. paskelbia ir pateikia Europos Parlamentui bei Tarybai šio reglamento įgyvendinimo įvertinimo ataskaitą. Toje ataskaitoje visų pirma nurodoma, kaip šis reglamentas prisidėjo prie orlaivių avarijų ir su jomis susijusių mirčių skaičiaus sumažinimo. Jei aktualu ir remdamasi ta ataskaita, Komisija pateikia pasiūlymus iš dalies pakeisti šį reglamentą.
3. Šis reglamentas taikomas nuo 2015 m. lapkričio 15 d., tačiau ne anksčiau, nei įsigalios 4 straipsnio 5 dalyje nurodytos įgyvendinimo priemonės. 7 straipsnio 2 dalis taikoma nuo tada, kai įsigalioja deleguotieji ir įgyvendinimo aktai, kuriais nustatoma ir išdėstoma 7 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodyta bendra Europos rizikos klasifikacijos sistema.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. balandžio 3 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

D. KOURKOULAS

I PRIEDAS

REIKALAVIMŲ, TAIKYTINŲ PRIVALOMOMS IR SAVANORIŠKOMS PRANEŠIMŲ APIE ĮVYKIUS SISTEMOMS, SĄRAŠAS

Pastaba: Duomenų laukeliai turi būti užpildyti prašoma informacija. Jeigu valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos arba Agentūra negali pateikti tos informacijos, nes jos nepateikė organizacija ar pranešėjas, duomenų laukelis gali būti užpildytas įrašu „nežinoma“. Tačiau, siekiant užtikrinti, kad tinkama informacija būtų perduota, turėtų būti kiek įmanoma labiau vengiama naudoti tą įrašą „nežinoma“, o pranešimas, jei įmanoma, vėliau turėtų būti užpildytas informacija.

1. BENDRI PRIVALOMI DUOMENŲ LAUKELIAI

Registruodamos kiekvieną privalomai pranešamą įvykį ir, kiek tai įmanoma, kiekvieną savanoriškai pranešamą įvykį savo atitinkamose duomenų bazėse, organizacijos, valstybės narės ir Agentūra turi užtikrinti, kad jų duomenų bazėse užregistruotuose pranešimuose apie įvykius būtų pateikta bent ši informacija:

1) Antraštė

— Antraštė

2) Bylos informacija

— Atsakingas subjektas

— Bylos numeris

— Įvykio būseną

3) Kada

— Suderintojo pasaulinio laiko (UTC) data

4) Kur

— Įvykio valstybė ir (arba) sritis

— Įvykio vieta

5) Klasifikacija

— Įvykio klasė

— Įvykio kategorija

6) Aplinkybės

— Aplinkybių išdėstymo kalba

— Aplinkybės

7) Įvykiai

— Įvykio rūšis

8) Rizikos klasifikacija

2. SPECIALŪS PRIVALOMI DUOMENŲ LAUKELIAI

2.1. **Su orlaiviais susijusių duomenų laukeliai**

Registruodamos kiekvieną privalomai pranešamą įvykį ir, kiek tai įmanoma, kiekvieną savanoriškai pranešamą įvykį savo atitinkamose duomenų bazėse, organizacijos, valstybės narės ir Agentūra turi užtikrinti, kad jų duomenų bazėse užregistruotuose pranešimuose apie įvykius būtų pateikta bent ši informacija:

1) Orlaivio identifikaciniai duomenys

— Registravimo valstybė

— Markė, modelis, serija

- Orlaivio serijos numeris
- Orlaivio registracija
- Šaukinys
- 2) Orlaivio naudojimas
  - Naudotojas
  - Naudojimo rūšis
- 3) Orlaivio aprašymas
  - Orlaivio kategorija
  - Rūšis pagal varomąją jėgą
  - Svorio grupė
- 4) Skrydžio istorija
  - Paskutinė išvykimo vieta
  - Numatyta paskirties vieta
  - Skrydžio etapas
- 5) Oro sąlygos
  - Atitinkamos oro sąlygos

2.2. Su oro navigacijos paslaugomis susijusių duomenų laukeliai

Registruodamos kiekvieną privalomai pranešamą įvykį ir, kiek tai įmanoma, kiekvieną savanoriškai pranešamą įvykį savo atitinkamose duomenų bazėse, organizacijos, valstybės narės ir Agentūra turi užtikrinti, kad jų duomenų bazėse užregistruotuose pranešimuose apie įvykius būtų pateikta bent ši informacija:

- 1) Oro eismo valdymo (OEV) santykis
  - OEV indėlis
  - Paveikta paslauga (poveikis OEV paslaugai)
- 2) OEV įrenginio pavadinimas

2.2.1 Skirstymo minimumo pažeidimu/skirstymo praradimu ir oro erdvės pažeidimu susijusių duomenų laukeliai

Registruodamos kiekvieną privalomai pranešamą įvykį ir, kiek tai įmanoma, kiekvieną savanoriškai pranešamą įvykį savo atitinkamose duomenų bazėse, organizacijos, valstybės narės ir Agentūra turi užtikrinti, kad jų duomenų bazėse užregistruotuose pranešimuose apie įvykius būtų pateikta bent ši informacija:

- 1) Oro erdvė
  - Oro erdvės tipas
  - Oro erdvės klasė
  - Skrydžių informacijos regiono (FIR)/viršutinio skrydžių informacijos regiono (UIR) pavadinimas

2.3. Su aerodromu susijusių duomenų laukeliai

Registruodamos kiekvieną privalomai pranešamą įvykį ir, kiek tai įmanoma, kiekvieną savanoriškai pranešamą įvykį savo atitinkamose duomenų bazėse, organizacijos, valstybės narės ir Agentūra turi užtikrinti, kad jų duomenų bazėse užregistruotuose pranešimuose apie įvykius būtų pateikta bent ši informacija:

- 1) Vietos nuoroda (ICAO oro uosto nuoroda)
- 2) Vieta aerodrome

2.4. Su žala orlaiviui ar asmens sužalojimu susijusių duomenų laukeliai

Registruodamos kiekvieną privalomai pranešamą įvykį ir, kiek tai įmanoma, kiekvieną savanoriškai pranešamą įvykį savo atitinkamose duomenų bazėse, organizacijos, valstybės narės ir Agentūra turi užtikrinti, kad jų duomenų bazėse užregistruotuose pranešimuose apie įvykius būtų pateikta bent ši informacija:

1) Sunkumas

- Maksimali žala
- Sužalojimo mastas

2) Asmenų sužalojimas

- Sužalojimų ant žemės (mirtinų, sunkių, nedidelių) skaičius
  - Sužalojimų orlaivyje (mirtinų, sunkių, nedidelių) skaičius.
-

II PRIEDAS

SUIINTERESUOTOSIOS ŠALYS

- a) Suinteresuotųjų šalių, kurios gali gauti informaciją remiantis kiekvienu konkrečiu atveju priimamu sprendimu pagal 11 straipsnio 4 dalį arba bendro pobūdžio sprendimu pagal 11 straipsnio 6 dalį, sąrašas:
1. Gamintojai: orlaivių, variklių, oro sraigtų, orlaivių dalių ir prietaisų projektuotojai bei gamintojai ir jų atitinkamos asociacijos; oro eismo valdymo (OEV) sistemų ir jų sudedamųjų dalių projektuotojai ir gamintojai; oro navigacijos paslaugoms (ONP) skirtų sistemų ir jų sudedamųjų dalių projektuotojai ir gamintojai; aerodromų kontroliuojamose teritorijose naudojamų sistemų ir įrenginių projektuotojai ir gamintojai.
  2. Techninė priežiūra: organizacijos, vykdančios orlaivių, variklių, oro sraigtų, orlaivių dalių ir prietaisų techninės priežiūros ar kapitalinio remonto darbus; oro navigacijos įrenginių montavimo, keitimo, techninės priežiūros, taisymo, kapitalinio remonto darbus, šių įrenginių tikrinimą skrydžio metu ar patikrą; arba aerodromų kontroliuojamose teritorijose esančių sistemų, jų sudedamųjų dalių ir įrangos techninę priežiūrą ar kapitalinį remontą.
  3. Naudotojai: oro vežėjai, orlaivių naudotojai, oro vežėjų ir orlaivių naudotojų asociacijos; aerodromų naudotojai ir aerodromų naudotojų asociacijos.
  4. Oro navigacijos paslaugų teikėjai ir oro eismo valdymo ypatingųjų funkcijų vykdytojai.
  5. Aerodromo paslaugų teikėjai: organizacijos, atsakingos už antžemines orlaiviams teikiamas paslaugas, įskaitant degalų pripylimą, aptarnavimą, krovinių važtaraščio parengimą, pakrovimą, ledo šalinimą ir orlaivio vilkimą aerodromo teritorijoje, taip pat gelbėjimo ir gaisrų gesinimo ar kitas avarinių tarnybų paslaugas.
  6. Aviacijos mokymo organizacijos.
  7. Trečiųjų šalių organizacijos: trečiųjų šalių vyriausybės aviacijos administracijos ir avarijų tyrimo valdžios institucijos.
  8. Tarptautinės aviacijos organizacijos.
  9. Moksliniai tyrimai: valstybinės ar privačios mokslinių tyrimų laboratorijos, centrai ar subjektai; arba universitetai, kuriuose vykdomi aviacijos saugos moksliniai tyrimai ar studijos.
- b) Suinteresuotųjų šalių, kurios gali gauti informaciją remiantis kiekvienu konkrečiu atveju priimamu sprendimu pagal 11 straipsnio 4 ir 5 dalis, sąrašas:
1. Pilotai (asmeniškai).
  2. Skrydžių vadovai (asmeniškai) ir kitas OEV ir (arba) ONP personalas, vykdamas su sauga susijusias užduotis.
  3. Inžinieriai ir (arba) mechanikai ir (arba) eismo saugos elektronikos specialistai ir (arba) aviacijos (ar aerodromų) vadovai (asmeniškai).
  4. Personalo, vykdančio su sauga susijusias užduotis, profesinių organizacijų atstovai.
-

III PRIEDAS

PRAŠYMAS SUTEIKTI EUROPOS CENTRINĖJE SAUGYKLOJE SAUGOMĄ INFORMACIJĄ

1. Vardas, pavardė:

Funkcijos/pareigos:

Įmonė:

Adresas:

Telefonas:

El. paštas:

Data:

Veiklos pobūdis:

Pareiškėjo kategorija (žr. 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos ⁽¹⁾ II priedą).

2. Prašoma informacija (prašome suformuluoti prašymą kuo tiksliau, nurodyti atitinkamą datą ir (arba) laikotarpį, kuris jus domina):

3. Prašymo priežastis:

4. Paaiškinkite, koku tikslu informacija bus naudojama:

5. Data, iki kurios prašoma pateikti informaciją:

6. Užpildyta forma elektroniniu paštu turėtų būti siunčiama: (ryšių palaikymo institucija)

7. Galimybė susipažinti su informacija

Ryšių palaikymo institucija nėra įpareigota suteikti visą prašomą informaciją. Visą informaciją ji gali suteikti tik įsitikinusi, kad prašymas atitinka Reglamentą (ES) Nr. 376/2014. Pareiškėjas ir jo organizacija įsipareigoja informaciją naudoti tik 4 punkte aprašytu tikslu. Taip pat primenama, kad pagal šį prašymą suteikta informacija gali būti naudojama vien tik skrydžių saugos tikslais, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 376/2014, nenaudojant jos kitais tikslais, kaip antai, be kita ko, kaltės ar atsakomybės nustatymo arba komerciniais tikslais.

Be raštiško ryšių palaikymo institucijos leidimo prašytojas neturi teisės atskleisti jam suteiktų duomenų.

Dėl šių sąlygų nesilaikymo gali būti atsisakyta toliau teikti Europos centrinėje saugykloje saugomą informaciją, o atitinkamais atvejais gali būti taikomos sankcijos.

8. Data, vieta ir parašas:

⁽¹⁾ OL L 122, 2014 4 24, p. 18.

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 377/2014**2014 m. balandžio 3 d.****kuriuo nustatoma programa „Copernicus“ ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 911/2010****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 189 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) globali aplinkos ir saugumo stebėsenos sistema (toliau – GMES) buvo Žemės stebėsenos iniciatyva, kuriai vadovavo Sąjunga ir kuri buvo įgyvendinama bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir Europos kosmoso agentūra (toliau – EKA). GMES idėja kilo 1998 m. gegužės mėn., kai institucijos, susijusios su kosmoso veiklos plėtra Europoje, paskelbė bendrą pareiškimą – Baveno manifestą. Manifeste pasinaudojant Europos gebėjimais bei technologijomis ir toliau juos plėtojant. 2005 m. Sąjunga padarė strateginį pasirinkimą plėtoti kartu su EKA nepriklausomus Europos Žemės stebėjimo pajėgumus, siekiant teikti paslaugas aplinkos ir saugumo srityse;
- (2) remiantis ta iniciatyva, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 911/2010 ⁽³⁾ buvo patvirtinta Europos Žemės stebėsenos programa (GMES) ir jos pradinės praktinės veiklos įgyvendinimo taisyklės;
- (3) nors Reglamentu (ES) Nr. 911/2010 nustatyta programa turėtų būti tęsiama ir vykdant 2014-2020 m. daugiametę finansinę programą, nustatytą Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013 ⁽⁴⁾, vis dėlto santrumpa GMES turėtų būti pakeista pavadinimu „Copernicus“, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas komunikuoti su plačiąja visuomene. Komisija įregistravo prekės ženklą, kad jį galėtų naudoti Sąjungos institucijos, taip pat kad teisę juo naudotis turėtų licenciją tam turintys kiti suinteresuotieji naudotojai, visų pirma pagrindinių paslaugų teikėjai;
- (4) programa „Copernicus“ yra grindžiama Sąjungos, EKA ir valstybių narių partneryste. Todėl ji turėtų būti grindžiama esamais Europos ir nacionaliniais pajėgumais ir juos papildyti bendrai sukurtomis naujomis priemonėmis. Siekiant įgyvendinti šį požiūrį, Komisija turėtų stengtis palaikyti dialogą su EKA ir valstybėmis narėmis, turinčiomis atitinkamą kosmoso ir *in situ* priemonių;
- (5) tam, kad būtų pasiekti programos „Copernicus“ tikslai, ją vykdant turėtų būti užtikrinti nepriklausomi Sąjungos pajėgumai vykdyti stebėjimą iš kosmoso ir teikti praktines paslaugas aplinkos, civilinės saugos ir civilinio saugumo srityse, visapusiškai atsižvelgiant į nacionalinius įgaliojimus dėl oficialių perspėjimų. Ją įgyvendinant taip pat turėtų būti naudojamos esamosios dalyvavimo misijomis ir *in situ* duomenimis, visų pirma teikiama valstybių narių. Įgyvendinant programą „Copernicus“ reikėtų kiek įmanoma labiau naudotis valstybių narių stebėjimo iš kosmoso pajėgumais ir paslaugomis. Programai „Copernicus“ taip pat reikėtų naudoti Europoje įgyvendinamų komercinių iniciatyvų pajėgumus, tokiu būdu taip pat padedant Europoje plėtoti perspektyvų komercinį kosmoso sektorių. Be to, turėtų būti propaguojamos duomenų perdavimo optimizavimo sistemos siekiant dar labiau padidinti pajėgumus reaguojant į augantį naudotojų poreikį gauti duomenis realiu laiku;

⁽¹⁾ 2013 m. spalio 16 d. nuomonė.

⁽²⁾ 2014 m. kovo 12 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. kovo 24 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2010 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 911/2010 dėl Europos Žemės stebėsenos programos (GMES) ir jos pradinės praktinės veiklos 2011–2013 m. (OL L 276, 2010 10 20, p. 1).

⁽⁴⁾ 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa (OL L 347, 2013 12 20, p. 884).

- (6) siekiant skatinti ir lengvinti vietos valdžios institucijų bei mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVĮ) naudojamą Žemės stebėjimo technologijomis, turėtų būti propaguojami specializuoti programos „Copernicus“ duomenų paskirstymo tinklai, įskaitant nacionalines ir regionines institucijas;
- (7) programos „Copernicus“ tikslas turėtų būti teikti tikslią ir patikimą informaciją, susijusią su aplinka ir saugumu, kuri būtų pritaikyta prie naudotojų poreikių ir kuria būtų grindžiamos kitos Sąjungos politikos sritys, visų pirma susijusios su vidaus rinka, transportu, aplinka, energetika, civiline sauga ir civiliniu saugumu, bendradarbiavimu su trečiosiomis šalimis ir humanitarine pagalba;
- (8) programa „Copernicus“ turėtų būti laikoma Europos įnašu kuriant Pasaulinę Žemės stebėjimo sistemų sistemą (toliau – GEOSS), kurią rengia Žemės stebėjimo grupė (toliau – GEO);
- (9) programa „Copernicus“ turėtų būti įgyvendinama derinant ją su kitomis atitinkamomis Sąjungos priemonėmis ir veikla, visų pirma su veikla aplinkos ir kovos su klimato kaita srityse, saugumo, asmens duomenų apsaugos, konkurencingumo ir inovacijų, sanglaudos, mokslinių tyrimų, transporto, konkurencijos ir tarptautinio bendradarbiavimo sričių priemonėmis ir su Europos palydovinės navigacijos sistemomis (Galileo ir EGNOS). Programos „Copernicus“ duomenys turėtų atitikti valstybių narių erdvinės informacijos duomenis, taip pat Sąjungos erdvinės informacijos infrastruktūros, sukurtos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB ⁽¹⁾, įgyvendinimo taisyklės ir technines gaires. Programa „Copernicus“ taip pat turėtų papildyti Bendrą informacijos apie aplinką sistemą (BIAS), kaip nurodyta 2008 m. vasario 1 d. Komisijos komunikate „Bendros informacijos apie aplinką sistemos (BIAS) link“, ir Sąjungos veiklą reagavimo į ekstremalias situacijas srityje. Programa „Copernicus“ turėtų būti įgyvendinama atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/98/EB ⁽²⁾ dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo tikslus, visų pirma skaidrumo, paslaugų plėtojimui palankių sąlygų nustatymo tikslus ir prisidedant prie ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo. Turėtų būti sudarytos galimybės nemokamai ir laisvai naudotis programos „Copernicus“ duomenimis ir informacija, kad būtų remiama Europos skaitmeninė darbotvarkė, kaip nurodyta 2010 m. rugpjūčio 26 d. Komisijos komunikate „Europos skaitmeninė darbotvarkė“;
- (10) programa „Copernicus“ yra programa, kuri turi būti įgyvendinama pagal pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“ (toliau – strategija „Europa 2020“). Ji turėtų būti naudinga įvairių sričių Sąjungos politikai ir prisidėti prie strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimo, visų pirma plėtojant veiksmingą kosmoso politiką, kad būtų sukurta priemonių kai kuriems pagrindiniams pasaulinio masto uždaviniams spręsti ir kovos su klimato kaita bei energijos tvarumo tikslams siekti. Programa „Copernicus“ taip pat turėtų būti prisidėta prie Europos kosmoso politikos įgyvendinimo ir prie iš kosmoso gautų duomenų ir kosmosu grindžiamų paslaugų Europos rinkų augimo;
- (11) programai „Copernicus“ taip pat turėtų būti naudingi rezultatai, gauti įgyvendinant 2014–2020 m. Europos Sąjungos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Horizontas 2020“, sukurtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 ⁽³⁾, visų pirma vykdant mokslinių tyrimų ir inovacijų srities veiklą būsimoms Žemės stebėjimo technologijoms ir prietaikoms kurti naudojant nuotolinę patikrą, oro bei *in situ* technologijas ir duomenis, kad būtų galima spręsti dideles visuomenei kylančias problemas. Komisija turėtų užtikrinti reikiamą sinergiją, skaidrumą ir aiškumą skirtingų programos „Copernicus“ aspektų atžvilgiu;
- (12) programos „Copernicus“ kosmoso komponento plėtojimas turėtų būti grindžiamas galimybių patenkinti kintančius naudotojų poreikius analize, įskaitant viešuosius pirkimus iš nacionalinių ir (arba) viešųjų misijų ir komercinių paslaugų teikėjų Europoje, naujų specializuotų misijų specifikacijų nustatymą, tarptautinius susitarimus, kuriais užtikrinama prieiga prie ne Europos misijų, ir Europos Žemės stebėjimo rinką;
- (13) siekiant aiškumo ir tam, kad būtų padedama lengviau kontroliuoti sąnaudas, Sąjungos skirta maksimali suma veiklai pagal programą „Copernicus“ įgyvendinti turėtų būti padalyta į įvairias kategorijas. Vis dėlto, siekiant lankstumo ir sklandaus programos „Copernicus“ įgyvendinimo, Komisija turėtų galėti perkelti lėšas iš vienos kategorijos į kitą;

⁽¹⁾ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

⁽²⁾ 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 345, 2003 12 31, p. 90).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukuriamas bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 104).

- (14) praktinių paslaugų teikimas priklauso nuo gerai veikiančio, nuolat prieinamo ir saugaus programos „Copernicus“ kosmoso komponento. Didelę grėsmę programos „Copernicus“ kosmoso komponentui kelia didėjanti susidūrimo su kitais palydovais ir kosminėmis šiukšlėmis rizika. Todėl programos „Copernicus“ veikla turėtų apimti turėtų apimti programos „Copernicus“ kosmoso komponento ir jo veiklos apsaugą, įskaitant palydovų paleidimo metu. Šiuo atžvilgiu proporcinga dalis išlaidų, skirtų tokią apsaugą galinčioms užtikrinti paslaugoms, galėtų būti finansuojama iš programai „Copernicus“ skirto biudžeto tiek, kiek tai galima laikantis griežtos sąnaudų valdymo politikos ir neviršijant didžiausios 26,5 mln. EUR dabartinėmis kainomis sumos, nustatytos šiame reglamente. Ta įnašo dalis turėtų būti naudojama ne infrastruktūrai įsigyti, o tik duomenims ir paslaugoms pagal programą „Copernicus“ teikti;
- (15) siekdama pagerinti programos „Copernicus“ įgyvendinimą ir su ja susijusį ilgalaikį planavimą Komisija turėtų priimti metinę darbo programą, kuri apimtų veiksmų, reikalingų programos „Copernicus“ tikslams pasiekti, įgyvendinimo planą. Tas įgyvendinimo planas turėtų būti orientuotas į ateitį ir jame turėtų būti apibūdinti veiksmai, kurių turėtų būti reikiama programai „Copernicus“ įgyvendinti, atsižvelgiant į kintančius naudotojų poreikius ir technologinę plėtrą;
- (16) programos „Copernicus“ paslaugų komponento įgyvendinimas turėtų būti grindžiamas techninėmis specifikacijomis atsižvelgiant į sudėtingumą ir programai „Copernicus“ skirtus išteklius. Tai taip pat sudarytų palankesnes sąlygas visuomenei naudotis paslaugomis, kadangi naudotojai galėtų numatyti, kokios paslaugos teikiamos ir jų raidą, ir bendradarbiavimui su valstybėmis narėmis ir kitomis šalimis. Todėl Komisija turėtų priimti ir prireikus atnaujinti visų programos „Copernicus“ paslaugų technines specifikacijas, išnagrinėdama tokius aspektus kaip taikymo sritis, struktūra, techninio aptarnavimo paketai, orientacinis sąnaudų paskirstymas ir planavimas, veiklos rezultatų lygiai, prieigos prie iš kosmoso gautų ir *in situ* duomenų poreikiai, raida, standartai, duomenų archyvimas ir sklaida;
- (17) programos „Copernicus“ kosmoso komponento įgyvendinimas turėtų būti grindžiamas techninėmis specifikacijomis atsižvelgiant į sudėtingumą ir programai „Copernicus“ skirtus išteklius. Todėl Komisija turėtų priimti ir prireikus atnaujinti technines specifikacijas, kuriose išsamiai nurodoma veikla, kuri turi būti remiama pagal programos „Copernicus“ kosmoso komponentą, ir jos orientacinis sąnaudų paskirstymas bei planavimas. Kadangi programa „Copernicus“ turėtų būti finansuojama Sąjungos, EKA ir valstybių narių investicijomis įgyvendinant Globalią aplinkos ir saugumo stebėsenos sistemą, vykdančią veiklą pagal programos „Copernicus“ kosmoso komponentą turėtų būti atitinkamai atvejais atsižvelgiama į EKA ilgalaikio veiksmų plano (IVP) – EKA parengto ir atnaujinamo dokumento, kuriame nustatoma bendra programos „Copernicus“ kosmoso komponento sistema, elementus;
- (18) programa „Copernicus“ turėtų būti orientuota į naudotojus, taigi būtinas nuolatinis ir veiksmingas naudotojų dalyvavimas, ypač nustatant ir patvirtinant paslaugų reikalavimus;
- (19) tarptautinė programos „Copernicus“ dimensija yra itin svarbi keičiantis duomenimis bei informacija ir naudojantis stebėjimo infrastruktūra. Tokia keitimosi sistema yra ekonomiškai efektyvesnė nei duomenų pirkimo sistemos ir sustiprina pasaulinę programos „Copernicus“ dimensiją;
- (20) Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarime ir bendruosiuose susitarimuose su šalimis kandidatėmis ir potencialiomis kandidatėmis numatyta galimybė šioms šalims dalyvauti Sąjungos programose. Kitoms trečiosioms šalims ir tarptautinėms organizacijoms turėtų būti suteikta galimybė dalyvauti tuo tikslu sudarius tarptautinius susitarimus;
- (21) valstybės narės, trečiosios šalys ir tarptautinės organizacijos turėtų turėti galimybę savo nuožiūra prisidėti prie programų pagal atitinkamus susitarimus;
- (22) bendrą atsakomybę už programą „Copernicus“ turėtų prisiimti Komisija. Ji turėtų apibrėžti prioritetus ir užtikrinti bendrą programos „Copernicus“ koordinavimą ir priežiūrą. Tai taip pat turėtų apimti specialias pastangas didinti visuomenės informuotumą apie kosmoso programų svarbą Europos piliečiams. Be to, Komisija turėtų laiku suteikti Europos Parlamentui ir Tarybai visą svarbią informaciją apie programą „Copernicus“;
- (23) programai „Copernicus“ įgyvendinti Komisija prireikus turėtų pasitelkti Europos tarpvyriausybines organizacijas, su kuriomis ji jau yra nustačiusi partnerystes, visų pirma EKA, pastarajai pavedant vykdyti programos „Copernicus“ kosmoso komponento techninį koordinavimą, apibrėžti jo struktūrą, kurti kosmoso priemones ir vykdyti jų viešuosius pirkimus, užtikrinti prieigą prie duomenų ir vykdyti specializuotas misijas. Be to, Komisija taip pat turėtų pavesti Europos meteorologinių palydovų eksploatacijos organizacijai (EUMETSAT) pagal jos kompetenciją ir įgaliojimus vykdyti specializuotas misijas;

- (24) atsižvelgiant į programos „Copernicus“ partnerystės dimensiją ir siekiant išvengti techninių žinių dubliavimo, programos „Copernicus“ įgyvendinimo užduotys turėtų būti perduodamos subjektams, turintiems tinkamų techninių pajėgumų ir profesinių gebėjimų. Tokie subjektai turėtų būti raginami skelbti atitinkamo lygio konkursą toms užduotims vykdyti laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012⁽¹⁾ (toliau – Finansinis reglamentas);
- (25) programa „Copernicus“ turėtų apimti paslaugų komponentą, kuriuo užtikrinamas informacijos teikimas atmosferos stebėsenos, jūrų aplinkos stebėsenos, žemės paviršiaus stebėsenos, klimato kaitos, ekstremaliųjų situacijų valdymo ir saugumo srityse. Visų pirma pagal programą „Copernicus“ turėtų būti teikiama informacija apie atmosferos būklę, įskaitant vietos, nacionaliniu, Europos ir pasauliniu lygiu; informacija apie vandenynų būklę, be kita ko, įsteigus specializuotą Europos jūrų aplinkos stebėsenos grupę; informacija, kuria remiamasi vykdant žemės paviršiaus stebėseną, naudinga vietos, nacionalinės ir Europos politikos įgyvendinimui; informacija, kuria remiamasi taikant prisitaikymo prie klimato kaitos ir klimato kaitos švelninimo priemones; geoerdvinė informacija, kuria remiamasi ekstremaliųjų situacijų valdymo, be kita ko, vykdant prevencinę veiklą, ir civilinės saugos srityse, įskaitant paramą Sąjungos išorės veiksams. Komisija turėtų nustatyti atitinkamas sutartines sąlygas, skatinančias paslaugų teikimo tvarumą;
- (26) tinkamai pagrįstais atvejais, atsižvelgdama į ypatingą veiksmo pobūdį ir kai veiksmui įgyvendinti reikia specifinių ekspertinių žinių, įgyvendinti programos „Copernicus“ paslaugų komponentą Komisija gali pavesti kompetentingiems subjektams, pavyzdžiui, Europos aplinkos agentūrai (EEA), Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrai (FRONTEX), Europos jūrų saugumo agentūrai (EMSA) ir Europos Sąjungos palydovų centrui (SATCEN), Europos vidutinės trukmės orų prognozės centrui (ECMWF), kitomis atitinkamoms Sąjungos agentūroms, nacionalinių įstaigų grupėms ar konsorciams, ar bet kuriai kitai atitinkamai įstaigai, potencialiai atitinkančiai įgaliojimų perdavimo reikalavimus pagal Finansinį reglamentą. Renkantis subjektą turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į su tu užduočių pavidimu susijusių išlaidų veiksmingumą ir poveikį įstaigos valdymo struktūrai bei jos finansiniams ir žmogiškiesiems ištekliams;
- (27) Komisijos Jungtinis tyrimų centras (JRC) aktyviai dalyvavo įgyvendinant GMES iniciatyvą ir vykdant pagal Reglamentą (ES) Nr. 911/2010 nustatytą GMES pradinę praktinę veiklą. Komisija turėtų toliau remtis JRC mokslinė ir technine parama įgyvendinant programą „Copernicus“;
- (28) subjektų, kuriems patikėtas programos „Copernicus“ įgyvendinimas, vykdomi viešieji pirkimai turėtų atitikti Sąjungos taisykles arba lygiaverčius tarptautinius standartus, kiek tai leidžiama Finansinio reglamento nuostatomis dėl viešojo pirkimo sutarčių. Atitinkamuose įgaliojimo susitarimuose turėtų būti apibrėžti konkretūs būtini šių taisyklių patikslinimai ir nustatyta galiojančių sutarčių pratęsimo tvarka. Jos svarbiausias tikslas visų pirma turėtų būti užtikrinti optimalų išteklių panaudojimą, kontroliuoti sąnaudas, mažinti riziką, gerinti veiksmingumą ir mažinti priklausomybę nuo vieno tiekėjo. Reikėtų užtikrinti atvirą ir sąžiningą konkurenciją visoje tiekimo grandinėje suteikiant lygiavertes galimybes visų pirma naujiems rinkos dalyviams bei MVĮ dalyvauti visuose pramonės lygmenyse. Turėtų būti vengiama galimo vieno tiekėjo piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi ir ilgalaikės priklausomybės nuo vieno tiekėjo. Siekiant sumažinti su programomis susijusią riziką, išvengti priklausomybės nuo vieno tiekėjo ir užtikrinti geresnę bendrą programos „Copernicus“ ir jos sąnaudų bei tvarkaraščio laikymosi kontrolę, prirėkus turėtų būti naudojami keli tiekimo šaltiniai. Be to, turėtų būti išsaugota ir skatinama Europos pramonės raida visose su palydovine navigacija susijusiose srityse, laikantis tarptautinių susitarimų, kurių šalimi yra Sąjunga;
- (29) Kiek įmanoma, turėtų būti mažinama prasto sutarties vykdymo arba nevykdymo rizika. Tuo tikslu rangovai turėtų įrodyti sutarties vykdymo tvarumą priimtų išpareigojimų ir sutarties trukmės atžvilgiu. Todėl perkančiosios organizacijos prirėkus turėtų nustatyti reikalavimus dėl tiekimo ir paslaugų teikimo patikimumo. Be to, neskelbtino pobūdžio prekių ir paslaugų pirkimo atveju perkančiosios organizacijos gali nustatyti specialius reikalavimus tokiam pirkimui, visų pirma siekdamas užtikrinti informacijos saugumą. Sąjungos pramonei turėtų būti suteikta galimybė pasinaudoti ne Sąjungos šaltiniais, jeigu įrodoma, kad jų siūlomi tam tikri komponentai ir paslaugos yra gerokai kokybiškesni ir ekonomiškesni; tokiu atveju vis dėlto atsižvelgiama į programų strateginį pobūdį ir Sąjungos saugumo bei eksporto kontrolės reikalavimus. Turėtų būti pasinaudota viešojo sektoriaus investicijomis, pramonės patirtimi ir žiniomis, įskaitant tas, kurios įgytos programų sukūrimo, plėtojimo ir suderinimo etapais, užtikrinant, kad nebūtų pažeistos taisyklės dėl konkursų tvarkos;

(¹) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

- (30) siekiant geriau įvertinti bendras produkto, paslaugos arba darbo, dėl kurio rengiamas konkursas, sąnaudas, įskaitant jo ilgalaikes veiklos sąnaudas, kai tinkama, viešojo pirkimo procedūros metu reikėtų atsižvelgti į bendras sąnaudas per naudingą produkto, paslaugos arba darbo, dėl kurio rengiamas konkursas, gyvavimo ciklą, taikant ekonominio efektyvumo metodą, pavyzdžiui, gyvavimo ciklo sąnaudų apskaičiavimą, vykdant viešąjį pirkimą, grindžiamą ekonomiškai naudingiausio konkurso sutarties skyrimo kriterijumi. Tuo tikslu perkančioji organizacija turėtų užtikrinti, kad metodika, kurią taikant ketinama apskaičiuoti produkto, paslaugos ar darbo naudingo gyvavimo ciklo sąnaudas, būtų aiškiai paminėta sutarties dokumentuose arba skelbime apie pirkimą ir kad ji sudarytų galimybę patikrinti, ar konkurso dalyvių pateikta informacija yra tiksli;
- (31) Todėl perkančioji organizacija turėtų galėti užtikrinti vienodas konkurencijos sąlygas, kai viena ar daugiau bendrovių prieš skelbiant konkursą jau turi konfidencialios informacijos apie su konkursu susijusią veiklą. Ji taip pat turėtų galėti sudaryti sąlyginę dalinę sutartį, laikantis tam tikrų sąlygų padaryti sutarties vykdymo pakeitimą arba net nustatyti mažiausią subrangos lygį. Galiausiai, dėl programos „Copernicus“ būdingų su technologijomis susijusių netikrumų, viešųjų pirkimų kainos ne visada gali būti tiksliai nustatytos, todėl pageidautina sutartis sudaryti specialia forma, kai nenurodama konkreti ir galutinė kaina, bet įtraukiamos Sąjungos finansinių interesų apsaugos sąlygos;
- (32) kad programos „Copernicus“ lėšos būtų maksimalaus dydžio kuo labiau mažinant techninę riziką ir su tvarkaraščiu susijusią riziką bei susijusias sąnaudas ir užtikrinant ilgalaikį tiekimo patikimumą, programoje „Copernicus“ turėtų būti maksimaliai išnaudojamos ankstesnės viešojo sektoriaus finansinės investicijos ir investicijos į infrastruktūrą, taip pat pramonės patirtis ir kompetencija, įgytos darant tokias investicijas į GMES. Tai visų pirma turėtų būti taikytina sritims, susijusioms su kartotiniaisia kosmoso ir antžeminio segmento komponentais, sukurtais EKA ir joje dalyvaujančių valstybių, vykdant GMES kosmoso komponento pasirenkamąją programą, prie jos finansiskai prisidedant Sąjungai. Pastaruoju atveju perkančioji organizacija turėtų deramai apsvarstyti galimybę taikyti derybų procedūrą iš anksto nepaskelbus pranešimo apie pirkimus arba jai lygiavertę procedūrą;
- (33) tvariai siekiant programos „Copernicus“ tikslo būtina koordinuoti įvairių su programa „Copernicus“ susijusių partnerių veiklą ir parengti, įdiegti ir eksploatuoti naudotojų poreikius tenkinančius paslaugų ir stebėjimo pajėgumus. Šiuo atžvilgiu komitetas (toliau – programos „Copernicus“ komitetas) turėtų padėti Komisijai užtikrinti Sąjungos, valstybių narių ir tarpvyriausybinių organizacijų, taip pat privačiojo sektoriaus indėlio į programą „Copernicus“ koordinavimą, kuo geriau panaudojant esamus pajėgumus ir nustatant trūkumus, kuriuos reikėtų pašalinti Sąjungos lygiu. Jis taip pat turėtų padėti Komisijai stebėti, kad programa „Copernicus“ būtų įgyvendinama suderintai. Siekiant patikimo viešojo valdymo reikia, kad programos „Copernicus“ valdymas būtų vientisas, sprendimai būtų priimami greičiau ir būtų sudarytos vienodos galimybės gauti informaciją, o subjektų, kuriems patikėta vykdyti biudžeto įgyvendinimo užduotis, atstovai stebėtojų teisėmis turėtų turėti galimybę dalyvauti programos „Copernicus“ komiteto darbe. Dėl tų pačių priežasčių su Sąjunga tarptautinį susitarimą sudariusių trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų atstovai turėtų galėti dalyvauti programos „Copernicus“ komiteto darbe, taikant saugumo apribojimus ir laikantis tokiaame susitarime nustatytų sąlygų. Tokie atstovai neturėtų turėti teisės dalyvauti programos „Copernicus“ komiteto balsavimo procedūrose;
- (34) subjektų, kuriems Komisija suteikė įgaliojimus atlikti įgyvendinimo užduotis, darbas taip pat turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į veiklos rezultatus. Tai suteiktų Europos Parlamentui ir Tarybai informacijos apie programos „Copernicus“ operacijų ir programos „Copernicus“ įgyvendinimo pažangą;
- (35) Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 1159/2013 ⁽¹⁾ nustatomos GMES naudotojų registracijos ir licencijų išdavimo sąlygos ir apibrėžiami prieigos prie GMES duomenų bei GMES paslaugų informacijos apribojimo kriterijai;
- (36) taikant atitinkamas sąlygas ir apribojimus, turėtų būti suteikta galimybė visapusiškai, laisvai ir nemokamai naudotis pagal programą „Copernicus“ gautais duomenimis ir informacija, siekiant skatinti naudojimąsi ir keitimąsi jais ir stiprinti Europos žemės stebėjimo rinkas, visų pirma tolesnių naudotojų grandies sektorių, taip skatinant ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą;

(1) 2013 m. liepos 12 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1159/2013, kuriuo nustatomos GMES naudotojų registracijos ir licencijų išdavimo sąlygos ir apibrėžiami prieigos prie GMES duomenų bei GMES paslaugų informacijos apribojimo kriterijai ir taip papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 911/2010 dėl Europos Žemės stebėsenos programos (GMES) (OL L 309, 2013 11 19, p. 1).

- (37) Komisija turėtų dirbti su duomenų teikėjais, kad susitartų dėl trečiųjų šalių duomenims taikomų licencijavimo sąlygų siekiant sudaryti palankesnes sąlygas juos naudoti įgyvendinant programą „Copernicus“, laikantis šio reglamento ir nepažeidžiant taikytinų trečiosios jų šalies teisių;
- (38) turėtų būti atsižvelgta į priegios prie programos „Copernicus“ palydovų „Sentinel“ duomenų teises, suteikiamas pagal GMES kosmoso komponento programą, kaip 2013 m. rugsėjo 24 d. patvirtino EKA Žemės stebėjimo programos valdyba;
- (39) kadangi programa „Copernicus“ yra civilinių institucijų kontroliuojama civilinė programa, pirmenybė turėtų būti teikiama duomenų išsigijimui ir informacijos rengimui, įskaitant didelės skiriamosios gebos vaizdus, kurie nekelia pavojaus ar grėsmės Sąjungos ar jos valstybių narių saugumui. Tačiau, kadangi tam tikriems programos „Copernicus“ duomenims ir programos „Copernicus“ informacijai gali būti reikalinga apsauga, siekiant užtikrinti saugų keitimąsi tokia informacija pagal šio reglamento taikymo sritį visi programos „Copernicus“ dalyviai turėtų užtikrinti tokį ES išlaptintos informacijos apsaugos lygį, kuris yra lygiavertis apsaugos lygiui, numatytam saugumo taisyklėse, nustatytose Komisijos sprendimo 2001/844/EB ⁽¹⁾, EAPB, Euratomas, priede, ir Tarybos saugumo taisyklėmis, nustatytose Tarybos sprendimo 2013/488/ES ⁽²⁾ prieduose;
- (40) kadangi tam tikri programos „Copernicus“ duomenys ir programos „Copernicus“ informacija, įskaitant didelės skiriamosios gebos vaizdus, gali turėti poveikio Sąjungos ar jos valstybių narių saugumui, tinkamai pagrįstais atvejais Tarybai turėtų būti suteikti įgaliojimai patvirtinti priemones siekiant spręsti su rizika ir grėsme Sąjungos ar jos valstybių narių saugumui susijusius klausimus;
- (41) Sąjunga turėtų būti viso materialiojo ir nematerialiojo turto, sukurto ar išvystyto vykdant programą „Copernicus“, savininkė. Siekiant, kad būtų visapusiškai gerbiamos pagrindinės su nuosavybe susijusios teisės, turėtų būti sudaryti tinkami susitarimai su dabartiniais savininkais, visų pirma dėl pagrindinių infrastruktūrų dalių ir jų saugumo. Turėtų būti suprantama, kad nuostatos dėl nematerialiojo turto nuosavybės, įtvirtintos šiame reglamente, neapima teisių į nematerialųjį turtą, kuris pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus nėra perleidžiamas. Tokia Sąjungos nuosavybė neturėtų daryti poveikio Sąjungos galimybei, laikantis šio reglamento ir kai tai laikoma tikslinga atskirai įvertinus kiekvieną atvejį, suteikti tą turtą trečiosioms šalims arba juo disponuoti. Visų pirma Sąjunga turėtų turėti galimybę perleisti ar licencijuoti su pagal programą „Copernicus“ atliekamu darbu susijusias intelektinės nuosavybės teises arba tuo tikslu išduoti licencijas vadovaudamasi interesu, kad tolesni naudotojai aktyviai įsisavintų programos „Copernicus“ paslaugas;
- (42) Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti saugomi proporcingomis priemonėmis per visą išlaidų ciklą, įskaitant pažeidimų prevenciją, nustatymą ir tyrimą, prarastų, neteisingai išmokėtų ar netinkamai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir atitinkamais atvejais administracines bei finansines sankcijas pagal Finansinį reglamentą;
- (43) kadangi programa „Copernicus“ yra sudėtinga programa, Komisijai turėtų talkinti nepriklausomi ekspertai, atstovaujantys plačiam suinteresuotųjų subjektų ratui, įskaitant visų pirma valstybių narių paskirtus saugumo klausimų ekspertus, atitinkamų už kosmoso ir programos „Copernicus“ naudotojų reikalus atsakingų nacionalinių subjektų atstovus, kad jai būtų teikiamos būtinos techninės ir mokslinės ekspertinės žinios, taip pat užtikrinama tarpdalykinė ir tarpsektorinė perspektyva, atsižvelgiant į atitinkamas esamas iniciatyvas Sąjungos, nacionaliniu ir regionų lygiais;
- (44) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, susijusias su metinės darbo programos priėmimu, paslaugų ir kosmoso komponentų techninių specifikacijų priėmimu, saugumo aspektų nustatymu ir priemonių, kuriomis skatinama valstybių narių konvergencija joms naudojantis programos „Copernicus“ duomenimis bei programos „Copernicus“ informacija ir prieiga prie žemės stebėjimo technologijų ir plėtros, patvirtinimu, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamos laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽³⁾;
- (45) kadangi programa „Copernicus“ yra orientuota į naudotojus, jai būtinas nuolatinis ir veiksmingas naudotojų dalyvavimas, visų pirma apibrėžiant ir tvirtinant paslaugų reikalavimus. Siekiant padidinti naudotojų teikiamą vertę, jų indėlis turėtų būti aktyviai skatinamas nuolat konsultuojantis su galutiniais viešojo ir privataus sektoriaus naudotojais. Tuo tikslu turėtų būti įsteigta darbo grupė („Naudotojų forumas“), kad ji padėtų programos „Copernicus“ komitetui nustatyti naudotojų reikalavimus, patikrinti paslaugos atitiktį reikalavimams ir koordinuoti su viešojo sektoriaus naudotojais susijusią veiklą;

⁽¹⁾ 2001 m. lapkričio 29 d. Komisijos sprendimas 2001/844/EB, EAPB, Euratomas, iš dalies keičiantis jos darbo tvarkos taisykles (OL L 317, 2001 12 3, p. 1).

⁽²⁾ 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2013/488/ES dėl ES išlaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 274, 2013 10 15, p. 1).

⁽³⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (46) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais nustatomi praktinėms paslaugoms vystyti būtini duomenų reikalavimai, prieigos prie programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos, konkretūs techniniai kriterijai, kurie yra būtini siekiant užkirsti kelią su „Copernicus“ duomenimis ir programos „Copernicus“ informacija susijusiems sutrikimams, programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos sklaidos apribojimo dėl nesuderinamų teisių kriterijai. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (47) pagal šį reglamentą finansuojami veiksmai turėtų būti stebimi ir vertinami, kad juos būtų galima patikslinti ir numatyti naujas tobulinimo galimybes. Vertinime visų pirma turėtų būti įvertinamas programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos politikos poveikis suinteresuotiesiems subjektams, tolesniems naudotojams, įtaka verslui ir nacionalinėms bei privačiosioms investicijoms į žemės stebėjimo infrastruktūras. Be to, vertinime turėtų būti įvertinta būsimo atitinkamų Europos agentūrų, kaip antai Europos GNSS agentūros (GSA), dalyvavimo galimybė. Kad būtų pasiekti maksimalūs rezultatai ir būtų pasinaudota programos „Copernicus“ įgyvendinimo etapuose įgytomis žiniomis ir ekspertinėmis žiniomis, būsimo planavimo tikslais turėtų būti nagrinėjami nauji organizavimo modeliai, užtikrinant ekonominį išpareigojimą ilgam laikui;
- (48) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. nustatyti programą „Copernicus“, valstybės narės negali deramai pasiekti, nes programa taip pat apims pajėgumus visos Europos lygiu ir priklausys nuo koordinuoto paslaugų teikimo visose valstybėse narėse, jos įgyvendinimas turi būti koordinuojamas Sąjungos lygiu, o dėl veiksmo masto to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (49) šiuo reglamentu nustatytas finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai metinės biudžeto sudarymo procedūros metu yra svarbiausias orientacinis dydis, kaip apibrėžta 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo ⁽¹⁾ 17 punkte;
- (50) tikslinga finansavimo pagal šį reglamentą trukmę suderinti su Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013 numatyta trukme. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo 2014 m. sausio 1 d.;
- (51) siekiant sukurti tinkamą valdymo ir finansavimo sistemą ir užtikrinti, kad programa „Copernicus“ veiktų visu pajėgumu, reikia panaikinti Reglamentą (ES) Nr. 911/2010. Visos priemonės, priimtose remiantis Reglamentu (ES) Nr. 911/2010, turėtų toliau galioti siekiant užtikrinti jų tęstinumą,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS IR FINANSINĖS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma Sąjungos Žemės stebėjimo ir stebėsenos programa (toliau – programa „Copernicus“) ir jos įgyvendinimo taisyklės.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Programa „Copernicus“ – civilinė, į naudotojus orientuota, civilinių institucijų kontroliuojama programa, grindžiama esamais nacionaliniais ir Europos pajėgumais, kuria užtikrinamas pagal Globalią aplinkos ir saugumo stebėsenos sistemą vykdytos veiklos tęstinumas.

⁽¹⁾ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

2. Programą „Copernicus“ sudaro šie komponentai:
  - a) paslaugų komponentas, kuriuo užtikrinamas informacijos teikimas šiose srityse: atmosferos stebėseną, jūrų aplinkos stebėseną, žemės paviršiaus stebėseną, klimato kaita, ekstremaliųjų situacijų valdymas ir saugumas;
  - b) kosmoso komponentas, kuriuo užtikrinamas tvarus stebėjimas iš kosmoso a punkte nurodytose paslaugų srityse;
  - c) *in situ* komponentas, kuriuo užtikrinama koordinuojama prieiga prie stebėjimo oro, jūros ir antžeminiams įrenginiams a punkte nurodytose paslaugų srityse.
3. Nustatomi tinkami 2 dalyje nurodytų komponentų tarpusavio ryšiai ir sąsajos.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamos šios terminų apibrėžtys:

- 1) specializuotos misijos – Žemės stebėjimo iš kosmoso misijos, visų pirma misijos „Sentinel“, skirtos programai „Copernicus“ ir vykdomos pagal ją;
- 2) dalyvavimo misijos – Žemės stebėjimo iš kosmoso misijos, kurios teikia duomenis programai „Copernicus“ ir papildoma specializuotų misijų teikiamus duomenis;
- 3) specializuotų misijų duomenys – Žemės stebėjimo iš kosmoso duomenys, gaunami specializuotų misijų metu ir skirti naudoti programai „Copernicus“;
- 4) dalyvavimo misijų duomenys – Žemės stebėjimo iš kosmoso duomenys, gaunami dalyvavimo misijų metu, dėl kurių naudojimo išduota licencija arba kurie teikiami naudoti programai „Copernicus“;
- 5) *in situ* duomenys – iš antžeminių, jūros arba oro jutiklių gaunami stebėjimo duomenys ir informaciniai bei papildomi duomenys, dėl kurių naudojimo išduota licencija arba kurie teikiami naudoti programai „Copernicus“;
- 6) trečiųjų šalių duomenys ir informacija – duomenys ir informacija, parengti ne pagal programą „Copernicus“ ir reikalingi šiai programai įgyvendinti;
- 7) programos „Copernicus“ duomenys – specializuotos misijos duomenys, dalyvavimo misijos duomenys ir *in-situ* duomenys;
- 8) programos „Copernicus“ informacija – 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų programos „Copernicus“ paslaugų informacija, gauta tvarkant arba modeliuojant programos „Copernicus“ duomenis;
- 9) programos „Copernicus“ naudotojai:
  - a) pagrindiniai programos „Copernicus“ naudotojai: Sąjungos institucijos ir įstaigos, Europos, nacionalinės, regioninės ar vietos valdžios įstaigos, kurioms pavesta nustatyti ir įgyvendinti viešąsias paslaugas ar politiką 2 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytose srityse, užtikrinti tų paslaugų teikimą ir politikos vykdymą arba vykdyti jų stebėseną;
  - b) su moksliniais tyrimais susiję naudotojai: universitetai arba kitos mokslinių tyrimų ir švietimo organizacijos;
  - c) komerciniai ir privatūs naudotojai;
  - d) labdaros organizacijos, nevyriausybinės ir tarptautinės organizacijos.

4 straipsnis

Tikslai

1. Programa „Copernicus“ prisidedama prie šių bendrųjų tikslų:
  - a) stebėti Žemę, siekiant remti aplinkos apsaugą ir civilinės saugos bei civilinio saugumo užtikrinimo pastangas;
  - b) maksimaliai didinti socialinę ir ekonominę naudą, tuo būdu remiant strategijos „Europa 2020“ ir jos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikslus, skatinant naudoti Žemės stebėjimo funkciją prietaikose ir teikiant paslaugas;
  - c) skatinti konkurencingos Europos kosmoso ir paslaugų pramonės plėtojimą ir maksimaliai didinti galimybes Europos įmonėms kurti ir teikti novatoriškas Žemės stebėjimo sistemas ir paslaugas;

- d) užtikrinti nepriklausomą prieigą prie aplinkos žinių ir pagrindinių Žemės stebėjimo ir geoinformacinių paslaugų technologijų, taip sudarant sąlygas Europai priimti nepriklausomus sprendimus ir nepriklausomai veikti;
  - e) remti Europos politiką bei prisidėti prie jos ir skatinti tokias pasaulines iniciatyvas kaip GEOSS.
2. Siekiant 1 dalyje nustatytų bendrųjų tikslų, nustatomi šie konkretūs programos „Copernicus“ tikslai:
- a) ilguoju laikotarpiu ir nuolat programos „Copernicus“ naudotojams teikti tikslus ir patikimus duomenis ir informaciją, kurie sudaro sąlygas teikti 5 straipsnio 1 dalyje nurodytas paslaugas ir tenkinti pagrindinių programos „Copernicus“ naudotojų poreikius;
  - b) suteikti nuolatinę ir patikimą prieigą prie kosmoso duomenų ir informacijos, kuri gaunama naudojantis nepriklausomais Europos Žemės stebėjimo pajėgumais, grindžiamais nuosekliomis techninėmis specifikacijomis ir esamais Europos ir nacionaliniais įrenginiais bei pajėgumais, prireikus juos papildant;
  - c) suteikti nuolatinę ir patikimą prieigą prie *in situ* duomenų, visų pirma pagrįstų esamais pajėgumais, kurie valdomi Europos ir nacionaliniu lygiu, ir pasaulinėmis stebėjimo sistemomis ir tinklais.
3. 1 ir 2 dalyse nustatytų tikslų įgyvendinimas vertinamas pagal šiuos rezultatų rodiklius:
- a) prieigą prie programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos laikantis atitinkamų paslaugų lygio užtikrinimo reikalavimų, taikomų aplinkos, civilinės saugos ir civilinio saugumo srityse;
  - b) padidėjusią programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos paklausą, matuojamą atsižvelgiant į naudotojų skaičiaus didėjimą, duomenų ir pridėtinės vertės turinčios informacijos, kuriais pasinaudota, kiekį, padidėjusį naudotojų grandies paslaugų skaičių ir sklaidos valstybėse narėse ir Sąjungoje plėtrą;
  - c) programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos naudojimą Sąjungos institucijose ir įstai-gose, tarptautinėse organizacijose, taip pat Europos, nacionalinėse, regioninėse arba vietos valdžios institucijose, įskaitant naudotojų įsisavinimo ir pasitenkinimo lygį, ir Europos bendruomenėms suteikiamą naudą;
  - d) Europos naudotojų grandies veiklos vykdytojų skverbimąsi į rinką, įskaitant esamų rinkų didinimą bei naujų rinkų kūrimą, ir konkurencingumą;
  - e) nuolatinį programos „Copernicus“ duomenų, kuriais remiamos programos „Copernicus“ paslaugos, užtikrinimą.

5 straipsnis

Programos „Copernicus“ paslaugų komponentas

1. Programos „Copernicus“ paslaugų komponentą sudaro šios paslaugos:
  - a) atmosferos stebėsenos paslauga, kuria teikiama informacija apie Europos oro kokybę bei atmosferos cheminę sudėtį pasaulio mastu. Visų pirma ta paslauga teikiama informacija vietos ir nacionalinėms oro kokybės stebėsenos sistemoms ir prisidedama prie atmosferos sudėties su klimatu susijusių kintamųjų duomenų, įskaitant, jei įmanoma, sąveiką su miškų plotais, stebėsenos;
  - b) jūros aplinkos stebėsenos paslauga, kuria teikiama informacija apie pasaulinio vandenyno ir Europos regioninių sričių vandenynų ir jūrų ekosistemų fizinę būklę ir dinamiką siekiant remti jūrų saugą, indėlių ir atliekų srautų, jūros aplinkos, pakrančių ir poliarinių regionų stebėseną, jūrų išteklius, meteorologinę prognozę ir klimato stebėseną;
  - c) žemės paviršiaus stebėsenos paslauga, kuria teikiama informacija apie žemės naudojimą ir žemės dangą, kriosferą, klimato kaitą ir biologinius bei geofizinius kintamuosius, įskaitant jų dinamiką, siekiant remti pasaulio ir vietos aplinkos – biologinės įvairovės, dirvožemio, vidaus ir pakrančių vandens, miškų, augalijos ir nacionalinių išteklių – stebėseną, taip pat bendrą aplinkos, žemės ūkio, vystymosi, energetikos, miestų planavimo, infrastruktūros ir transporto politikos įgyvendinimą;
  - d) klimato kaitos paslauga, kuria teikiama informacija, skirta žinių bazei didinti siekiant remti prisitaikymo ir poveikio švelninimo politiką. Visų pirma ji padeda teikiant esminius su klimatu susijusių kintamųjų duomenis, klimato analizę, prognozes ir rodiklius laiko ir vietos mastais, kiek tai susiję su prisitaikymo ir poveikio švelninimo strategijomis, skirtomis įvairioms sritims, kuriose teikiama nauda Sąjungos sektoriams ir visuomenei;

- e) ekstremaliųjų situacijų valdymo paslauga, kuria teikiama informacija, skirta reaguoti į ekstremaliąsias situacijas kilus įvairių rūšių nelaimėms, įskaitant, meteorologinius pavojus, geofizinius pavojus, žmogaus sąmoningai ir atsitiktinai sukeltas nelaimes ir kitas humanitarines nelaimes, ir vykdyti prevencijos, parengties, reagavimo ar atstatymo veiksmus;
- f) saugumo paslauga, kuria teikiama informacija, skirta padėti įveikti Europai iškilusias civilinės saugos problemas, gerinti krizių prevenciją, pasirengimą ir reagavimo gebėjimus, visų pirma vykdant sienų kontrolę ir jūrų stebėjimą, taip pat skirta Sąjungos išorės veiksams remti, nedarant poveikio bendradarbiavimo susitarimams, kuriuos Komisija gali būti sudariusi su įvairiomis bendros užsienio ir saugumo politikos įstaigomis, visų pirma Europos Sąjungos palydovų centrui.

2. Teikiant 1 dalyje nurodytas paslaugas atsižvelgiama į subsidiarumo ir proporcingumo principus, paslaugos teikiamos ekonomiškai efektyviai ir, jei tikslinga, decentralizuotai, kad būtų integruoti Europos lygiu esantys valstybių narių kosmoso, *in situ* ir informaciniai duomenys ir pajėgumai, taip išvengiant dubliavimosi. Vengiama įsigyti naujus duomenis, kurie dubliuotų esamus šaltinius, nebent naudoti esamus ar atnaujinamus duomenų rinkinius yra techniškai neįmanoma, neekonomiška arba neįmanoma to padaryti laiku.

Teikiant paslaugas įdiegiamos griežtos kokybės kontrolės sistemos ir teikiama informacija apie paslaugų lygius, įskaitant galimybę jomis naudotis, patikimumą, kokybę ir savalaikiškumą.

3. Siekiant užtikrinti 1 dalyje nurodytų paslaugų tobulinimą ir tai, kad jomis naudotųsi viešasis sektorius, taip pat vykdoma ši veikla:

- a) vystomoji veikla, kuria siekiama gerinti paslaugų kokybę ir rezultatus, įskaitant jų tobulinimą ir pritaikymą, vengti veiklos rizikos ar ją mažinti ir išnaudoti sinergiją su susijusia veikla, pavyzdžiui, vykdoma pagal „Horizontas 2020“;
- b) paramos veikla, kurią sudaro priemonės, kuriomis skatinama, kad programos „Copernicus“ duomenis ir programos „Copernicus“ informaciją naudotų ir įsisavintų:
  - i) valdžios institucijos, kurioms pavesta nustatyti ir įgyvendinti viešąsias paslaugas ar politiką 1 dalyje nurodytose srityse, užtikrinti tų paslaugų teikimą ir politikos taikymą arba vykdyti jų stebėseną. Tai apima gebėjimų stiprinimą ir standartinių procedūrų bei priemonių parengimą siekiant programos „Copernicus“ duomenis ir programos „Copernicus“ informaciją įtraukti į naudotojų darbo srautą;
  - ii) kiti naudotojai ir naudotojų grandies prietaikos. Tai apima informavimo, mokymo ir sklaidos veiklą.

6 straipsnis

Programos „Copernicus“ kosmoso komponentas

1. Programos „Copernicus“ kosmoso komponentu vykdoma stebėseną iš kosmoso, kuri visų pirma naudojama teikiant 5 straipsnio 1 dalyje nurodytas paslaugas.

2. Programos „Copernicus“ kosmoso komponentą sudaro specializuotos misijos ir dalyvavimo misijų duomenys, ir jis apima tokią veiklą:

- a) stebėsenos iš kosmoso užtikrinimą, įskaitant:
  - i) specializuotų misijų užbaigimą, priežiūrą ir eksploatavimą, įskaitant užduočių palydovams nustatymą, palydovų stebėseną ir kontrolę, duomenų gavimą, tvarkymą, archyvavimą ir sklaidą, nuolatinį kalibravimą ir patvirtinimą;
  - ii) *in situ* duomenų teikimą specializuotų misijų stebėjimo duomenims kalibruoti ir patvirtinti;
  - iii) dalyvavimo misijos duomenų, papildančių specializuotos misijos duomenis, teikimą, archyvavimą ir sklaidą;
- b) veiklą, kuria reaguojama į besikeičiančius naudotojų poreikius, įskaitant:
  - i) stebėsenos trūkumų ir naujų specializuotų misijų specifikacijų nustatymą remiantis naudotojų reikalavimais;
  - ii) vystomąją veiklą, kuria siekiama modernizuoti ir papildyti specializuotas misijas, įskaitant naujų susijusios kosmoso infrastruktūros elementų projektavimą ir viešąjį pirkimą;
- c) palydovų apsaugą nuo susidūrimo rizikos, atsižvelgiant į Sąjungos kosmoso stebėjimo ir sekimo paramos sistemą;
- d) saugų palydovų eksploataavimo nutraukimą jų gyvavimo ciklo pabaigoje.

7 straipsnis

Programos „Copernicus“ in situ komponentas

1. Programos „Copernicus“ *in situ* komponentas suteikia prieigą prie *in situ* duomenų, naudojamų visų pirma teikiant 5 straipsnio 1 dalyje nurodytas programos „Copernicus“ paslaugas.

Jis apima šią veiklą:

- a) *in situ* duomenų, skirtų praktinėms paslaugoms, teikimą, įskaitant trečiųjų šalių *in situ* duomenis tarptautiniu lygiu, remiantis esamais pajėgumais;
  - b) *in situ* duomenų rinkimo ir teikimo koordinavimą ir derinimą;
  - c) techninės pagalbos teikimą Komisijai, kiek tai susiję su *in situ* stebėsenos duomenims taikomais paslaugų reikalavimais;
  - d) bendradarbiavimą su *in situ* veiklos vykdytojais, siekiant skatinti vystomosios veiklos, susijusios su *in situ* stebėjimo infrastruktūra ir tinklais, suderinamumą;
  - e) *in situ* stebėjimo trūkumų, kurių negali ištaisyti esama infrastruktūra ir tinklai, nustatymą, be kita ko, pasauliniu lygiu, ir tų trūkumų pašalinimą, laikantis subsidiarumo principo.
2. Programoje „Copernicus“ *in situ* duomenys naudojami atsižvelgiant į taikytinas trečiųjų šalių teises, įskaitant valstybių narių teises, ir taikytinus naudojimo arba tolesnio platinimo reikalavimus.

3. Pagal Finansinio reglamento 58 straipsnio 1 dalies c punktą Komisija gali pavesti vykdyti visą *in situ* komponento veiklą arba jos dalį paslaugų operatoriams, nurodytiems šio reglamento 11 straipsnio 1 dalyje, arba, kai reikalingas bendro pobūdžio koordinavimas, Europos aplinkos agentūrai.

8 straipsnis

Finansinis paketas

1. Finansinis paketas 5, 6 ir 7 straipsniuose nurodytai veiklai įgyvendinti laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. yra 4 291,48 mln. EUR dabartinėmis kainomis.

2. 1 dalyje nurodyta suma suskirstoma į šias išlaidų kategorijas dabartinėmis kainomis:

- a) 5 ir 7 straipsniuose nurodytai veiklai – 897,415 mln. EUR;
- b) 6 straipsnyje nurodyta veikla – 3 394,065 mln. EUR, įskaitant didžiausią 26,5 mln. EUR sumą, skirtą 6 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytai veiklai.

3. Komisija gali perkelti lėšas iš vienos išlaidų kategorijos, kaip nurodyta 2 dalies a ir b punktuose į kitą neviršijant 10 % 1 dalyje nurodytos sumos. Kai perkeliama suma kartu sudaro daugiau kaip 10 % 1 dalyje nurodytos sumos, Komisija konsultuojasi su programos „Copernicus“ komitetu laikydamasi 30 straipsnio 3 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

4. Palūkanos, gautos iš išankstinio finansavimo, suteikto už netiesioginį biudžeto vykdymą atsakingiems subjektams, skiriamos veiklai, nurodytai Komisijos ir atitinkamo subjekto sudarytame įgaliojimų delegavimo susitarime arba sutartyje. Laikantis patikimo finansų valdymo principo, už netiesioginį biudžeto vykdymą atsakingi subjektai atidaro sąskaitas, kuriose įmanoma identifikuoti lėšas ir jas atitinkančias palūkanas..

5. Metinius asignavimus, neviršydami daugiametėje finansinėje programoje nustatytų ribų, tvirtina Europos Parlamentas ir Taryba. Biudžetiniai išpareigojimai veiklai, besitęsiančiai ilgiau nei vienerius finansinius metus, gali būti paskirstomi keleriems metams į metines dalis.

6. Iš programos „Copernicus“ finansavimui skirtų lėšų taip pat gali būti padengiamos išlaidos, susijusios su pasirengimo, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veikla, kuri tiesiogiai būtina programai „Copernicus“ valdyti ir jos tikslams pasiekti, įskaitant tyrimus, posėdžius, informavimo ir komunikacijos veiklą, taip pat išlaidos, susijusios su IT tinklais, daugiausia skirtais informacijai apdoroti ir keistis duomenimis.

7. Komisija gali pavesti įgyvendinti programą „Copernicus“ subjektams, nurodytiems Finansinio reglamento 58 straipsnio 1 dalies c punkte. Tais atvejais, kai programos „Copernicus“ biudžetas vykdomas taikant netiesioginį valdymą pagal 10 straipsnio 3 dalį arba 11 straipsnio 1 dalį, subjektų, kuriems pavestos biudžeto vykdymo užduotys, viešųjų pirkimų taisyklės taikomos tiek, kiek leidžiama pagal Finansinio reglamento 60 straipsnį. Atitinkamuose įgaliojimo susitarimuose turėtų būti apibrėžti konkretūs būtini tų taisyklių patikslinimai ir nustatyta galiojančių sutarčių pratęsimo tvarka.

II SKYRIUS

PROGRAMOS „COPERNICUS“ VALDYMAS

9 straipsnis

Komisijos vaidmuo

1. Komisijai tenka bendra atsakomybė už programą „Copernicus“ ir įvairių jos komponentų koordinavimą. Ji valdo pagal šį reglamentą skirtas lėšas ir prižiūri, kaip įgyvendinama programa „Copernicus“, įskaitant prioritetų nustatymą, naudotojų dalyvavimą, išlaidas, vykdymo terminus, veiklos rezultatus ir viešuosius pirkimus.
2. Komisija Sąjungos vardu ir savo kompetencijos srityje palaiko santykius su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis, užtikrindama programos „Copernicus“ ir veiklos nacionaliniu, Sąjungos ir tarptautiniu lygiu koordinavimą.
3. Komisija sudaro palankesnes sąlygas valstybėms narėms teikti suderintus įnašus, kuriais siekiama užtikrinti praktinį paslaugų teikimą ir galimybę ilgą laiką naudotis būtinais stebėjimo duomenimis.
4. Komisija remia tinkamą programos „Copernicus“ paslaugų plėtojimą ir užtikrina programos „Copernicus“ ir kitų atitinkamų Sąjungos politikos sričių, priemonių, programų ir veiksmų papildomumą, suderinamumą ir sąsajas, siekdama užtikrinti, kad toms politikos sritims, priemonėms, programai ir veiksams būtų naudingos programos „Copernicus“ paslaugos.
5. Komisija skatina ilgalaikę stabilią investicijų aplinką ir konsultuojasi su suinteresuotaisiais subjektais, jei nusprendžia keisti programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos paslaugų, kurioms taikomas šis reglamentas, produktus.
6. Komisija užtikrina, kad visi subjektai, kuriems pavestos įgyvendinimo užduotys, teiktų paslaugas visoms valstybėms narėms.
7. Pagal 31 straipsnį Komisija priima deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi duomenų reikalavimai 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų „Copernicus“ paslaugų komponentui keisti.
8. Laikydamosi 30 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl:
  - a) programos „Copernicus“ paslaugų komponento, nurodyto 5 straipsnio 1 dalyje, įgyvendinimo techninių specifikacijų;
  - b) programos „Copernicus“ kosmoso komponento, nurodyto 6 straipsnyje, įgyvendinimo ir raidos remiantis naudotojų reikalavimais techninių specifikacijų.
9. Komisija valstybėms narėms ir Europos Parlamentui laiku pateikia visą atitinkamą su programa „Copernicus“ susijusią informaciją, visų pirma apie rizikos valdymą, bendras išlaidas, kiekvieno reikšmingo programos „Copernicus“ infrastruktūros objekto metines veiklos sąnaudas, vykdymo terminus, veiklos rezultatus, viešuosius pirkimus ir intelektinių nuosavybės teisių valdymo įvertinimą.

10 straipsnis

Europos kosmoso agentūros vaidmuo

1. Komisija su EKA sudaro įgaliojimo susitarimą, kuriuo EKA pavedamos šios užduotys:
  - a) užtikrinti techninį programos „Copernicus“ kosmoso komponento koordinavimą;
  - b) apibrėžti bendrą programos „Copernicus“ kosmoso komponento sistemos struktūrą ir jos raidą remiantis naudotojų reikalavimais, koordinuojant Komisijai;
  - c) valdyti skirtas lėšas;
  - d) užtikrinti, kad taikomos stebėsenos ir kontrolės procedūros;
  - e) rengti naujas specializuotas misijas;
  - f) vykdyti su kartotinėmis specializuotomis misijomis susijusius viešuosius pirkimus;
  - g) eksploatuoti specializuotas misijas, išskyrus pagal šio straipsnio 2 dalį EUMETSAT eksploatuojamas misijas;
  - h) koordinuoti prieigos sistemą, kad teikiant programos „Copernicus“ paslaugas būtų galima naudotis dalyvavimo misijos duomenimis;
  - i) vykdyti prieigos teisių viešuosius pirkimus ir derėtis dėl komercinių palydovų duomenų, reikalingų 5 straipsnio 1 dalyje nurodytoms programos „Copernicus“ paslaugoms teikti, naudojimo sąlygų.

2. Komisija sudaro su EUMETSAT įgaliojimo susitarimą, kuriuo jai pavedama atsakomybė, atsižvelgiant į jos įgaliojimus ir patirtį, eksploatuoti specializuotas misijas ir suteikti prieigą prie dalyvavimo misijos duomenų.
3. Įgaliojimo susitarimai su EKA ir EUMETSAT sudaromi remiantis sprendimu dėl įgaliojimų suteikimo, kurį Komisija priima pagal Finansinio reglamento 58 straipsnio 1 dalies c punktą.
4. Pagal Finansinio reglamento 60 straipsnį EKA ir EUMETSAT prireikus veikia kaip perkančiosios organizacijos, turinčios kompetenciją priimti sprendimus dėl joms pavestų viešųjų pirkimų užduočių įgyvendinimo ir koordinavimo.
5. Įgaliojimo susitarimuose, kiek to reikia pavestoms užduotims ir biudžetui vykdyti, nustatomos bendrosios EKA ir EUMETSAT patikėtų lėšų valdymo sąlygos ir atitinkamais atvejais atsižvelgiama į EKA ilgalaikį veiksmų plano (IVP). Visų pirma juose nustatomi įgyvendintini veiksmai, susiję su „Copernicus“ kosmoso komponento projektavimu, jam skirtais viešaisiais pirkimais ir jo eksploatavimu, atitinkamas finansavimas, valdymo procedūros, stebėsenos ir kontrolės priemonės, netinkamo sutarčių sąlygų dėl sąnaudų, vykdymo terminų, veiklos rezultatų ir viešųjų pirkimų vykdymo atveju taikytinos priemonės ir su nuosavybės teise į visą materialųjį ir nematerialųjį turtą susijusios taisyklės.
6. Stebėsenos ir kontrolės priemonėmis visų pirma numatoma išankstinė išlaidų planavimo sistema, sistemingas Komisijos informavimas apie sąnaudas ir vykdymo terminus, o numatyto biudžeto, veiklos rezultatų ir vykdymo terminų neatitikimo atveju – taisomieji veiksmai, kuriais būtų užtikrinamas infrastruktūros įdiegimas neviršijant skirto biudžeto.
7. Dėl šio straipsnio 3 dalyje nurodyto sprendimo dėl įgaliojimų delegavimo konsultuojamasi su programos „Copernicus“ komitetu, laikantis 30 straipsnio 3 dalyje nurodytos patariamiosios procedūros. Programos „Copernicus“ komitetui iš anksto pranešama apie įgaliojimų delegavimo susitarimą, kurį turi sudaryti Sąjunga, atstovaujama Komisijos, su EKA ir EUMETSAT.
8. Komisija informuoja programos „Copernicus“ komitetą apie viešųjų pirkimų pasiūlymų įvertinimo rezultatus ir apie ir apie sutartis su privataus sektoriaus subjektais, kurias turi sudaryti EKA bei EUMETSAT, įskaitant su subanga susijusią informaciją.

11 straipsnis

Paslaugų operatoriai

1. Komisija įgaliojimo susitarimais arba sutartinėmis sąlygomis gali pavesti paslaugų komponento įgyvendinimo užduotis, *inter alia*, toliau išvardytiems subjektams, jeigu tai tinkamai pagrindžiama ypatingu veiksmo pobūdžiu ir turima konkrečia patirtimi, įgaliojimais, eksploatavimo ir valdymo gebėjimais:
  - a) Europos aplinkos agentūrai (EAA);
  - b) Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrai (FRONTEX);
  - c) Europos jūrų saugumo agentūrai (EMSA);
  - d) Europos Sąjungos palydovų centrui (SATCEN);
  - e) Europos vidutinės trukmės orų prognozės centrui (ECMWF);
  - f) kitoms atitinkamoms Europos agentūroms, nacionalinių įstaigų grupėms ar konsorciumams.

Įgaliojimo susitarimai su paslaugų operatoriais sudaromi remiantis sprendimu dėl įgaliojimų suteikimo, kurį Komisija priima pagal Finansinio reglamento 58 straipsnio 1 dalies c punktą.

2. Pasirenkant 1 dalyje nurodytus subjektus tinkamai atsižvelgiama į tų užduočių pavedimo išlaidų efektyvumą ir poveikį subjektų valdymo struktūrai bei jų finansiniams ir žmogiškiesiems ištekliams.
3. Dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodyto sprendimo dėl įgaliojimų suteikimo konsultuojamasi su programos „Copernicus“ komitetu, laikantis 30 straipsnio 3 dalyje nurodytos patariamiosios procedūros. Programos „Copernicus“ komitetui iš anksto pranešama apie įgaliojimo susitarimus, kuriuos Sąjunga, atstovaujama Komisijos, turi sudaryti su paslaugų operatoriais.

12 straipsnis

Komisijos darbo programa

1. Pagal Finansinio reglamento 84 straipsnį Komisija įgyvendinimo aktu priima metinę programos „Copernicus“ darbo programą.
2. Metinėje darbo programoje pateikiamas įgyvendinimo planas, kuriame išsamiai išdėstomi veiksmai, susiję su 5, 6 ir 7 straipsniuose nurodytais programos „Copernicus“ komponentais, ir kuriame laikomasi į ateitį orientuoto požiūrio atsižvelgiant į besikeičiančius naudotojų poreikius ir technologinę plėtrą.
3. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis šio reglamento 30 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

13 straipsnis

Bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis

1. Komisija bendradarbiauja su valstybėmis narėmis, siekdama pagerinti jų keitimąsi duomenimis ir informacija ir skatinti plėtoti duomenų platinimą regionų ir vietos lygiu. Komisija siekia užtikrinti, kad vykdant programą „Copernicus“ būtų galima naudotis reikiama duomenimis ir informacija. Pagrindiniai įnašai į programą „Copernicus“ – valstybių narių dalyvavimo misijos, paslaugų ir *in situ* infrastruktūra.
2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtinamos priemonės, skirtos skatinti valstybes nares naudoti programos „Copernicus“ duomenis ir programos „Copernicus“ informaciją ir remti jų prieigą prie Žemės stebėjimo technologijų ir plėtros paslaugų. Tokiomis priemonėmis neiškraipoma laisva konkurencija. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 30 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

III SKYRIUS

VIEŠIEJI PIRKIMAI

I SKIRSNIS

Viešiesiems pirkimams taikytinos bendrosios nuostatos

14 straipsnis

Bendrieji principai

Nedarant poveikio 8 straipsnio 7 daliai ir priemonėms, kurios būtinos esminiams Sąjungos saugumo interesams arba visuomenės saugumui arba siekiant įvykdyti Sąjungos eksporto kontrolės reikalavimus, programai „Copernicus“ taikomas Finansinis reglamentas, ir visų pirma užtikrinami atviros prieigos ir sąžiningos konkurencijos visoje pramoninio tiekimo grandinėje principai, viešųjų pirkimų konkursai rengiami laiku pateikiant skaidrią informaciją, aiški informacija apie taikytinas viešųjų pirkimų taisykles ir atrankos bei skyrimo kriterijus, ir aiškus bet kokios kitos svarbios informacijos, kuria sudaromos vienodos sąlygos visiems potencialiems pasiūlymų teikėjams, pateikimas.

15 straipsnis

Konkretūs tikslai

Viešųjų pirkimų procedūros metu perkančiosios organizacijos, skelbdamos konkursus, siekia šių tikslų:

- a) skatinti visų ekonominės veiklos subjektų, ypač naujų rinkos dalyvių ir MVI, be kita ko, raginant konkurso dalyvius naudoti subrangos veiklą, kiek įmanoma platesnio masto ir atviresnį dalyvavimą visoje Sąjungoje;
- b) vengti vieno tiekėjo galimo piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi ir priklausomybės nuo vieno tiekėjo;
- c) pasinaudoti ankstesnėmis viešojo sektoriaus investicijomis ir įgyta patirtimi, taip pat pramonės patirtimi ir žiniomis, užtikrinant taisyklių dėl konkursų tvarkos laikymąsi;
- d) kai tinkama, naudotis keliais tiekimo šaltiniais, siekiant užtikrinti geresnę bendrą programos „Copernicus“, jos sąnaudų bei vykdymo terminų kontrolę;
- e) kai tinkama, atsižvelgti į bendras sąnaudas per naudingą produkto, paslaugos ar darbo, dėl kurio rengiamas konkursas, gyvavimo ciklą.

II SKIRSNIS

Viešiesiems pirkimams taikytinos konkrečios nuostatos

16 straipsnis

Sąžiningos konkurencijos sąlygų nustatymas

Perkančioji organizacija imasi tinkamų priemonių, kad būtų nustatytos sąžiningos sąlygos, kai ankstesnis ekonominės veiklos vykdytojo dalyvavimas su konkurso tema susijusioje veikloje:

- a) dėl tam ekonominės veiklos vykdytojui žinomos išlaptintos informacijos gali jam suteikti daug privalumų, o tai gali sukelti abejonių dėl vienodo požiūrio principo laikymosi; arba
- b) daro poveikį įprastinėms konkurencijos sąlygoms arba sutarčių skyrimo arba vykdymo nešališkumui ir objektyvumui.

Tos priemonės neturi iškraipyti sąžiningos konkurencijos arba pažeisti vienodo požiūrio principą ar informacijos apie įmones, jų verslo santykius ir sąnaudų struktūrą konfidencialumą. Tokiomis aplinkybėmis, tomis priemonėmis atsižvelgiama į numatytos sutarties pobūdį ir sąlygas.

17 straipsnis

Informacijos saugumas

Kai sudarant sutartis naudojama, reikalaujama pateikti ir (arba) jose pateikiama išlaptinta informacija, perkančioji organizacija konkurso dokumentuose nurodo būtinas priemones ir reikalavimus tos informacijos saugumui užtikrinti reikiamu lygiu.

18 straipsnis

Tiekimo patikimumas

Perkančioji organizacija konkurso dokumentuose nurodo reikalavimus dėl tiekimo ir paslaugų teikimo patikimumo vykdant sutartį.

19 straipsnis

Sąlyginė dalinė sutartis

1. Perkančioji organizacija gali sudaryti sąlyginę dalinę sutartį.
2. Sąlyginėje dalinėje sutartyje įtraukiama nekintama dalis, prie kurios pridėtas biudžetinis įsipareigojimas, kuriuo tvirtai įsipareigojama atlikti darbus ir tiekti prekes arba teikti paslaugas, dėl kurių susitarta pagal tą dalį, ir viena ar keletas tiek biudžeto, tiek vykdymo požiūriu sąlyginių dalių. Konkurso dokumentuose nurodomi sąlyginėms dalinėms sutartims būdingi elementai. Juose visų pirma apibrėžiamas sutarties dalykas, kaina arba jos nustatymo taisyklės ir pagal kiekvieną dalį numatyto darbų, prekių tiekimo ir paslaugų teikimo sąlygos.
3. Kiekvienos nekintamos dalies įsipareigojimai turi sudaryti nuoseklią visumą, kaip ir kiekvienos sąlyginės dalies įsipareigojimai, atsižvelgiant į visų ankstesnių dalių įsipareigojimus.
4. Kiekvienos sąlyginės dalies vykdymas pradedamas gavus perkančiosios organizacijos sprendimą, apie kurį pranešta rangovui pagal sutartyje nustatytas sąlygas. Kai sąlyginė dalis patvirtinama pavėluotai arba nepatvirtinama, rangovas gali gauti laukimo išmoką arba įsipareigojimų netesėjimo išmoką, jei tai numatyta sutartyje ir joje nustatytomis sąlygomis.
5. Jei perkančioji organizacija pastebi, kad neužbaigti sutartyje numatyti kurios nors dalies darbai, netiektos prekės ar netiektos paslaugos, ji gali pareikalauti atlyginti nuostolius ir nutraukti sutartį, jei tai numatyta sutartyje ir joje nustatytomis sąlygomis.

20 straipsnis

Išlaidų apmokėjimo sutartys

1. Perkančioji organizacija gali sudaryti visiško arba dalinio išlaidų apmokėjimo sutartį neviršijant aukščiausios kainos 2 dalyje nustatytomis sąlygomis.

Pagal tokias sutartis mokėtina kainą sudaro visų tiesioginių išlaidų, kurias patyrė rangovas vykdydamas sutartį, pavyzdžiui, darbo jėgos, medžiagų, vartojimo prekių ir sutarties vykdymui reikalingos įrangos bei infrastruktūros naudojimo išlaidų, apmokėjimas. Prie šių išlaidų pridedama nustatyto dydžio suma, kuria apmokamos netiesioginės išlaidos ir pelnas, arba suma, kuria padengiamos netiesioginės išlaidos ir skatinamoji premija, apskaičiuota atsižvelgiant į tikslų įgyvendinimo rezultatus ir vykdymo terminus.

2. Perkančioji organizacija gali sudaryti visiško arba dalinio išlaidų apmokėjimo sutartį, kai neįmanoma objektyviai ir tiksliai nustatyti fiksuotos kainos ir jei gali būti pagrįstai įrodyta, kad tokia fiksuota kaina būtų pernelyg didelė dėl su sutarties vykdymu susijusio netikrumo, nes:

- a) sutartyje nurodyti labai sudėtingi elementai arba elementai, kuriems reikia naudoti naują technologiją, ir dėl to gali kilti daug įvairios techninio pobūdžio rizikos; arba
- b) sutartyje nurodyti veiksmai dėl su veikla susijusių priežasčių turi būti pradėti nedelsiant, net jei dar neįmanoma tvirtai nustatyti visos fiksuotos galutinės kainos dėl didelės rizikos arba dėl to, kad sutarties vykdymas iš dalies priklauso nuo kitų sutarčių vykdymo.

3. Visiško arba dalinio išlaidų apmokėjimo sutarties aukščiausia kaina yra didžiausia mokėtina kaina. Ji gali būti viršyta tik išskirtiniais tinkamai pagrįstais atvejais ir gavus išankstinę perkančiosios organizacijos sutikimą.

4. Visiško arba dalinio išlaidų apmokėjimo viešojo pirkimo procedūros sutarties dokumentuose nurodoma:

- a) sutarties rūšis, t. y., ar tai yra visiško, ar dalinio išlaidų apmokėjimo sutartis neviršijant aukščiausios kainos;
- b) dalinio išlaidų apmokėjimo sutarties atveju – sutarties elementai, kuriems taikomos išlaidų apmokėjimo nuostatos;
- c) bendra aukščiausia kaina;
- d) sutarčių skyrimo kriterijai, kuriais remiantis turi būti galima įvertinti bendro preliminarus biudžeto, apmokėtinų išlaidų, tų išlaidų nustatymo tvarkos ir pasiūlyme nurodyto pelno patikimumą;
- e) 1 dalyje nurodyto tiesioginėms išlaidoms taikytino padidinimo metodika;
- f) taisyklės ir procedūros, pagal kurias nustatomos konkurso dalyvio numatytos tinkamos finansuoti sutarties vykdymo išlaidos, laikantis 5 dalyje nustatytų principų;
- g) apskaitos taisyklės, kurių turi laikytis konkurso dalyviai;
- h) tuo atveju, kai dalinio išlaidų apmokėjimo sutartis keičiama sutartimi, kurioje nurodyta fiksuota galutinė kaina, tokio pakeitimo parametrai.

5. Rangovo nurodytos išlaidos vykdant visiško arba dalinio išlaidų apmokėjimo sutartį atitinka finansavimo reikalavimus tik tuo atveju, jei jos:

- a) faktiškai susidariusios sutarties vykdymo metu, išskyrus sutarčiai vykdyti būtinas įrangos, infrastruktūros ir nematerialaus turto sąnaudas, kurios gali būti laikomos atitinkančiomis finansavimo reikalavimus iki visos jų pirkimo vertės;
- b) nurodytos preliminariniame bendrame biudžete, kuris gali būti patikslintas pradinės sutarties pakeitimais;
- c) yra būtinos sutarčiai vykdyti;
- d) yra susijusios su sutarties vykdymu ir yra jai priskiriamos;
- e) yra lengvai nustatomos, patikrinamos, įtrauktos į rangovo apskaitą ir apibrėžtos laikantis apskaitos standartų, nurodytų konkurso sąlygose ir sutartyje;
- f) atitinka taikytinus mokesčių ir socialinės srities teisės reikalavimus;
- g) nepažeidžia sutarties sąlygų;
- h) yra pagrįstos, pateisinamos ir atitinka patikimo finansų valdymo reikalavimus, visų pirma dėl taupumo ir veiksmingumo.

Rangovas yra atsakingas už savo išlaidų apskaitą, už tinkamus apskaitos įrašus arba bet kurią kitą dokumentą, būtiną siekiant įrodyti, kad išlaidos, kurias jis prašo apmokėti, patirtos laikantis šiame straipsnyje nustatytų principų. Išlaidos, kurių rangovas negali pagrįsti, laikomos neatitinkančiomis finansavimo reikalavimus ir jas apmokėti atsisakoma.

6. Perkančioji organizacija, siekdama užtikrinti tinkamą išlaidų apmokėjimo sutarčių vykdymą, atlieka šias užduotis:
  - a) nustato realiausią galimą aukščiausią kainą, tuo pačiu užtikrindama būtiną lankstumą techninio pobūdžio sunkumams įvertinti;
  - b) keičia dalinio išlaidų apmokėjimo sutartį sutartimi, kurioje nurodyta fiksuota galutinė kaina, kai tik vykdant sutartį įmanoma nustatyti tokią fiksuotą galutinę kainą. Dėl tos priežasties ji nustato keitimo parametrus, kad būtų galima pakeisti patvirtintų išlaidų apmokėjimo sutartį sutartimi, kurioje nurodyta fiksuota galutinė kaina;
  - c) įgyvendina stebėsenos ir kontrolės priemones, į kurias visų pirma įtraukta preliminarini išankstinio išlaidų planavimo sistema;
  - d) nustato sutarčiai vykdyti tinkamus principus, priemones ir procedūras, visų pirma, kad būtų nustatytos ir patikrintos tinkamos finansuoti išlaidos, nurodytos rangovo ar jo subrangovų ir patirtos vykdant sutartį, ir kad būtų įvesti sutarties pakeitimai;
  - e) tikrina, ar rangovas ir jo subrangovai atitinka sutartyje nurodytus apskaitos standartus ir ar laikosi prievolės pateikti apskaitos dokumentus, kuriuose būtų teisingai ir sąžiningai atspindėta apskaita;
  - f) vykdant sutartį nuolat užtikrina d punkte nurodytų principų, priemonių ir procedūrų veiksmingumą.

21 straipsnis

Pakeitimai

Perkančioji organizacija ir rangovai gali pakeisti sutartį įtraukdami pakeitimą, jei pakeitimas atitinka visas toliau nurodytas sąlygas:

- a) nekeičia sutarties dalyko;
- b) nepažeidžia ekonominės sutarties pusiausvyros;
- c) juo nenustatomos sąlygos, kurios, jei būtų iš pradžių nurodytos sutarties dokumentuose, būtų suteikusios galimybę konkurse dalyvauti kitiems nei dalyvavusiems dalyviams arba pasirinkti kitą nei pasirinktasis pasiūlymą.

22 straipsnis

Subrangos sutarčių sudarymas

1. Perkančioji organizacija reikalauja, kad konkurso dalyvis atitinkamų lygių subrangos pagrindais sutarties dalį konkurso tvarka pavestų vykdyti bendrovėms, nepriklausančioms konkurso dalyvio grupei, visų pirma naujiems rinkos dalyviams ir MVĮ.

2. Perkančioji organizacija reikiamą sutarties dalį, kuri būtų pavedama vykdyti subrangovams, išreiškia intervalu nuo mažiausios iki didžiausios procentinės dalies. Ji užtikrina, kad tokios procentinės dalys būtų proporcingos sutarties dalykui ir vertei, atsižvelgdama į atitinkamo veiklos sektoriaus pobūdį ir visų pirma konkurencines sąlygas ir nustatytą pramonės potencialą.

3. Jei konkurso dalyvis savo pasiūlyme nurodo, kad jis neketina pavesti subrangovams vykdyti jokios sutarties dalies arba ketina pavesti subrangovams vykdyti sutarties dalį, kuri būtų mažesnė nei 2 dalyje nurodyta mažiausia intervalo procentinė dalis, perkančiajai organizacijai jis pateikia tą pagrindžiančius motyvus. Perkančioji organizacija pateikia tą informaciją Komisijai.

4. Perkančioji organizacija per pagrindinės sutarties skyrimo procedūrą gali atmesti kandidato atrinktus subrangovus arba per sutarties vykdymo laikotarpį – atrinkto konkurso dalyvio subrangovus. Ji raštu pateikia savo atmetimo priežastis, kurios turi būti pagrįstos tik konkurso dalyvių, su kuriais sudaroma pagrindinė sutartis, atrinktais kriterijais.

IV SKYRIUS

DUOMENŲ IR SAUGUMO POLITIKA

23 straipsnis

Programos „Copernicus“ duomenų ir informacijos politika

1. Programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos politika, susijusia su pagal programą „Copernicus“ finansuojamais veiksmais, remiami 4 straipsnyje nurodyti tikslai ir šie tikslai:
  - a) skatinti naudotis ir dalytis programos „Copernicus“ duomenimis ir programos „Copernicus“ informacija;
  - b) stiprinti Europos žemės stebėjimo rinkas (ypač naudotojų grandies sektoriaus) siekiant sudaryti sąlygas ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui;
  - c) prisidėti siekiant, kad tvariai ir nuolat būtų teikiami programos „Copernicus“ duomenys ir programos „Copernicus“ informacija;
  - d) remti Europos mokslinių tyrimų, technologijų ir inovacijų bendruomenes.
2. Suteikiama galimybė per programą „Copernicus“ sklaidos platformas laikantis iš anksto nustatytų techninių sąlygų visapusiškai, laisvai ir nemokamai naudotis specializuotų misijų duomenimis ir programos „Copernicus“ informacija, taikant toliau nurodytus apribojimus:
  - a) licencijų išdavimo sąlygos, taikomas trečiųjų šalių duomenims ir informacijai;
  - b) formatai, charakteristikos ir sklaidos priemonės;
  - c) Sąjungos ar jos valstybių narių saugumo interesai ir išorės santykiai;
  - d) programos „Copernicus“ duomenis ir programos „Copernicus“ informaciją teikiančios sistemos veiklos sutrikimo dėl saugos ar techninių priežasčių rizika;
  - e) patikimos prieigos prie programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos Europos naudotojams užtikrinimas.

24 straipsnis

Prieigos prie programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos ir jų naudojimo sąlygos ir apribojimai

1. Komisija, atsižvelgdama į trečiosios šalies duomenų ir informacijos politiką ir nedarydama poveikio taisyklėms ir procedūroms, taikomoms valstybės arba tarptautinių organizacijų kontroliuojamai kosmoso ir *in situ* infrastruktūrai, pagal 31 straipsnį gali priimti deleguotuosius aktus dėl:
  - a) prieigos prie programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos, jų registravimo ir naudojimo, įskaitant sklaidos priemones, sąlygų ir tvarkos;
  - b) konkrečių techninių kriterijų, kurie yra būtini siekiant užkirsti kelią su programos „Copernicus“ duomenimis ir programos „Copernicus“ informacija susijusiam sutrikimui, įskaitant prieigos pirmenybę;
  - c) programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos išigijimo ar sklaidos apribojimo dėl nesuderinamų teisių kriterijų ir procedūrų.
2. Laikydamosi 30 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, Komisija, atsižvelgdama į trečiosios šalies duomenų ir informacijos politiką ir nedarydama poveikio taisyklėms ir procedūroms, taikomoms valstybės arba tarptautinių organizacijų kontroliuojamai kosmoso ir *in situ* infrastruktūrai, gali patvirtinti priemones dėl:
  - a) specializuotų misijų duomenų, perduodamų priėmimo stotims arba skirtinėmis didelio pralaidumo linijomis, kurios nėra programos „Copernicus“ dalis, perdavimo ir naudojimo techninių specifikacijų;
  - b) programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos archyvavimo techninių specifikacijų.
3. Komisija nustato atitinkamas licencijų išdavimo sąlygas ir procedūras, taikomas specializuotų misijų duomenims ir programos „Copernicus“ informacijai bei palydovų duomenų perdavimui priėmimo stotims arba skirtinėmis didelio pralaidumo linijomis stotims, kurios nėra programos „Copernicus“ dalis, laikydamosi šio reglamento ir atsižvelgdama į taikomas trečiųjų šalių teises.

25 straipsnis

Saugumo interesų apsauga

1. Komisija įvertina programos „Copernicus“ saugumo sistemą, atsižvelgdama į 4 straipsnyje nurodytus tikslus. Šiuo tikslui Komisija įvertina reikalingas saugumo priemones, kurios turi būti parengtos siekiant išvengti rizikos ar grėsmės Sąjungos ar jos valstybių narių interesams ar saugumui, visų pirma kad būtų užtikrinta atitiktis Sprendime 2001/844/EB ir Sprendime 2013/488/ES nustatytiems principams.
2. Remdamasi 1 dalyje nurodytu įvertinimu Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato su saugumu susijusias programos „Copernicus“ technines specifikacijas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 30 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. Komisijai apibrėžti 2 dalyje nurodytas apsaugos sistemos technines specifikacijas gali padėti nepriklausomi valstybių narių ekspertai.
4. Nepaisant 2 dalies, Taryba patvirtina priemones, kurių turi būti imamasi, kai pagal programą „Copernicus“ teikiami duomenys ir informacija gali turėti poveikio Sąjungos ir jos valstybių narių saugumui.
5. Jei ES įslaptinta informacija rengiama arba tvarkoma programos „Copernicus“ struktūroje, visi dalyviai užtikrina apsaugos lygį, kuris būtų lygiavertis apsaugos lygiui, numatytam taisyklėmis, nustatytoms Sprendimo 2001/844/EB priede ir Sprendimo 2013/488/ES prieduose.

V SKYRIUS

ĮVAIRIOS NUOSTATOS

26 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

1. Programos „Copernicus“ veikloje gali dalyvauti šios šalys ar tarptautinės organizacijos remdamosi atitinkamais susitarimais:
  - a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) šalys, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) Susitariančiosios Šalys pagal EEE susitarime nustatytas sąlygas;
  - b) šalys kandidatės, taip pat potencialios kandidatės pagal atitinkamus bendruosius susitarimus ar asociacijos susitarimo protokolą, kuriuose įtvirtinti tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendrieji principai ir sąlygos;
  - c) Šveicarijos Konfederacija, kitos a ir b punktuose nenurodytos trečiosios šalys ir tarptautinės organizacijos pagal Sąjungos su tokiomis trečiosiomis šalimis ar tarptautinėmis organizacijomis sudarytus susitarimus, laikantis SESV 218 straipsnio, kuriuose nustatomos jų dalyvavimo sąlygos ir išsamios taisyklės.
2. 1 dalyje nurodytos šalys ar tarptautinės organizacijos gali teikti finansinę paramą ar nepiniginius įnašus programai „Copernicus“. Pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalį ta finansinė parama ir tie įnašai laikomi išorės asignuotomis įplaukomis, ir jie priimami laikantis su atitinkama trečiaja šalimi ar tarptautine organizacija sudaryto susitarimo sąlygų.
3. Programa „Copernicus“ gali apimti tarptautinio stebėjimo sistemų koordinavimo ir susijusio keitimosi duomenimis klausimus, kad būtų stiprinamas jos pasaulinis aspektas ir papildomumas, atsižvelgiant į galiojančius tarptautinius susitarimus ir koordinavimo procesus.

27 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

1. Komisija imasi atitinkamų priemonių užtikrinti, kad būtų apsaugoti Sąjungos finansiniai interesai, kai įgyvendinami pagal programos „Copernicus“ finansuojami veiksmai, taikant sukčiavimo, korupcijos ir kitos neteisėtos veikos prevencijos priemones, atliekant veiksmingas patikras, o nustačius pažeidimų, susigražinant neteisingai išmokėtas sumas ir prireikus taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias administracines ir finansines nuobaudas.
2. Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų pagal programą „Copernicus“, dokumentų auditą ir auditą vietoje.

3. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti tyrimus, įskaitant patikras ir patikrinimus vietoje, remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ⁽¹⁾ ir Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ⁽²⁾ nuostatomis ir procedūromis, siekdama nustatyti, ar būta su dotacijos susitarimu, sprendimu dėl dotacijos ar pagal programos „Copernicus“ finansuojama sutartimi susijusio sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų, kenkiančių Sąjungos finansiniams interesams.

4. Nedarant poveikio 1, 2 ir 3 dalims, bendradarbiavimo susitarimuose su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis, sutartyse, dotacijos susitarimuose ir sprendimuose dėl dotacijos, sudaromuose įgyvendinant programą „Copernicus“, įrašomos nuostatos, kuriomis Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti tokius auditus ir tyrimus pagal jų atitinkamą kompetenciją.

28 straipsnis

Nuosavybė

1. Sąjunga yra viso materialiojo ir nematerialiojo turto, sukurto ar pertvarkyto vykdam programą „Copernicus“. Tuo tikslu atitinkamais atvejais sudaromi susitarimai su trečiosiomis šalimis dėl esamų nuosavybės teisių.
2. Su nuosavybės perdavimu Sąjungai susijusios sąlygos nustatomos 1 dalyje nurodytuose susitarimuose.
3. Komisija, pasitelkdama tinkamą sistemą, užtikrina optimalų šiame straipsnyje nurodyto turto naudojimą; visų pirma ji kuo veiksmingiau valdo su programa „Copernicus“ susijusias intelektualines nuosavybės teises, atsižvelgdama į poreikį apsaugoti Sąjungos intelektualines nuosavybės teises ir didinti jų vertę, visų suinteresuotųjų subjektų interesus ir darnaus rinkų bei naujų technologijų vystymosi ir paslaugų teikimo tęstinumo poreikį. Šiuo tikslu ji užtikrina, kad pagal programą „Copernicus“ sudarytose sutartyse būtų numatyta galimybė perduoti intelektualines nuosavybės teises, susijusias su darbais, atliekamais pagal programą „Copernicus“, ar išduoti licencijas dėl jų.

29 straipsnis

Komisijai teikiama pagalba

Komisijai gali padėti nepriklausomi įvairių sričių, susijusių su programos „Copernicus“ taikymo sritimi, ekspertai iš plataus suinteresuotųjų subjektų rato, įskaitant programos „Copernicus“ naudotojų ir nacionalinių subjektų, atsakingų už kosmoso sritį, atstovus, kurie suteikia reikalingų techninių ir mokslinių ekspertinių žinių, taip pat užtikrina tarpdalykines ir tarpsektorines perspektyvas, atsižvelgiant į atitinkamas esamas Sąjungos, nacionalinio ir regioninio lygių iniciatyvas.

30 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas (toliau – programos „Copernicus“ komitetas). Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
- Programos „Copernicus“ komitetas rengia specialios sudėties posėdžius, visų pirma dėl saugumo aspektų (Saugumo valdyba).
2. Laikydamasis savo darbo tvarkos taisyklių, programos „Copernicus“ komitetas įsteigia naudotojų forumą kaip darbo grupę, kuri konsultuoja programos „Copernicus“ komitetą dėl naudotojų reikalavimų aspektų.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.
4. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
5. Subjektų atstovai, kuriems pavestos programos „Copernicus“ užduotys, atitinkamais atvejais dalyvauja programos „Copernicus“ komiteto darbe stebėtojų teisėmis, laikantis komiteto darbo tvarkos taisyklėse nustatytų sąlygų.
6. Sąjungos pagal 26 straipsnį sudarytuose susitarimuose prireikus gali būti numatytas trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų atstovų dalyvavimas programos „Copernicus“ komiteto darbe, laikantis jo darbo tvarkos taisyklėse nustatytų sąlygų.

⁽¹⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁽²⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

7. Programos „Copernicus“ komitetas rengia posėdžius reguliariai, pageidautina kas ketvirtį. Komisija kiekviename posėdyje pateikia programos „Copernicus“ įgyvendinimo pažangos ataskaitą. Tose ataskaitose pateikiama bendra programos „Copernicus“ būklės ir pokyčių apžvalga, visų pirma rizikos valdymo, išlaidų, vykdymo terminų, veiklos rezultatų, viešųjų pirkimų ir atitinkamų Komisijai suteiktų konsultacijų atžvilgiu.

31 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 9 straipsnio 7 dalyje ir 24 straipsnio 1 dalyje nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami programos „Copernicus“ galiojimo laikotarpiui.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 9 straipsnio 7 dalyje ir 24 straipsnio 1 dalyje nurodytus deleguotuosius igaliojimus. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Jis įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 9 straipsnio 7 dalį ir 24 straipsnio 1 dalį priimti deleguotieji aktai įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šiuos aktus dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

32 straipsnis

Vertinimas

1. Komisija, pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, ne vėliau kaip 2017 m. gruodžio 31 d. parengia vertinimo ataskaitą, kurioje įvertina visų pagal programos „Copernicus“ finansuotų užduočių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgdama į jų rezultatus ir poveikį, Europos pridėtinę vertę ir išteklių naudojimo veiksmingumą. Vertinime aptariama visų tikslų įgyvendinimo tęstinumo svarba ir tai, kaip priemonėmis prisidedama prie 4 straipsnyje nurodytų tikslų, organizacinės struktūros efektyvumo ir įdiegtų paslaugų taikymo masto. Vertinimas apima galimo susijusių Europos agentūrų (įskaitant Europos GSA agentūrą) dalyvavimo vertinimą, o prirėikus kartu pateikiami atitinkami pasiūlymai dėl teisės aktų.

Vertinime visų pirma įvertinamas programos „Copernicus“ duomenų ir informacijos politikos poveikis suinteresuotiems subjektams, tolesniems naudotojams, įtaka verslui ir nacionalinėms bei privačiosioms investicijoms į Žemės stebėjimo infrastruktūras.

2. Komisija atlieka 1 dalyje nurodytą vertinimą glaudžiai bendradarbiaudama su veiklos vykdytojais bei programos „Copernicus“ naudotojais ir nagrinėja programos „Copernicus“ efektyvumą bei veiksmingumą ir tai, kaip prisidedama prie 4 straipsnyje nurodytų tikslų. Komisija šių vertinimų rezultatus pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui ir prirėikus pasiūlo tinkamas priemones.
3. Komisija, kuriai prirėikus gali padėti nepriklausomi subjektai, gali vertinti projektų vykdymo metodus ir jų įgyvendinimo poveikį, kad galėtų nustatyti, ar buvo pasiekti tikslai, įskaitant su aplinkos apsauga susijusius tikslus.
4. Komisija gali paprašyti valstybės narės pateikti konkretų pagal šį reglamentą finansuotos veiklos ir susijusių projektų vertinimą arba prirėikus suteikti jai tokių projektų vertinimui atlikti reikalingą informaciją ir pagalbą.

33 straipsnis

Panaikinimas

1. Reglamentas (ES) Nr. 911/2010 panaikinamas.
2. Visos priemonės, priimtose pagal Reglamentą (ES) Nr. 911/2010, lieka galioti.
3. Nuorodos į panaikintą Reglamentą (ES) Nr. 911/2010 laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal priede pateiktą atitikties lentelę.

34 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2014 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. balandžio 3 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

D. KOURKOULAS

_____

PRIEDAS

33 straipsnyje nurodyta atitikties lentelė

Reglamentas (ES) Nr. 911/2010	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	2, 5, 6 ir 7 straipsniai
3 straipsnis	–
4 straipsnis	4, 9, 10, 11, 13 ir 26 straipsniai
5 straipsnis	5, 9, 11 ir 13 straipsniai
6 straipsnis	14–22 straipsniai
7 straipsnis	9 ir 26 straipsniai
8 straipsnis	8 straipsnis
9 straipsnis	23, 24 ir 25 straipsniai
10 straipsnis	24 ir 31 straipsniai
11 straipsnis	31 straipsnis
12 straipsnis	31 straipsnis
13 straipsnis	23, 24 ir 25 straipsniai
14 straipsnis	4 ir 32 straipsniai
15 straipsnis	9 ir 12 straipsniai
16 straipsnis	30 straipsnis
17 straipsnis	30 straipsnis
18 straipsnis	27 straipsnis
19 straipsnis	34 straipsnis
Priedas	4 straipsnis

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 378/2014**2014 m. balandžio 3 d.****kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 1166/2008 nuostatos dėl finansinės programos
2014–2018 m. laikotarpiui****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 338 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1166/2008 ⁽²⁾ nustatyta, kad 2010, 2013 ir 2016 m. valstybės narės turi vykdyti ūkių struktūros tyrimus. Valstybės narės turi gauti daugiausia 75 % Sąjungos finansinį įnašą tų tyrimų sąnaudoms padengti, laikantis nustatytų didžiausių sumų;
- (2) ūkių struktūros tyrimams vykdyti ir Sąjungos informacijos poreikiams patenkinti valstybės narės ir Sąjunga turi skirti nemažą finansavimą;
- (3) Reglamente (EB) Nr. 1166/2008 nustatytas tyrimų programos įgyvendinimo finansinis paketas, be kita ko, skirtas duomenų bazių sistemoms, Komisijos naudojamoms valstybių narių pateiktiems duomenims apdoroti, valdyti, prižiūrėti ir plėtoti, o paketo suma nustatyta 2008–2013 m. laikotarpiui;
- (4) Reglamente (EB) Nr. 1166/2008 nurodyta, kad sumą 2014–2018 m. laikotarpiui turėtų nustatyti biudžeto valdymo ir teisės aktų leidybos institucija, atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ir remdamasi nauja 2014 m. prasidedančio laikotarpio finansine programa;
- (5) iš siūlomo finansinio paketo turėtų būti finansuojamas tik 2016 m. ūkių struktūros tyrimas ir susijusių duomenų bazių sistemų, Komisijos naudojamų valstybių narių pateiktiems duomenims apdoroti, valdymo, priežiūros ir plėtojimo išlaidos;
- (6) atsižvelgiant į Kroatijos išstojimą ir poreikį 2016 m. toje valstybėje narėje taip pat vykdyti žemės ūkio valdų struktūros tyrimus, Kroatijai turėtų būti nustatytas didžiausias Sąjungos įnašas, skirtas tyrimui atlikti, nes Stojimo akte joks įnašas nebuvo numatytas;
- (7) konsultuotasi su Žemės ūkio statistikos nuolatinio komitetu;
- (8) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1166/2008 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

⁽¹⁾ 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. kovo 24 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1166/2008 dėl ūkių struktūros tyrimų bei žemės ūkio gamybos metodų tyrimo, panaikinancio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 571/88 (OL L 321, 2008 12 1, p. 14).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1166/2008 iš dalies keičiamas taip:

1. 13 straipsnis papildomas šia dalimi:

„4a. 2016 m. ūkių struktūros tyrimui Kroatijai skiriama didžiausia suma yra 500 000 EUR.“;

2. 14 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Finansinis 2016 m. ūkių struktūros tyrimų įgyvendinimo paketas, įskaitant asignavimus, būtinus duomenų bazių sistemų, Komisijos naudojamų pagal šį reglamentą valstybių narių pateiktų duomenų apdorojimui, valdyti, prižiūrėti ir plėtoti, yra 20 650 000 EUR 2014–2018 m. laikotarpiui.“;

b) papildomas šia dalimi:

„4. Komisija teikia Sąjungos finansinę paramą laikydamosi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (*).

(*) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).“;

3. Įterpiamas šis straipsnis:

„14a straipsnis

Europos Sąjungos finansinių interesų apsauga

1. Komisija tinkamomis priemonėmis užtikrina, kad vykdant pagal šį reglamentą finansuojamus veiksmus Sąjungos finansiniai interesai būtų saugomi taikant prevencines kovas su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veika priemonės, atliekant veiksmingus patikrinimus ir, jei nustatoma pažeidimų, atgaunant nepagrįstai sumokėtas sumas ir prireikus skiriant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas nuobaudas.

2. Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų pagal programą, dokumentų auditą ir auditą vietoje.

Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali, laikydamosi Tarybos reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 (*) nustatytų procedūrų, atlikti ūkinės veiklos vykdytojų, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusių su tokiu finansavimu, patikrinimus ir inspektavimą vietoje, siekdama nustatyti, ar vykdant dotacijos susitarimą, dotacijos sprendimą arba sutartį dėl Sąjungos lėšų skyrimo nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos arba kitos neteisėtos veikos atvejų.

Nedarant poveikio pirmai ir antrai pastraipoms, bendradarbiavimo susitarimais su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis, taip pat dotacijos susitarimais, dotacijos sprendimais bei sutartimis, sudarytais įgyvendinant šį reglamentą, Komisija, Audito Rūmai ir OLAF tiesiogiai įgaliojami atlikti tokius auditus, patikrinimus ir inspektavimus vietoje.

(*) 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. balandžio 3 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

D. KOURKOULAS

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT